

NN ASIGURARI DE VIATA SA
Situatii Financiare individuale

Intocmite in conformitate cu
Standardele Internationale de Raportare Financiara
adoptate de Uniunea Europeana (IFRS)

La data de 31 decembrie 2017

CUPRINS

Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017	4
Situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2017	5
Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017	6
Situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017	8
1. Informatii despre Societate	9
2. Politici contabile semnificative.....	10
Bazele intocmirii situatiilor financiare individuale.....	10
2.1 Principalele politici contabile.....	11
2.2 Ipoteze si estimari contabile semnificative	26
2.3.1 Datoriile privind contractele de asigurare de viata	26
2.3.2 Determinarea valorii juste a activelor financiare si a instrumentelor financiare derivate folosind tehnici de evaluare	26
2.3 Modificari ale politicilor contabile si alte informatii de furnizat	27
2.4 Standarde emise care nu au intrat inca in vigoare	27
3. Note la situatiile financiare	30
3.1 Informarea pe segmente	30
3.2 Prime subscrise nete de variatia rezervei de prima, nete de reasigurare	35
3.3 Venituri din investitii	36
Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional pastrat de Societate	36
Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional transferat contractantilor	36
3.4 Venituri din comisioane	37
3.5 Alte venituri din exploatare	37
3.6 Cheltuieli cu investitiile	37
3.7 Cheltuieli tehnice si de subscriere	37
3.7.1 Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice.....	37
3.7.2 Alte cheltuieli tehnice, nete de reasigurare	38
3.7.3 Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	38
3.8 Cheltuieli operationale	39
3.9 Cheltuieli cu impozitul pe profit.....	40
3.10 Alte elemente ale rezultatului global	42
3.11 Cheltuieli cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global.....	43
3.12 Dividende	43
3.13 Numerar si echivalente numerar	44
3.14 Active financiare	44

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**Situatii Financiare individuale**

Intocmite in conformitate cu

Standardele Internationale de Raportare Financiara**31 decembrie 2017**

3.14.1 Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere.....	45
3.14.2 Active financiare disponibile in vederea vanzarii	46
3.15 Titluri de participare	46
3.16 Imobilizari corporale	47
3.17 Imobilizari necorporale	48
3.18 Creante din asigurari directe si reasigurare	49
3.18.1 Creante din reasigurare	49
3.18.2 Creante din asigurari directe	50
3.19 Cheltuieli de achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	50
3.20 Rezerve tehnice pentru contractele de asigurare de viata	51
3.20.1 Ipoteze semnificative utilizate in calculul rezervelor	53
3.20.2 Testul de adecvare a datoriei	54
3.21 Alte provizioane pentru riscuri si cheltuieli	56
3.22 Datorii din asigurari directe si reasigurare	57
3.22.1 Datorii din contractele de reasigurare	57
3.22.2 Alte datorii catre clienti din asigurari directe	57
3.23 Alte datorii	58
3.24 Impozit pe profit	58
3.24.1 Impozitul pe profit curent	58
3.24.2 Impozitul pe profit amanat	58
3.25 Capital social	59
3.26 Alte rezerve si rezultat reportat	60
3.27 Sistemul de control intern si de management al riscurilor	62
3.28 Riscul de asigurare si riscul financiar	65
3.28.1 Solvabilitate si management al riscului	65
3.28.2 Procesul de subscriere	67
3.28.3 Reasigurare	69
3.29 Riscurile asociate investitiilor	70
3.30 Relatii cu entitatile afiliate	79
3.31 Evenimente ulterioare	81
3.32 Analiza pe maturitati a activelor si datoriilor	81

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**SITUATIA INDIVIDUALA A PROFITULUI SAU PIERDERII SI A ALTOR ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)***Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017**

-RON-

CONT PROFIT SI PIERDERE	Nota	2016	2017
Venituri din prime subscrise nete de variatia rezervei de prima. nete de reasigurare	3.2	636.120.146	691.353.471
Venituri din investitii	3.3	155.874.034	193.006.869
Venituri din comisioane	3.4	20.161.708	23.861.115
Alte venituri din exploatare	3.5	569.434	794.624
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA CURENTA		812.725.322	909.016.079
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, nete de reasigurare	3.7.1	(230.747.518)	(247.299.507)
Alte cheltuieli tehnice, nete de reasigurare	3.7.2	(336.506.000)	(402.386.427)
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	3.7.3	(65.293.879)	(68.819.675)
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE		(632.547.398)	(718.505.609)
Cheltuieli cu investitiile	3.6	(1.735.852)	(2.690.389)
Cheltuieli operationale	3.8	(138.947.344)	(146.167.604)
TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA		(773.230.594)	(867.363.601)
PROFITUL BRUT AFERENT EXERCITIULUI FINANCIAR		39.494.728	41.652.477
Cheltuieli cu impozitul pe profit	3.9	(4.224.004)	(10.592.743)
Cheltuieli cu impozitul amanat	3.9	(1.556.111)	(1.833.962)
PROFIT NET AFERENT EXERCITIULUI FINANCIAR		33.714.613	29.225.772
Castiguri/ (pierderi) din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	3.10a	(24.069.199)	(53.851.690)
Castiguri/ (pierderi) din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	3.10b	23.779.839	44.424.124
Cheltuieli cu impozitul amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	3.11	46.298	1.508.411
TOTAL ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, DUPA IMPOZITARE		(243.062)	(7.919.155)
TOTAL REZULTAT GLOBAL		33.471.551	21.306.617

Situatiile financiare individuale de la paginile 1 la 82 au fost autorizate pentru emitere si semnate in numele NN Asigurari de Viata S.A. la data de 22 iunie 2018 de catre:

Tatiana Cuciureanu

Director Financiar

Gerke Witteveen

Director Executiv Financiar

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
SITUATIA INDIVIDUALA A PROFITULUI SAU PIERDERII SI A ALTOR ELEMENTE ALE
REZULTATULUI GLOBAL

pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2017

-RON-

ACTIVE	Nota	31.12.2016	31.12.2017
Numerar si echivalente numerar	3.13	81.555.679	112.515.521
Active financiare la valoare justa prin profit si pierdere:			
-active financiare aferente contractelor pentru care riscul investitional este transferat contractantilor	3.14.1	1.867.560.964	1.993.584.875
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	3.14.2	1.448.704.646	1.486.984.862
Titluri de participare detinute la societati afiliate	3.15	445.780	445.780
Imobilizari corporale	3.16	5.160.981	6.178.906
Imobilizari necorporale	3.17	1.404.557	3.152.730
Creante din asigurari directe si reasigurare	3.18	150.557.703	169.890.544
Cheltuieli de achizitie reportate	3.19	56.710.175	65.838.157
Alte creante	3.19	6.841.867	9.098.159
Cheltuieli in avans	3.19	3.004.571	2.025.668
TOTAL ACTIVE		3.621.946.923	3.849.715.202
CAPITAL SI REZERVE DE CAPITAL			
Capital social	3.25	248.615.617	248.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa. net	3.26a	16.313.323	8.394.169
Alte rezerve	3.26b	30.526.474	31.959.590
Rezultat reportat	3.26c	(81.786.964)	(72.757.820)
Rezultat curent	4.1	33.714.623	29.225.772
TOTAL CAPITALURI PROPRII		247.383.063	245.437.328
DATORII			
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	3.20	1.419.565.751	1.513.040.830
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional transferat contractantilor	3.20	1.867.560.964	1.993.584.875
Alte provizioane	3.21	1.325.829	811.953
Datorii din asigurari directe si reasigurare	3.22	22.112.529	29.259.858
Datorii privind impozitul amanat	3.24	13.111.197	13.810.233
Datorii privind impozitul pe profit curent	3.24	829.310	4.688.417
Alte datorii	3.23	50.058.280	49.081.708
TOTAL DATORII		3.374.563.860	3.604.277.874
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII		3.621.946.923	3.849.715.202

Situatiile financiare individuale de la paginile 1 la 82 au fost autorizate pentru emitere si semnate in numele NN Asigurari de Viata S.A. la data de 22 iunie 2018 de catre:

Tatiana Cuciureanu

Gerke Witteveen

Director Financiar

Director Executiv Financiar

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
SITUATIA INDIVIDUALA A MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017

	Capital	Rezultat Reportat	Elemente ale rezultatului global,net	Alte rezerve	Total
La 1 ianuarie 2017	248.615.617	(48.072.351)	16.313.323	30.526.474	247.383.063
Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global					
Profitul anului curent		29.225.772			29.225.772
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	-	-	(7.919.155)	-	(7.919.155)
Total rezultat global pe an, dupa impozitare	-	29.225.772	(7.919.155)	-	21.306.617
Dividende platite	-	(24.163.052)	-	-	(24.163.052)
Crestere de capital social din aportul actionarilor	-	-	-	-	-
Crestere rezerva legala din profitul repartizat	-	(522.427)	-	522.427	-
Crestere rezultat reportat din modificare politica contabila	-	-	-	-	-
Cresterea rezervei de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni	-	-	-	910.699	910.699
La 31 decembrie 2017	248.615.617	(43.532.057)	8.394.168	31.959.600	245.437.328

Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016 :

-RON-

	Capital	Rezultat Reportat	Elemente ale rezultatului global, net	Alte rezerve	Total
La 1 ianuarie 2016	244.615.617	(62.969.821)	16.556.385	29.086.091	227.288.271
Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global					
Profitul anului curent		33.714.623			33.714.613
Alte elemente ale rezultatului global,dupa impozitare	-	-	(243.062)	-	(243.062)
Total rezultat global pe an, dupa impozitare	-	33.714.623	(243.062)	-	33.471.551
Dividende platite	-	(17.448.008)	-	-	(17.448.008)
Crestere de capital social din aportul actionarilor	4.000.000	-	-	-	4.000.000

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**SITUATIA INDIVIDUALA A MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Crestere rezerva legala din profitul repartizat	-	(1.494.056)	-	1.494.056	-
Crestere rezultat reportat din corectie impozit pe profit 2015		124.921			
Cresterea rezervei de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni	-	-	-	(53.672)	71.249
La 31 decembrie 2016	248.615.617	(48.072.351)	16.313.323	(30.526.474)	247.383.063

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
SITUATIA INDIVIDUALA A FLUXURILOR DE TREZORERIE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2017:

-RON-

	Nota	2016	2017
Flux de numerar din activitatea de exploatare:			
Profit inainte de impozitare		39.494.728	41.652.477
Ajustari pentru:			
Amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale	3.16; 3.17	2.004.700	2.877.328
Modificari ale activelor de exploatare		(237.400.102)	(197.635.842)
Modificari ale datoriilor de exploatare		236.377.581	220.892.551
Alte elemente nemonetare incluse in profitul inainte de impozitare	3.21	1.309.639	(513.876)
Impozit pe profit platit	3.24	(3.234.521)	(5.904.326)
Fluxuri nete de trezorerie din activitatea de exploatare		38.552.026	60.539.003
ACTIVITATEA DE INVESTITII			
Achizitionarea de imobilizari corporale si necorporale	3.16; 3.17	(6.995.189)	(7.278.256)
Incasari din vanzarea imobilizarilor corporale si necorporale			
Dividende incasate	3.3 ; 3.15	3.458.072	1.862.161
Fluxuri nete de trezorerie utilizate in activitatea de investitii		(3.537.117)	(5.416.094)
ACTIVITATEA DE FINANTARE			
Plati dividend	3.12	(17.448.008)	(24.163.052)
Cresteri capital		4.000.000	-
Fluxuri nete de trezorerie utilizate in activitatea de finantare		(13.448.008)	(24.163.052)
Total Cresteri/Scaderi nete ale numerarului si echivalentului de numerar		21.566.901	30.959.857
Numerar si conturi asimilate la inceputul anului	3.13	59.988.778	81.555.679
Numerar si conturi asimilate la sfarsitul anului	3.13	81.555.679	112.515.521
Flux de trezorerie operational din dobanda			
Dobanda platita		-	-
Dobanda incasata		61.723.643	61.930.701

1. Informatii despre Societate

NN Asigurari de Viata S.A., denumita ING Asigurari de Viata S.A. pana la data de 30 martie 2015 (“Societatea”) este o societate pe actiuni infiintata in 1997 cu sediul in Bucuresti, Str. Costache Negri, nr. 1-5, sector 5. Societatea este inregistrata la Registrul Comertului sub numarul J40/475/1997.

NN Asigurari de Viata S.A. este o companie de asigurari care opereaza in domeniul asigurarilor de viata in Romania. Societatea a fost autorizata de catre Consiliul de Supraveghere a Asigurarilor sa desfasoare activitati de asigurari de viata in conformitate cu prevederile Legii nr.32/2000 prin Decizia nr.36 din data de 23 noiembrie 2001.

La data de 5 noiembrie 1999 societatea NN Asigurari de Viata S.A. a achizitionat 44.582 parti sociale in valoare de 445.787 RON reprezentand 66,89% din capitalul social al societatii comerciale NN LEASE SRL. Detalii privind aceste titluri de participare sunt prezentate in nota 3.15.

La data de 03 aprilie 2007 Societatea si-a diversificat activitatea dobandind calitatea de administrator al fondurilor de pensii facultative prin Decizia nr.2 emisa de catre Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP) care inscrie SC NN Asigurari de Viata SA in Registrul CSSPP cu codul SAA-RO-911925 ca administrator al fondurilor de pensii facultative.

La 31 decembrie 2017 situatia actionariatului Societatii se prezinta astfel:

1. NN Continental Europe Holdings BV, cu o cota de participare de 99,99999912274258% din capitalul social al NN Asigurari de Viata S.A., societate cu raspundere limitata, constituita, functionand si cu o buna reputatie conform legislatiei din Olanda, cu sediul la adresa: Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inscrisa la Registrul Comertului din cadrul Camerei de Industrie si Comert din Amsterdam sub numarul 33002024.
2. Nationale-Nederlanden Intertrust BV, cu o cota de participare de 0,00000087725742% din capitalul social al NN Asigurari de Viata S.A., societate cu raspundere limitata, constituita, functionand si cu o buna reputatie conform legislatiei din Olanda, cu sediul la adresa: Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inscrisa la Registrul Comertului din cadrul Camerei de Industrie si Comert din Amsterdam sub numarul 33002043.

I. Situatiia actionarilor indirecti

Atat actionarul semnificativ, NN Continental Europe Holdings B.V., cat si Nationale –Nederlanden Intertrust B.V. sunt detinute in proportie de 100% de catre societatea NN Insurance Eurasia N.V., cu sediul social in Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inregistrata la Registrul Comertului de pe langa Camera de Comert si Industrie din Amsterdam sub numarul 52403424.

Societatea NN Insurance Eurasia N.V., este detinuta in proportie de 100% de catre NN Group NV, cu sediul social in Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inregistrata la Registrul Comertului de pe langa Camera de Comert si Industrie din Amsterdam sub numarul 52387534. Situatiile financiare consolidate sunt publicate anual si se regasesc la urmatoarele website-uri :

<https://www.nn-group.com/Investors/Annual-Report.htm>

<http://www.NN.com/Investor-relations/Annual-Reports.htm>

2. Politici contabile semnificative

Bazele intocmirii situatiilor financiare individuale

Prezentele situatii financiare cuprind situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2017, situatia profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global, situatia individuala a fluxurilor de trezorerie si situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar 2017, un sumar al politicilor contabile semnificative si note explicative. Aceste situatii financiare se supun aprobarii Adunarii Generale a Actionarilor (AGA), ulterior nefiind posibila modificarea acestora.

Situatiile financiare individuale au fost intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara („IFRS”) adoptate de Uniunea Europeana in vigoare la data de raportare anuala a Societatii, 31 decembrie 2017.

Societatea a intocmit prezentele situatii financiare individuale pentru a indeplini cerintele Normei ASF nr. 19/30.10.2015, modificata si actualizata de Norma 3/2018 privind aplicarea Standardelor Internationale de Raportare Financiara de catre societatile de asigurare, asigurare-reasigurare si de reasigurare.

Autoritatea de Supraveghere Financiara – sectorul asigurari („ASF”) prin Decizia Nr.312 din 6 iunie 2012 a cerut Societatii sa pregateasca primul sau set de situatii financiare in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara asa cum au fost ele adoptate de catre Uniunea Europeana („IFRS”) la data de 31 decembrie 2013. Prezentele situatii financiare pentru exercitiul incheiat la 31 decembrie 2017 sunt situatiile financiare individuale intocmite de Societate in conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeana pentru al patrulea an consecutiv.

Conform prevederilor IFRS 4 "Contracte de asigurare", Societatea continua sa aplice politicile contabile existente care au fost aplicate inainte de adoptarea standardelor IFRS, cu anumite modificari permise de standardul in vigoare ulterior adoptarii sale pentru contractele de asigurare.

Situatiile financiare sunt prezentate in RON. Intrucat moneda mediului economic in care Societatea isi desfasoara activitatea este RON, moneda functionala este RON, iar datele prezentate in situatiile financiare individuale sunt rotunjite la intreg. Determinarea monedei functionale s-a efectuat in baza urmatoarei analize:

- moneda care influenteaza in principal preturile de vanzare ale serviciilor este RON;
- moneda ale carei forte competitive si reglementari determina in principal preturile de vanzare ale serviciilor sale este RON;
- moneda care influenteaza in principal costurile cu forta de munca, costurile cu materialele si alte costuri de furnizare a serviciilor este RON;
- moneda in care sunt in general exprimate incasarile din activitatile de exploatare este RON.

Societatea isi prezinta elementele componente ale situatiei individuale a pozitiei financiare in ordinea lichiditatii.

Toate pozitiiile cuprinse in alte elemente ale rezultatului global pot fi reciclate ulterior prin contul de profit si pierdere.

NN Continental Europe Holdings B.V., Societatea-mama a Societatii, cu sediul in Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda pregateste un set distinct de situatii financiare consolidate in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017, set disponibil pe website-ul www.nn-group.com.

Subsidiara NN Lease nu au fost consolidata, fiind indeplinite toate criteriile de exceptare prevazute de IAS 27 "Situatii financiare consolidate si contabilitatea investitiilor in filiale". In particular, Societatea este o filiala detinuta in 99,99% de catre NN Continental Europe Holdings B.V., entitate care intocmeste situatii financiare consolidate in conformitate cu IFRS disponibile pentru uz public. In plus, actionarii Societatii au fost informati si nu au obiectii cu privire la faptul ca Societatea nu consolideaza subsidiara, iar Societatea nu are instrumente de datorii sau de capitaluri proprii tranzactionate pe o piata publica si nici nu este in proces de emitere de astfel de instrumente.

In conformitate cu IFRS 2 Prezentarea informatiilor, o entitate trebuie sa prezinte cel putin informatiile urmatoare:

- o descriere a fiecarui tip de angajament de plata pe baza de actiuni care a existat la orice moment in decursul perioadei, inclusiv termenii si conditiile generale ale fiecarui angajament, cum ar fi dispozitiile pentru intrarea in drepturi, termenul maxim al optiunilor acordate si metoda de decontare (de exemplu, in numerar sau in capitaluri proprii)
- numarul si media ponderata a preturilor de exercitare a optiunilor pe actiuni pentru fiecare dintre urmatoarele grupuri de optiuni:
  - (i) scadente la inceputul perioadei;
  - (ii) acordate in decursul perioadei;
  - (iii) pierdute in decursul perioadei;
  - (iv) exercitate in decursul perioadei;
  - (v) expirate in decursul perioadei;
  - (vi) scadente la sfarsitul perioadei; si
  - (vii) exercitabile la sfarsitul perioadei.
- pentru optiunile pe actiuni exercitate in decursul perioadei, media ponderata a pretului actiunilor la data de exercitare.
- pentru optiunile pe actiuni scadente la sfarsitul perioadei, gama preturilor de exercitare si media ponderata a duratei de viata contractuale ramase.

Informatiile enuntate mai sus sunt prezentate in situatiile financiare consolidate pregatite de Societatea-mama a Societatii, NN Continental Europe Holdings B.V. in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017, set disponibil pe website-ul: www.nn-group.com.

2.1 Principalele politici contabile

A. Continuarea activitatii

Situatiile financiare individuale au fost intocmite pe baza principiului continuarii activitatii, care presupune faptul ca Societatea isi va continua activitatea in viitorul previzibil. Pentru a evalua rezonabilitatea acestei ipoteze, conducerea a analizat previziunile fluxurilor viitoare de numerar iar concluzia a fost ca ipoteza continuarii activitatii este justificata.

B. Clasificarea produselor

Contractele de asigurare sunt acele contracte in care Societatea (asiguratorul) a acceptat un risc de asigurare semnificativ de la cealalta parte (detinatorul politei de asigurare) convenind sa despagubeasca detinatorul politei de asigurare daca un viitor eveniment incert specificat (evenimentul asigurat) are un efect nefavorabil asupra detinatorilor politelor de asigurare.

Ca regula generala, Societatea determina daca are un risc de asigurare semnificativ comparand beneficiile platite daca are loc evenimentul asigurat cu beneficiile de plata daca nu are loc evenimentul asigurat.

Testul efectuat pentru prezenta riscului de asigurare are in vedere mai intai o evaluare calitativa plecand de la clauzele si conditiile generale ale produsului de asigurare si ulterior o evaluare cantitativa conform celor specificate mai sus. Testarea prezentei riscului de asigurare se efectueaza la momentul subscrierii contractului.

Analiza ulterioara a unui contract emis de o societate de asigurari, care stipuleaza atat acordarea indemnizatiei de deces, cat si a celei de rascumparare sau scadenta, este necesara, in functie de importanta beneficiilor suplimentare acordate, pe baza indemnizatiei de deces. Contractele trebuie evaluate pentru a stabili daca, in orice scenariu, beneficiile suplimentare acordate pe baza contractului, determina societatea de asigurari sa accepte un risc de asigurare semnificativ. Prezenta riscului de asigurare este determinata pe baza unei relatii intre suma asigurata si de 3 ori prima anualizata, conform elementelor prezentate mai jos:

Semnificatia riscului de asigurare $\% = SA / 3 * \text{prima de asigurare anualizata}$

Conform acestor principii generale, se aplica urmatoarele:

daca procentajul calculat mai sus este mai mic de 105%, contractul este clasificat in categoria contractelor de investitii.

daca procentajul calculat mai sus este mai mare de 110%, contractul este clasificat in categoria contractelor de asigurari.

daca procentajul calculat mai sus se situeaza intre 105% si 110%, contractul trebuie supus analizei, pe baza termenilor si conditiilor specifice. Valoarea de rascumparare trebuie sa excluda orice taxa de rascumparare explicita, aferenta (adica, o taxa de rascumparare nu are niciun impact asupra riscului de asigurare semnificativ).

In cazul contractelor cu prima unica, formula mentionata mai sus se modifica astfel:

Semnificatia riscului de asigurare $\% = SA + 95\% \text{prima unica} / \text{prima unica}$

Riscul semnificativ este evaluat la nivel de contract in primul pas, iar in pasul urmator la nivelul portofoliului cu riscuri omogene.

Contractele de asigurare pot sa transfere si riscul financiar.

Contractele de investitii sunt acele contracte care transfera riscul financiar semnificativ, si nu riscul de asigurare semnificativ. Riscul financiar este riscul unei posibile modificari viitoare a uneia sau a mai multora dintre urmatoarele variabile specificate: rata a dobanzii, pret al unui instrument financiar, pret al unui bun de consum, rata de schimb valutar, indice de pret sau de rata, rating sau indice de credit numai daca, in cazul unei variabile nefinanciare, variabila nu este specifica unei parti contractante.

In general, un contract implica un risc de asigurare semnificativ daca indemnizatia de deces variaza in mod semnificativ, in raport cu volatilitatea pietei de capital. In consecinta, contractele de tip unit-linked, cu clauze pentru beneficii minime garantate, in caz de deces sau contractele de asigurare de viata, indexate cu capitaluri proprii, sunt considerate contracte de asigurare. In general, cu exceptia cazului in care indemnizatia de deces a reprezentat un procentaj stabilit al valorii de rascumparare (adica 101% din valoarea de rascumparare), contractele care ofera beneficii de deces, rascumparare sau scadenta sunt contracte de asigurare, deoarece, la inceputul contractului valoarea de rascumparare poate fi neglijabila, iar indemnizatia de deces este semnificativa.

Dupa ce un contract a fost clasificat drept contract de asigurare, acesta continua sa fie un contract de asigurare pe restul duratei sale chiar daca riscul de asigurare se reduce semnificativ in aceasta perioada, cu exceptia cazului in care toate drepturile si obligatiile sunt stinse sau expira. Cu toate acestea, contractele de investitii pot fi reclasificate drept contracte de asigurare dupa inceperea lor daca riscul de asigurare devine semnificativ.

C. Imobilizari necorporale

Imobilizarile necorporale cu durata de viata utila determinata sunt amortizate pe durata de viata economica si evaluate pentru depreciere ori de cate ori exista indicii ca imobilizarea necorporala ar putea fi depreciata. Perioada de amortizare pentru o imobilizare necorporala cu o durata de viata utila determinata este revizuita cel putin la sfarsitul fiecarui exercitiu financiar. Modificarile in duratele de viata utila preconizata sau in ritmul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare incorporate in active sunt contabilizate prin modificarea perioadei de amortizare, si sunt tratate ca modificari ale estimarilor contabile. Cheltuiala cu amortizarea imobilizarilor necorporale cu durate de viata utila

determinata este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria cheltuieli operationale. Costurile aferente achizitionarii de imobilizari necorporale sunt capitalizate si amortizate pe baza metodei liniare pe durata a 3 ani de durata utila de viata.

D. Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale sunt prezentate la cost, minus amortizarea acumulata si pierderile din deprecierea acumulata. Costurile cu inlocuirea sunt capitalizate in momentul in care sunt efectuate si daca este probabil ca beneficii economice viitoare asociate cu un element sa fie generate pentru entitate iar costul elementului respectiv poate fi evaluat in mod rezonabil.

Amortizarea este prezentata pe baza metodei amortizarii liniare pe durata utila de viata a urmatoarelor clase de active:

	Depreciere contabila	Depreciere fiscala (limite / utilizata)
	Ani	Ani
Calculatoare si echipamente	3	3
Mijloace de transport	4	4
Mobilier si echipamente de birou	5	9
Imbunatatiri cladiri	Perioada chiriei	Perioada chiriei

Valorile reziduale ale activelor si duratele de viata utila, sunt revizuite si ajustate daca este cazul, la sfarsitul fiecarui exercitiu financiar si ajustate prospectiv, daca este cazul.

Testarile pentru depreciere sunt efectuate atunci cand exista indicatori ca este posibil ca valoarea contabila sa nu poata fi recuperata.

Pierderile din depreciere sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere drept cheltuiala.

Un element de imobilizari corporale este derecunoscut la cedare sau cand nu se mai asteapta niciun beneficiu economic din utilizarea sau cedarea acestuia. Orice castig sau pierdere care rezulta din derecunoasterea activului calculat(a) ca fiind diferenta dintre incasarile nete la cedare si valoarea contabila a elementului este inclusa in contul de profit sau pierdere in exercitiul in care activul este derecunoscut.

E. Active financiare

Recunoasterea initiala si evaluare

Activele financiare care intra sub incidenta IAS 39 sunt clasificate ca active financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere, imprumuturi si creante, investitii pastrate pana la scadenta, active financiare disponibile in vederea vanzarii sau instrumente derivate desemnate ca instrumente de acoperire impotriva riscurilor, dupa caz.

Societatea determina clasificarea activelor sale financiare la recunoasterea initiala. Clasificarea depinde de scopul in care activele financiare au fost achizitionate sau emise.

Toate activele financiare sunt recunoscute initial la valoarea justa plus, in cazul activelor financiare care nu sunt la valoarea justa prin profit sau pierdere, costurile direct atribuibile aferente tranzactiei.

Cumpararile sau vanzarile de active financiare care impun livrare de active intr-o perioada prevazuta printr-o reglementare sau conventie de pe piata (tranzactii standard) sunt recunoscute in cazul activelor financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere la data tranzactiei, si anume, data la care Societatea se angajeaza sa cumpere sau sa vanda activul iar in cazul activelor financiare disponibile in vederea

vanzarii la data decontarii, si anume, data la care are loc efectiv schimbul livrare/ primire instrumente contra plata.

Activele financiare ale Societatii includ numerar in conturi curente si depozite bancare, obligatiuni de stat, corporative si municipale, creante comerciale si similare, unitati in fonduri mutuale, contracte forward.

Evaluarea ulterioara

Evaluarea ulterioara a activelor financiare depinde de clasificarea acestora, dupa cum urmeaza:

Activele financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere

Activele financiare sunt clasificate la valoarea justa prin profit sau pierdere in cazul in care strategia de investitie documentata a Societatii este de a administra investitiile financiare pe baza valorii juste.

Activele financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere includ activele financiare detinute in vederea tranzactionarii si pe cele desemnate la recunoasterea initiala ca fiind la valoarea justa prin profit sau pierdere. Investitiile cumparate de obicei cu intentia de a le vinde in viitorul apropiat sunt clasificate ca fiind detinute in vederea tranzactionarii. Pentru a elimina discrepantele contabile care apar ca urmare a cerintelor de evaluare a rezervelor tehnice si a cerintelor de evaluare a instrumentelor financiare, Societatea a desemnat ca fiind la valoare justa prin profit sau pierdere investitiile in unitati de fond care fac parte din portofoliul de investitii ce acopera rezervele tehnice aferente politelor de asigurare al caror risc investitional este transferat contractantului si depozitele bancare.

Activele financiare sunt evaluate ulterior la valoare justa, iar variatiile de valoare justa se inregistreaza in contul de profit sau pierdere la „Venituri din investitii”.

Venitul din dividende este inregistrat la „Venituri din investitii” atunci cand a fost stabilit dreptul la plata.

Veniturile din dobanzi aferente depozitelor sunt inregistrate utilizand rata nominala de dobanda si sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere.

Rezultatele care provin din activitati de tranzactionare includ toate castigurile si pierderile in valoare justa generate de evaluarea unitatilor de fond la valoarea de piata.

Societatea re-evalueaza activele financiare detinute in vederea tranzactionarii pentru a stabili daca intentia de a le vinde in termenul apropiat continua sa fie adecvata. In cazul in care Societatea nu poate sa tranzactioneze aceste active financiare din cauza unor pietee inactive iar intentia conducerii de a le vinde in viitorul apropiat se modifica semnificativ, Societatea poate alege sa reclasifice aceste active financiare in situatii rare. Societatea nu a efectuat astfel de reclasificari in perioada 2012 - 2017. Reclasificarea la imprumuturi si creante, active disponibile in vederea vanzarii sau pastrate pana la scadenta depinde de natura activului si intentia conducerii.

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii

Activele financiare clasificate ca disponibile in vederea vanzarii sunt acele active care nu sunt clasificate ca si detinute pentru tranzactionare, detinute pana la maturitate sau ca imprumuturi si creante, si care nu sunt clasificate la valoarea justa prin profit sau pierdere, precum si acele active astfel desemnate la recunoasterea initiala.

Investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii includ obligatiuni de stat, corporative, municipale, unitati in fonduri mutuale. Investitiile in instrumente de capital clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii sunt cele care nu sunt clasificate ca fiind detinute in vederea tranzactionarii si nici nu sunt desemnate ca fiind la valoarea justa prin profit sau pierdere. Investitiile in instrumente de datorie din aceasta categorie sunt cele despre care se intentioneaza sa fie pastrate pe o perioada nedeterminata si care pot sa fie vandute ca reactie la necesitatile de lichiditate sau ca reactie la modificarea conditiilor de piata.

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii sunt evaluate ulterior la valoarea justa, iar castigurile si pierderile nerealizate sunt recunoscute la alte elemente ale rezultatului global in rezerva aferenta evaluarii activelor disponibile in vederea vanzarii (capital propriu).

Daca asiguratorul detine mai mult de o investitie in acelasi titlu pe care trebuie sa il cedeze, derecunoasterea se face pe baza principiului primul intrat, primul iesit. Dobanda obtinuta in perioada de detinere a investitiilor disponibile in vederea vanzarii este prezentata ca venit din dobanzi folosind metoda Ratei Dobanzii Efective. Dividendele obtinute in perioada de detinere a investitiilor disponibile in vederea vanzarii sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere la „Venituri din investitii” atunci cand a fost stabilit dreptul la plata.

Cand activul este derecunoscut, castigul sau pierderea cumulata este recunoscut(a) la venituri din investitii. Daca se determina faptul ca activul financiar este depreciat, pierderea cumulata este reclasificata de la rezerva de active disponibile in vederea vanzarii la cheltuieli cu investitiile in contul de profit sau pierdere.

In cazul unui activ financiar reclasificat din categoria disponibil in vederea vanzarii, orice castig sau pierdere anterior(a) aferent(a) recunoscut(a) in capitalurile proprii este amortizat(a) in profit sau pierdere pe parcursul duratei de viata utila ramasa a investitiei folosind rata dobanzii efective. Orice diferenta intre noul cost amortizat si fluxul de trezorerie preconizat este de asemenea amortizata pe parcursul duratei de viata utila ramasa a activului folosind rata dobanzii efective. Daca este determinat ulterior reclasificarii faptul ca activul este depreciat, valoarea inregistrata in capitalurile proprii este reclasificata in contul de profit sau pierdere.

Imprumuturi si alte creante

Imprumuturile si creantele sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile si care nu sunt cotate pe o piata activa.

Imprumuturile si creantele, altele decat cheltuielile de achizitie reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat utilizand rata dobanzii efective, minus provizionul pentru depreciere. Costul amortizat este calculat luand in considerare orice reducere sau prima la achizitie si orice comision si costuri care fac parte integranta din rata dobanzii efective. Amortizarea pe baza rata dobanzii efective este inclusa in contul de profit sau pierdere la „venituri din investitii”. Castigurile si pierderile sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere atunci cand investitiile sunt derecunoscute sau depreciate, precum si pe perioada procesului de amortizare.

Investitii pastrate pana la scadenta

Activele financiare sunt clasificate ca fiind investitii pastrate pana la scadenta numai daca Societatea are intentia si capacitatea de a le detine pana la scadenta. Societatea nu a avut astfel de investitii in decursul perioadelor prezentate.

Derecunoasterea activelor financiare

Un activ financiar (sau, daca este cazul, o parte a unui activ financiar sau o parte a unui grup de active financiare similare) este derecunoscut atunci cand:

- drepturile de a primi fluxurile de trezorerie aferente activului au expirat sau
- Societatea pastreaza drepturile de a primi fluxuri de trezorerie aferente activului dar si-a asumat o obligatie de plata a fluxurilor de trezorerie incasate integral, fara intarzieri semnificative, unei terte parti, in baza unui angajament cu fluxuri identice si fie:
  - Societatea a transferat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului sau
  - Societatea nu a transferat si nu a pastrat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului, dar a transferat controlul asupra activului.

Cand Societatea si-a transferat drepturile de a primi fluxuri de trezorerie decurgand dintr-un activ sau a incheiat un angajament de remitere cu fluxuri identice, si nu a transferat si nici nu a pastrat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului si nu a transferat controlul asupra activului, activul este recunoscut proportional cu continuarea implicarii Societatii in activul respectiv.

Continuarea implicarii care ia forma unei garantii privind activul transferat este evaluata la valoarea mai mica dintre valoarea contabila initiala a activului si valoarea maxima a contravalorii care i s-ar putea impune Societatii sa o ramburseze.

In acest caz, Societatea recunoaste si o datorie asociata. Activul transferat si datoria asociata sunt evaluate pe o baza care sa reflecte drepturile si obligatiile pe care le-a pastrat Societatea.

F. Deprecierea activelor financiare

Societatea evalueaza la fiecare data de raportare daca exista vreo dovada obiectiva ca un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare este considerat depreciat daca si numai daca exista dovezi obiective ale deprecierei ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au aparut dupa recunoasterea initiala a activului, si daca acel eveniment are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil. Dovezile de depreciere pot sa includa indicii ca debitorii sau un grup de debitori se confrunta cu dificultati financiare semnificative, neindeplinirea obligatiei de plata a dobanzii sau a principalului, probabilitatea sa intre in faliment sau alta forma de reorganizare financiara, sau date observabile indica faptul ca exista o scadere cuantificabila in fluxurile de trezorerie estimate, cum ar fi intarzieri la plata sau variatii ale conditiilor economice corelate cu neplata.

Activele financiare inregistrate la cost amortizat

In cazul activelor financiare inregistrate la costul amortizat, Societatea evalueaza mai intai la nivel individual daca exista dovezi obiective ale deprecierei pentru activele financiare care sunt in mod individual semnificative sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt in mod individual semnificative. Daca Societatea determina ca nu exista nici o dovada obiectiva de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie ca este semnificativ fie ca nu este, aceasta include activul intr-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit si le evalueaza pentru depreciere colectiv. Activele care sunt evaluate individual pentru depreciere si pentru care este recunoscuta, sau continua a fi recunoscuta, o pierdere din depreciere, nu sunt incluse intr-o evaluare colectiva a deprecierei.

Creantele din asigurari directe reprezinta primele de asigurare de viata ajunse la scadenta si neincasate de la detinatorii contractelor de asigurare. Conform clauzelor generale ale contractului de asigurare, in situatia in care primele de asigurare nu se platesc in termen de 30 de zile de la scadenta, persoana asigurata nu mai beneficiaza de acoperirea riscului de asigurare iar dupa alte 60 de zile contractul de asigurare inceteaza de drept. Societatea calculeaza si inregistreaza un provizion pentru pierderi din aceste creante determinate in baza experientei in administrarea portofoliului de asigurari de viata. Provizionul se constituie la fiecare perioada de raportare in baza situatiei sumelor scadente si neincasate aferente portofoliului de contracte de asigurare la data raportarii.

Valoarea contabila a activului este redusa prin utilizarea unui cont de ajustare de depreciere, iar valoarea pierderii este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria „cheltuieli operationale”- pozitia ajustari de creante. Veniturile din dobanzi continua sa fie angajate la valoarea contabila redusa si sunt angajate utilizand rata dobanzii folosita pentru actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare, in scopul evaluarii pierderii din depreciere. Veniturile din dobanzi sunt inregistrate ca parte a veniturilor din investitii in contul de profit sau pierdere. In cazul in care, intr-un exercitiu ulterior, valoarea pierderii din depreciere estimata creste sau scade ca urmare a unui eveniment care apare dupa ce deprecierea a fost recunoscuta, pierderea din depreciere recunoscuta anterior este majorata sau este redusa prin ajustarea contului de cheltuieli cu provizioanele. Daca un activ care a fost scos din evidenta este recuperat la o data ulterioara, recuperarea este creditata la „Cheltuieli operationale” in contul de profit sau pierdere, cont analitic- venituri din provizioane. In cazul creantelor din asigurari directe, daca intr-un interval de 180 zile de la data rezilierii contractului de asigurare de viata, detinatorul contractului de asigurare de viata doreste repunerea in vigoare a contractului prin plata tuturor primelor restante, aceasta se va reflecta intr-o ajustare a contului de cheltuieli cu provizioanele.

Investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii

Pentru investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii, Societatea evalueaza la fiecare data de raportare daca exista dovezi obiective ca o investitie sau un grup de investitii este depreciat.

In cazul investitiilor clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii din categoria instrumentelor de capital, dovezile obiective ar include o „scadere semnificativa sau prelungita” a valorii juste a investitiilor sub costul acestora. „Semnificativa” se refera la costul initial al investitiei, iar „prelungita” la perioada in care valoarea justa a fost sub costul initial. Societatea considera ca, in general „semnificativ” reprezinta o valoare de 25% iar „prelungit” o perioada mai mare de sase luni. In cazul in care exista dovezi ale deprecierei, pierderea cumulata – evaluata ca diferenta intre costul de achizitie si valoarea justa curenta minus orice pierdere din deprecierea investitiei recunoscuta anterior in contul de profit sau pierdere – este reclasificata de la alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit sau pierdere. Pierderile din deprecierea investitiilor in instrumente de capital nu sunt reluate prin contul de profit sau pierdere; cresterile valorii juste a acestora dupa depreciere sunt recunoscute direct la alte elemente ale rezultatului global.

In cazul instrumentelor de datorie clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii, deprecierea este evaluata pe baza acelorasi criterii ca in cazul activelor financiare contabilizate la costul amortizat. Dovezile obiective ar include in acest caz imposibilitatea emitentului de a face plata dobanzii si/ sau principalului sau probabilitatea mai mare de 50% demonstrata prin analiza obiectiva a tuturor informatiilor disponibile ca emitentul sa nu mai plateasca dobanzile/ principalul atunci cand acestea devin scadente conform detaliilor emisiunii. In cazul in care exista dovezi ale deprecierei, pierderea cumulata – evaluata ca diferenta intre costul de achizitie si valoarea justa curenta minus orice pierdere din deprecierea investitiei recunoscuta anterior in contul de profit sau pierdere – este reclasificata de la alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit sau pierdere. Pierderile din deprecierea investitiilor in instrumente de datorie sunt reluate prin contul de profit sau pierdere daca cresterile valorii juste a acestora dupa depreciere sunt datorate unui eveniment ulterior ce poate fi obiectiv evaluat.

G. Valoarea justa a instrumentelor financiare

Valoarea justa este pretul care ar fi primit din vanzarea unui activ sau platit pentru transferul unei datorii in cadrul unei tranzactii reglementate intre participantii de pe piata la data evaluarii.

Societatea evalueaza titlurile de stat folosind ca si sursa preturile BVAL BID- BVL4 obtinute de la furnizorul de cotation Bloomberg (clasificate ca si Nivel 2). Obligatiunile corporative sunt evaluate folosind o ierarhizare a preturilor BID (clasificate ca si Nivel 1 sau 2). Ierarhia presupune definirea unor surse primare, secundare si tertiare, plecand de la calitatea, gradul de acoperire si disponibilitatea preturilor oferite. Ierarhizarea este supusa unor controale periodice si modificarile sunt aprobate in cadrul unui Comitet de Evaluare.

Ierarhia valorii juste depinde de datele de intrare utilizate in tehnicile de evaluare a acestora, existand trei nivele de clasificare. In ierarhia valorii juste, nivelul prioritar il ocupa preturile cotate (neajustate) pe pietele active pentru active sau datorii identice (date de intrare de nivelul 1), iar cel mai scazut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

Cea mai buna dovada a valorii juste o reprezinta preturile cotate pe o piata activa. Daca piata pentru un instrument financiar nu este activa, Societatea stabileste valoarea justa utilizand tehnici de evaluare, bazate fie pe date observabile din piata (date de intrare de nivelul 2), fie pe date neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

O piata pentru un activ sau o datorie financiare este considerata o piata activa daca de pe aceasta piata se pot obtine cu usurinta si in mod regulat preturi ce reflecta tranzactii efectuate in conditii normale de la o bursa de valori, broker, dealer, serviciu de pricing, etc.

Valoarea justa a instrumentelor financiare care sunt tranzactionate activ pe piete financiare organizate este determinata prin referire la preturile de piata cotate pentru active sau la pretul oferit pentru datorii, la inchiderea zilei la data de raportare, fara nici o deductie pentru costuri aferente tranzactiei.

In cazul unitatilor din cadrul fondurilor de investitii si al actiunilor in societati de investitii deschise, valoarea justa este determinata prin referire la cotationile de pret publice de pe o piata activa sau prin referire la preturile publicate de depozitarul fondurilor.

Pentru toate celelalte instrumente financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa, valoarea justa este determinata utilizand tehnici de evaluare corespunzatoare pe baza celor mai bune estimari ale Societatii cu privire la cele mai adecvate ipoteze. Tehnicile de evaluare includ metoda fluxurilor de trezorerie actualizate, comparatii intre instrumente similare pentru care exista preturi de piata observabile, solicitarea de cotationi de la participanti la piata secundara ce tranzactioneaza astfel de instrumente, modele de credit si alte modele de evaluare relevante.

In cazul tehnicilor privind fluxurile de trezorerie actualizate, fluxurile de trezorerie estimate se bazeaza pe cele mai bune estimari ale conducerii iar rata de actualizare utilizata este o rata de piata pentru un instrument similar.

Valoarea justa a depozitelor la institutiile de credit overnight sau cu rata de dobanda variabila este aproximata de valoarea lor contabila.

Din punct de vedere al ierarhiei valorii juste, Societatea clasifica activele financiare astfel:

- Nivelul 1 (preturi cotate de pe pietele active pentru active sau datorii identice): activele financiare desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere, respectiv investitiile in unitati de fond si depozite la termen. Pentru investitiile in unitati de fond valoarea justa este calculata folosind pretul de piata publicat de depozitarul fondurilor pentru ziua pentru care se face evaluarea. Pretul de piata publicat de depozitar este acelasi cu pretul la care ar fi putut fi vandute/ cumparate unitatile de fond in ziua pentru care se face evaluarea, neexistand comisioane de rascumparare in cazul vanzarii.
- Nivelul 2 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative in stabilirea valorii juste sunt observabile in mod direct sau indirect): activele financiare disponibile in vederea vanzarii, respectiv titluri de stat si obligatiuni municipale si corporative.
- Nivelul 3 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative in stabilirea valorii juste nu sunt observabile): Societatea nu detine active financiare evaluate la valoare justa si clasificate in aceasta categorie.

H. Creante comerciale si similare

H1. Creante comerciale

Recunoasterea initiala si evaluare

Creantele comerciale sunt recunoscute initial la cost, reprezentand valoarea justa a contravalorii platite pentru achizitia acestora.

Creantele din activitatea de asigurare sunt recunoscute la scadenta pentru contractele de asigurari unit-linked si asigurarile de viata de tip bancassurance sau sunt recunoscute in mod anualizat la subscriere pentru contractele de asigurari de viata traditionale.

Evaluarea ulterioara

Evaluarea ulterioara a creantelor se face la valoarea lor probabila de incasare.

Derecunoasterea creantelor comerciale

Derecunoasterea este apreciata initial pe baza transferului riscurilor si avantajelor aferente activului. Ulterior, se aplica testul de recuperare a creantelor. Testul de recuperare a cheltuielilor de achizitie

reportate este inclus in testul de adecvabilitate a obligatiilor care decurg din contractile de asigurare, acestea din urma fiind diminuate cu valoarea cheltuielilor de achizitie reportate.

Conform clauzelor generale ale contractului de asigurare, creantele din asigurari reprezentate de primele de asigurare de viata ajunse la scadenta si neincasate de la detinatorii contractelor de asigurare in termen de 30 de zile de la scadenta, persoana asigurata nu mai beneficiaza de acoperirea riscului de asigurare iar dupa 60 de zile contractul de asigurare inceteaza de drept. Societatea calculeaza si inregistreaza un provizion pentru pierderi din aceste creante determinate in baza experientei in administrarea portofoliului de asigurari de viata. Astfel, daca exista dovezi obiective ca a aparut o pierdere din depreciere a activelor inregistrate la cost amortizat, valoarea pierderii este evaluata ca diferenta dintre valoarea contabila a activului si valoarea actualizata a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate (exclusiv pierderile viitoare preconizate, dar care nu au aparut inca), actualizate la rata dobanzii efective initiala a activului. Daca un imprumut are o rata a dobanzii variabila, rata de actualizare pentru evaluarea oricarei pierderi din depreciere este rata dobanzii efective curente.

Valoarea contabila a activului este redusa prin utilizarea unui cont de provizion, iar valoarea pierderii este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria „cheltuieli operationale”- pozitia ajustari de creante.

H2. Cheltuieli de achizitie reportate

Cheltuielile de achizitie reportate („DAC”) reprezinta acea proportie a costurilor de achizitie efectuate in cursul exercitiului financiar, dar care sunt aferente unui exercitiu financiar ulterior, prin urmare fiind recunoscute in contul de profit si pierdere in exercitiile viitoare. Cheltuielile de achizitie reportate se diminueaza pe masura expirarii riscului si castigarii veniturilor din prime.

Metoda de calcul a cheltuielilor de achizitie reportate corespunde celei utilizate pentru calculul rezervei matematice. Metodologia de constituire a rezervelor matematice Zillmer ia in considerare alocarea corecta intre perioade a cheltuielilor de achizitie.

Cheltuielile de achizitie reportate cuprind:

- comisioanele initiale de achizitie aferente:
  - produselor traditionale de asigurare de viata, deduse din rezerva matematica prin intermediul procentului Zillmer (detaliat in sectiunea O.3);
  - produselor de asigurare pentru care riscul investitional este transferat contractantului (unit-linked), amortizate pe parcursul a 12 luni pentru a reflecta durata de viata a produsului;
  - produselor de asigurare de sanatate, de asemenea amortizate pe 12 luni;
  - clauzelor de asigurare suplimentare atasate politelor de asigurare de viata si unit-linked (riders), ale caror rate de amortizare sunt calculate in baza presupunerilor de lapse, durata medie si mortalitate aferenta varstei medii la nivel de tip de contract si clauza suplimentara.
- bonusurile acordate agentilor de intermediere aferente produselor:
  - traditionale de asigurare de viata (atat acoperirea riscului principal cat si clauzele de asigurare atasate politei de asigurare de viata), cu o durata de amortizare liniara de 10 ani;
  - asigurare de sanatate, cu o durata de amortizare liniara de 12 luni.

Calculul cheltuielilor de achizitie reportate se efectueaza la finalul fiecarei luni.

Recunoasterea initiala a cheltuielilor de achizitie reportate se face la momentul acordarii comisionului initial sau a bonusului de achizitie, respectiv de la momentul aplicarii clauzei suplimentare politei de asigurare de viata.

La sfarsitul fiecarui exercitiu financiar, se efectueaza un test de recuperare a cheltuielilor de achizitie reportate. Acesta este inclus in testul de adecvabilitate a obligatiilor ce decurg din contractele de asigurare, acestea din urma fiind diminuate cu valoarea cheltuielilor de achizitie reportate.

Cheltuielile de achizitie reportate sunt derecunoscute dupa amortizarea integrala a acestora sau cand se estimeaza ca nu mai pot fi recuperate.

Evaluarea ulterioara

Cheltuielile de achizitie reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat. Rata de amortizare este calculata in baza presupunerilor de lapse, durata medie si mortalitate aferenta varstei medii la nivel de tip de contract si clauza suplimentara. Actualizarea are loc anual in ianuarie si se aplica politelor vandute in anul respectiv pana la amortizarea integrala a cheltuielilor de achizitie reportate initial.

Derecunoasterea

Cheltuielile de achizitie reportate sunt derecunoscute dupa amortizarea integrala a acestora sau cand se estimeaza ca nu mai pot fi recuperate.

I. Reasigurare

In cadrul activitatii curente pe care o desfasoara, Societatea cedeaza o parte din riscul de asigurare. Activele din reasigurare reprezinta soldurile de primit de la societati de reasigurare. Soldurile de primit de la reasuratori sunt estimate in conformitate cu rezerva pentru daune sau cu daunele decontate asociate politelor reasuratorului si sunt conforme cu contractele de reasigurare aferente.

Activele din reasigurare sunt revizuite pentru depreciere la fiecare data de raportare sau mai frecvent, daca exista indicii de depreciere aparute in cursul exercitiului de raportare. Deprecierea apare atunci cand exista dovezi obiective, in urma unui eveniment care a avut loc dupa recunoasterea initiala a activului din reasigurare, ca este posibil ca Societatea sa nu incaseze toate sumele datorate conform prevederilor contractuale, iar evenimentul are un impact care poate fi evaluat fiabil asupra sumelor pe care Societatea le va primi de la reasurator. Pierdere din depreciere este inregistrata in contul de profit sau pierdere.

Castigurile sau pierderile din operatiunile de reasigurare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere la data materializarii creantelor si datoriilor respectiv lunar in cazul primelor brute cedate in reasigurare, anual in cazul profit sharing-ului (conform specificatiilor tratatului de reasigurare) si la data aprobarii platii indemnizatiei de asigurare pentru respectivul eveniment asigurat in cazul daunelor si nu se amortizeaza.

Cedările conform contractelor de reasigurare nu elibereaza Societatea de obligatiile pe care le are fata de detinatorii politelor de asigurare.

Activele sau datoriile din reasigurare sunt derecunoscute atunci cand drepturile contractuale sunt stinse sau expira sau cand contractul este transferat unui tert.

J. Cheltuieli in avans

Cheltuielile in avans sunt plati efectuate care urmeaza a se suporta esalonat pe cheltuieli pe baza unui scadentar, in perioada sau exercitiile financiare ulterioare. Aceste cheltuieli se exclud din contul de profit si pierdere al perioadei curente si se inregistreaza ulterior in perioada la care acestea se refera.

In categoria cheltuielilor efectuate in avans sunt inregistrate toate cheltuielile ale caror alocari in timp au loc ulterior lunii in care a fost emis documentul/factura. Tipurile de cheltuieli in avans ce pot aparea sunt diverse abonamente si subscriptii, chirii/utilitati, intretineri, asigurari, taxe. Sunt excluse cheltuielile cu serviciile de calatorie (transport, cazare, masa), cele care se refera la perioade mai mici de 3 luni sau cele care se refera la o valoare mai mica de 500 RON/luna.

K. Numerar si echivalente de numerar

Numerarul si echivalentele de numerar prezentate in situatia pozitiei financiare includ numerarul din casa, conturile curente si depozitele la banci pe termen scurt, cu scadenta initiala de trei luni sau mai putin.

In scopul situatiei fluxurilor de trezorerie, numerarul si echivalentele de numerar sunt cele definite mai sus, net de descoperirile de cont.

L. Dividende

Dividendele aferente actiunilor ordinare sunt recunoscute in capitalurile proprii in perioada in care repartizarea lor este aprobata de Adunarea Generala a Actionarilor.

M. Datorii privind asigurarile

Datoriile privind asigurarile sunt recunoscute conform conditiilor contractuale si contabilitatii de angajament, si cuantificate la recunoasterea initiala la valoarea justa minus costurile de tranzactionare direct atribuibile. Ulterior recunoasterii initiale, acestea sunt cuantificate la costul amortizat folosind metoda ratei dobanzii efective.

Derecunoasterea datoriilor privind asigurarile se inregistreaza atunci cand obligatia aferenta datoriei este stinsa, este anulata sau expira.

N. Datorii financiare

Recunoastere initiala si evaluare

Toate datoriile financiare sunt inregistrate initial la valoarea justa si, in cazul datoriilor financiare care nu sunt la valoare justa prin contul de profit si pierdere, minus costurile de tranzactionare direct atribuibile.

Datoriile financiare ale Societatii includ datorii comerciale, datorii privind asigurarile (a se vedea sectiunea de mai sus) si alte datorii.

Evaluarea ulterioara

Datoriile financiare care nu sunt la valoare justa prin contul de profit si pierdere sunt evaluate ulterior la costul amortizat.

Derecunoasterea datoriilor financiare

O datorie financiara este derecunoscuta atunci cand obligatia aferenta datoriei este stinsa, este anulata sau expira.

In cazul in care o datorie financiara este inlocuita cu o alta datorie provenind de la acelasi creditor in conditii substantial diferite sau daca termenii unei datorii existente se modifica in mod substantial, acest schimb sau modificare este tratat(a) ca o derecunoastere a datoriei initiale si o recunoastere a noii datorii, iar diferenta dintre respectivele valori contabile este recunoscuta in contul de profit sau pierdere.

O. Activitatea de asigurari de viata

O1. Venituri din prime

In lipsa unei definitii clare in cadrul - IFRS 4 Contracte de asigurare, precum si in scopul asigurarii unei consistente a prezentarii informatiilor la nivelul pietei asigurarilor de viata, veniturile din primele brute subscrise pentru asigurarile de viata la care durata contractului de asigurare este mai mare de 1 an, se stabilesc astfel:

- pentru contractul de asigurari de viata la care se incaseaza prima unica, prima bruta subscrisa reprezinta valoarea primei brute unice aferenta contractului de asigurare;
- pentru contractul de asigurari de viata de tip traditional la care prima de asigurare datorata de asigurat se incaseaza in rate, prima bruta subscrisa reprezinta valoarea primelor brute incasate si de incasat aferente unui an calendaristic din cadrul contractului de asigurare;

- in cazul asigurarilor de viata legate de investitii (unit-linked), prima bruta subscrisa reprezinta prima bruta scadenta.
- in cazul asigurarilor de viata de tip bancassurance, avand in vedere faptul ca Societatea revizuieste anual cota de prima, prima bruta subscrisa reprezinta prima bruta scadenta.
- Alte venituri din prime sunt recunoscute in perioada la care se refera.

O2. Cheltuieli tehnice si de subscriere

In categoria costurilor de achizitie si a altor cheltuieli de subscriere sunt incluse in principal cheltuielile cu comisioanele brute platite agentilor de intermediere de asigurari de viata, atat pentru subscrierea unor contracte noi cat si pentru intretinerea portofoliului de contracte existente, variatia cheltuielilor de achizitie reportate, cheltuielile privind taxa de functionare, fondul de garantare a asiguratilor constituit in baza Legii nr.136/1995 si fondul de rezolutie al asiguratorilor constituit in baza Normei nr.4/2017, net de comisioanele primite de la reasigurator.

Metodologia de constituire a rezervelor matematice (Zillmer) ia in considerare alocarea corecta intre perioade a cheltuielilor de achizitie.

In categoria altor cheltuieli tehnice sunt incluse cheltuielile cu beneficiile platite, respectiv indemnizatiile de deces nete de reasigurare, rascumparari, maturitati si anuitati.

O3. Rezervele tehnice

Rezervele pentru contractele de asigurari de viata sunt calculate printr-o evaluare actuariala prospectiva , tinind cont de conditiile contractuale. Rezervele matematice pentru contractele de asigurari de viata al caror risc este transferat contractantului sunt prezentate in situatiile financiare la valoarea bilantiera a investitiilor asociate.

Rezerva matematica pentru asigurarile traditionale (non-UL) este rezerva Zillmer si este calculata pentru fiecare polita in parte exceptie facand politile de asigurare de tip bancassurance pentru care rezerva matematica este zero intrucat Societatea revizuieste anual cota de prima.

Parametrii pe care se bazeaza calculul rezervei Zillmer sunt:

- Tabela de mortalitate: modificarea tabelelor de mortalitate in cadrul rezervei Zillmer poate fi efectuata doar daca ea reflecta o modificare structurala (i.e. nu accidentală/ocazională) a ratelor de mortalitate aplicabila cohortelor pentru care s-ar efectua modificarea. In plus, este necesara identificarea momentului de la care aceasta modificare ar fi aplicabila si evaluarea efectului asupra relatiei dintre rezerva rezultata si beneficiile contractuale legate de valoarea rezervei care sunt predefinite la momentul emiterii contractului (intr-o rezerva de tip Zillmer, modificarea parametrilor in timpul desfasurarii contractului presupune o redefinire a relatiei prima – suma asigurata). In consecinta, asiguratorul testeaza doar ca nivelul rezervelor este adecvat in conditiile presupunerilor curente de mortalitate.

- Rata tehnica a dobanzii: metodologia de calcul a rezervei Zillmer presupune ca valoarea viitoare a beneficiilor generate de acoperirea riscurilor asigurate sa fie actualizata cu rata tehnica garantata. Astfel, prin aceasta metodologie, asiguratorul este obligat la o crestere predefinita in valoarea rezervei indiferent de rezultatul real al venitului din investitii. In consecinta, rata tehnica garantata nu reprezinta o expresie a celei mai bune estimari referitoare la rata dobanzilor, ci o obligatie asumata de asigurator.

Pentru portofoliul de produse traditionale, proiectia randamentelor depaseste nivelul garantat al ratelor de dobanda. Randamentele previzionate au fost determinate pe baza ratelor de dobanda ale activelor existente in portofoliu si prin ratele estimate pentru investitiile noi (primele viitoare si reinvestirea activelor care ajung la maturitate). Ratele estimate pentru investitiile noi au fost determinate prin bootstrapping pe baza curbei EIOPA presupunand o durata a activelor de 5 ani. Testul de adecvare al rezervelor tehnice efectuat trimestrial de catre Societate arata ca nivelul rezervelor este adecvat.

- Procentul Zillmer: in metodologia rezervei Zillmer, acest procent aplicat sumei asigurate reprezinta o estimare a cheltuielilor initiale luate in calcul in evaluarea rezervei. Odata emis contractul de asigurare, procentul Zillmer folosit in evaluarea rezervei pentru acel contract nu mai poate fi modificat (conceptual, el trebuie sa reprezinte cheltuielile ocazionate de emiterea contractului si deci nu are sens modificarea lui ulterioara emiterii).

Rezerva matematica pentru asigurarile UL este calculata pentru fiecare polita in parte si este egala cu valoarea unitatilor de fond aferente politei la pretul de vanzare valabil la data calcularii rezervei. In plus, societatea mai constituie pentru fiecare polita in parte o rezerva aferenta riscului de deces.

Rezerva pentru daune produse dar neavizate: este calculata pe baza evidentelor statistice ca produs intre (1) numarul mediu de zile intre data producerii daunei si data anuntarii ei asiguratorului, (2) numarul mediu de daune pe zi si (3) o valoarea medie a daunei.

Rezerva tehnica pentru scutire de plata primelor: are in vedere constituirea unei rezerve la nivel de polita determinata prin metoda prospectiva de calcul a rezervei matematice nete (valoarea prezenta a obligatiilor financiare ale asiguratorului minus valoarea prezenta a obligatiilor financiare ale asiguratului).

Rezerva de prime - reprezinta proportia din prima bruta anuala subscrisa corespunzatoare perioadei neexpirate din anul contractual al politei

Rezerva de daune – este calculata considerand intreaga suma de plata pentru daunele raportate dar neplatite inca.

Alte rezerve tehnice cuprind si rezerva aferenta primelor scadente in cazul contractelor in unitati de cont.

P. Impozite

Impozitul pe profit curent

Creantele si datoriile privind impozitul pe profit curent sunt evaluate la valoarea care se asteapta a fi recuperata de la sau platita catre autoritatile fiscale. Ratele de impozitare si legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau in mare masura adoptate la data de raportare in legislatia nationala. Creantele si datoriile privind impozitul pe profit curent includ si ajustarile pentru impozitele despre care se preconizeaza ca vor fi de plata sau de recuperat cu privire la perioadele anterioare.

Impozitul pe profit curent aferent elementelor recunoscute direct in capitalul propriu sau la alte elemente ale rezultatului global este recunoscut direct in capitalul propriu sau la alte elemente ale rezultatului global, nu in contul de profit sau pierdere. Conducerea evalueaza periodic pozitiile prezentate in declaratiile fiscale cu privire la situatiile in care reglementarile aplicabile referitoare la impozitare sunt supuse interpretarii si constituie provizioane daca este cazul.

Rata impozitului pe profit utilizata pentru calculul impozitelor curente la 31 decembrie 2017 este de 16% (31 decembrie 2016: 16%).

Impozitul amanat

Impozitul amanat este prezentat aplicand metoda bilantiera privind diferentele temporare la data de raportare intre bazele de impozitare ale activelor si datoriilor si valoarea contabila a acestora in vederea raportarii financiare.

Datoriile privind impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate diferentele temporare impozabile, cu exceptia:

- cazului in care datoria privind impozitul amanat provine din recunoasterea initiala a fondului comercial sau a unui activ sau a unei datorii nete intr-o tranzactie care nu este o combinatie de intreprinderi si, la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabila, si
- pentru diferentele temporare impozabile aferente investitiilor in filiale, entitati asociate si intereselor in asocierile in participatie, in cazul in care momentul reluarii diferentelor temporare poate fi controlat si este probabil ca diferentele temporare sa nu fie reluate in viitorul previzibil.

Creantele privind impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate diferentele temporare deductibile, pentru creditele fiscale neutilizate si orice pierderi fiscale neutilizate, in masura in care este probabil sa fie disponibil un profit impozabil fata de care sa poata fi utilizate diferentele temporare deductibile si creditele fiscale neutilizate precum si orice pierderi fiscale neutilizate, cu exceptia cazului in care:

- creanta privind impozitul amanat aferenta diferentelor temporare deductibile provine din recunoasterea initiala a unui activ sau a unei datorii intr-o tranzactie care nu este o combinatie de intreprinderi si, la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabila, si
- in cazul diferentelor temporare deductibile asociate investitiilor in filiale, entitati asociate si intereselor in asocierile in participatie, creantele privind impozitul amanat trebuie recunoscute numai in masura in care exista probabilitatea ca diferentele temporare sa fie reluate in viitorul apropiat si sa existe profit impozabil fata de care sa poata fi utilizate diferentele temporare.

Valoarea contabila a creantelor privind impozitul amanat este revizuita la fiecare data de raportare si reduca in masura in care nu mai este probabil sa fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei parti a creantei privind impozitul pe profit amanat sau al totalitatii acesteia. Creantele privind impozitul amanat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare data de raportare si se recunosc in masura in care a devenit probabil faptul ca profitul impozabil viitor va permite recuperarea creantei privind impozitul amanat.

Creantele si datoriile privind impozitul amanat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru exercitiul in care activul este realizat sau datoria este decontata, pe baza ratelor de impozitare (si a legilor fiscale) care au fost adoptate sau in mare masura adoptate pana la data de raportare.

Impozitul amanat privind elementele recunoscute in afara profitului si pierderii este recunoscut in afara profitului si pierderii. Elementele privind impozitul amanat sunt recunoscute in corelatie cu tranzactia la care se refera, la alte elemente ale rezultatului global sau direct in capitalurile proprii.

Creantele si datoriile privind impozitul amanat sunt compensate daca exista un drept legal de compensare a creantelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul pe profit curent iar impozitele amanate se refera la aceeasi entitate impozabila si la aceeasi autoritate fiscala.

Q. Conversii valutare

Situatiile financiare ale Societatii sunt prezentate in RON, aceasta fiind si moneda functionala a Societatii.

Tranzactiile realizate in valuta sunt transformate in RON la cursul de schimb valabil la data tranzactiei. Activele si pasivele monetare exprimate in valuta la data intocmirii bilantului sunt transformate in RON utilizand cursurile de schimb comunicate de BNR valabile la sfarsitul perioadei. Castigurile sau pierderile rezultate din aceste conversii valutare sunt incluse in contul de profit si pierdere ca parte a veniturilor sau cheltuielilor financiare.

Principalele cursuri de schimb folosite pentru conversia soldurilor exprimate in valuta din situatiile financiare anuale sunt prezentate in tabelul de mai jos:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

RON

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
1 EUR	4,5411	4,6597
1 USD	4,3033	3,8915

Elementele nemonetare exprimate in valuta evaluate pe baza costului istoric sunt convertite utilizandu-se cursurile de schimb de la data efectuarii tranzactiilor initiale si nu sunt retratate ulterior. Elementele nemonetare exprimate in valuta si evaluate la valoarea justa sunt convertite utilizandu-se cursurile de schimb din data la care a fost determinata valoarea justa.

R. Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci cand Societatea are o obligatie curenta (legala sau implicita) generata de un eveniment anterior, este probabil ca, pentru decontarea obligatiei, sa fie necesara o iesire de resurse incorporand beneficii economice si valoarea obligatiei poate fi estimata credibil. In cazul in care Societatea preconizeaza ca un provizion ii va fi rambursat integral sau partial, rambursarea este recunoscuta ca activ separat, dar numai in cazul in care rambursarea este aproape sigura. Cheltuiala aferenta oricarui provizion este prezentata in contul de profit sau pierdere, neta de orice rambursare. Daca efectul valorii-timp a banilor este semnificativ, provizioanele sunt actualizate utilizand o rata curenta inainte de impozitare care sa reflecte, daca este cazul, riscurile specifice datoriei.

In anul 2017, Societatea a constituit in situatiile financiare statutare un provizion tehnic pentru administrarea fondului de pensii facultative OPTIM conform prevederilor Normei nr. 26/2015 a Autoritatii de Supraveghere Financiara privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii facultative. Acest provizion reprezinta in fapt obligatia Societatii asumata prin prospectul fondului de pensii facultative OPTIM de a garanta rezultatul investitional. Garantarea rezultatului investitional este considerata o garantie financiara si este recunoscuta conform IAS 39 prin asimilare cu un instrument derivativ la valoarea de piata. Calculul valorii de piata al garantiei se face anual. In situatia in care valoarea rezultata din calculul actuarial va fi mai mare decat zero, la finalul fiecarei perioade de raportare se va determina (actuarial) valoarea de piata a garantiei si se va inregistra impactul in conturile de bilant si cont de profit si pierdere adecvate. La data de 31 decembrie 2017 valoarea provizionului tehnic in situatiile financiare IFRS este zero. Impactul diminuarii valorii acestui provizion tehnic a fost preluat in rezultatul reportat prin includerea unei sume nedistribuibile in suma de 7.606.968 RON reprezentand contravaloarea provizionului tehnic statutar, constituit conform instructiunilor Autoritatii de Supraveghere Financiara – sectorul pensii private.

S. Datorii amanate

In lipsa posibilitatii de evaluare a obligatiilor ce decurg din contractele de asigurare de viata in baza unui pret de piata, se creaza o inconsistenta semnificativa intre evaluarea activelor si cea a obligatiilor, si deci o volatilitate sporita in capitalurile proprii. Schimbarile in evaluarea activelor necesita atentie sporita in urmarirea activelor ce acopera obligatiile pentru scopul de reflectare corecta in contabilitate a obligatiilor ce decurg din contractelor de asigurare in care beneficiile detinatorilor de polita sunt legate de venitul realizat din portofoliul de active financiare care acopera respectivele obligatii precum si in scopul testarii adecvarii obligatiilor deoarece activele si obligatiile nu mai sunt evaluate consistent, pe aceeasi baza.

IFRS4 ofera cateva optiuni de a modifica politica contabila existenta pentru a reduce impactul evaluarii incompatibile, cum ar fi:

- Evaluarea datoriilor folosind ratele dobanzilor curente pe piata;
- Contabilitatea colaterala
- Contabilitatea valorii juste

Politica contabila adoptata de catre Societate este cea de contabilitate colaterala, prin evidentiarea datoriilor amanate privind participarea detinatorilor de contracte de asigurare la profitul recunoscut din evaluarea activelor financiare. Astfel, se recunoaste in rezultatul global o rezerva de reevaluare in creditul contractantului care reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare la valoare de piata.

T. Titluri de participare detinute la societati afiliate

In situatiile financiare individuale Societatea isi prezinta investitiile in titluri de participare la societatile afiliate la nivelul consideratiei platite (cost), in absenta unei evaluari la valoare justa ce poate fi determinata in mod credibil. Valoarea neta a acestora este revizuita periodic cu scopul de a identifica eventuale pierderi din depreciere.

2.2 Ipoteze si estimari contabile semnificative

Ipotezele cheie privind viitorul si alte surse cheie de estimare a incertitudinii la data raportarii care prezinta un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativa a valorilor contabile ale activelor si datoriilor in urmatorul exercitiu financiar sunt prezentate in continuare.

2.2.1 Datoriile privind contractele de asigurare de viata

a. Rezerve tehnice

Datoriile privind contractele de asigurare de viata se bazeaza fie pe ipoteze curente, fie pe ipoteze stabilite la inceputul contractului, reflectand cea mai buna estimare de la acel moment majorata cu marja de risc si devieri nefavorabile.

Toate contractele fac obiectul unui test privind nivelul de adecvare al datoriei, care reflecta cea mai buna estimare curenta a conducerii cu privire la fluxurile de trezorerie viitoare.

Principalele ipoteze utilizate se refera la mortalitate, morbiditate, longevitate, profitul investitiei, cheltuieli, ratele de intrerupere si rascumparare si ratele de actualizare:

- Societatea isi bazeaza valorile mortalitatii si morbiditatii pe tabelele standard din domeniu din Romania si Uniunea Europeana, care reflecta experiente istorice, ajustate dupa caz pentru a reflecta expunerea unica la riscuri a Societatii, caracteristicile produsului, pietele tinta si propriile experiente privind gravitatea si frecventa reclamatilor.
- Pentru acele contracte care asigura riscuri in legatura cu longevitatea, se constituie provizioane prudente pentru imbunatatirile viitoare preconizate ale mortalitatii, precum si pentru diversele modificari ale stilului de viata care pot duce la modificari semnificative ale expunerii viitoare preconizate la mortalitate.
- Se fac, de asemenea, estimari cu privire la veniturile viitoare din investitii rezultate din contractele de asigurari de viata garantate cu active. Aceste estimari se bazeaza pe profitul curent de pe piata, precum si pe asteptarile cu privire la progresele economice si financiare viitoare.
- Ipotezele cu privire la cheltuielile viitoare se bazeaza pe nivelurile curente ale cheltuielilor, ajustate cu inflatia preconizata, dupa caz.
- Ratele de intrerupere si rascumparare se bazeaza pe experienta istorica a Societatii privind intreruperile si rascumpararile.
- Ratele de actualizare se bazeaza pe ratele de risc curente din domeniu, ajustate cu propria expunere la risc a Societatii.

2.2.2 Determinarea valorii juste a activelor financiare si a instrumentelor financiare derivate folosind tehnici de evaluare

Cand valorile juste ale activelor financiare si ale datoriilor financiare inregistrate in situatia pozitiei financiare nu se pot obtine de pe pietele active, acestea sunt determinate folosind diverse tehnici de evaluare care includ utilizarea modelelor de fluxuri de trezorerie actualizate si/sau a altor modele

matematice. Informatiile introduse in aceste modele sunt obtinute din date de piata observabile, dupa caz, dar daca nu sunt disponibile date de piata observabile, sunt necesare rationamente pentru a stabili valorile juste.

Titlurile de stat si certificatele cu discount emise de Statul Roman sunt evaluate folosind metoda actualizarii fluxurilor viitoare de trezorerie. Pentru actualizare sunt folosite ratele de fixing publicate de Banca Nationala a Romaniei (media dintre ratele BID si ASK) pentru ziua pentru care se face evaluarea. Obligatiunile corporative sunt evaluate folosind cotationile BID disponibile in piata si oferite de o sursa primara desemnata pentru fiecare obligatiune in parte, de obicei banca implicata in emisiunea initiala a obligatiunii respective. In lipsa unei cotationi de la sursa desemnata ca si primara se folosesc metode alternative – preturi cotate de alti brokeri ce tranzactioneaza instrumentul respectiv, preturi calculate folosind un model de evaluare bazat pe alte date din piata.

2.3 Modificari ale politicilor contabile si alte informatii de furnizat

Adoptarea noilor standarde / interpretari / modificari nu a avut un impact semnificativ asupra pozitiei financiare sau a performantei Societatii.

Politicele contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercitiul financiar anterior, cu exceptia urmatoarelor standarde modificate, care au fost adoptate de Societate la 1 ianuarie 2017:

- **Amendamente aduse la IAS 7**

Amendamentele necesita noi prezentari care ajuta utilizatorii sa evalueze modificarile datoriilor care decurg din activitatile de finantare, inclusiv schimbarile generate de fluxurile de numerar si modificarile nemonetare (cum ar fi efectul castigurilor sau al pierderilor din diferentele de schimb valutar, schimbarile care apar pentru obtinerea sau pierderea controlului asupra filialelor, modificarile valorii juste).

- **IFRS 12 Prezentarea intereselor detinute in alte entitati**

Clarificarea cerintelor din IFRS 12 cu exceptia prezentarii informatiilor financiare rezumate in conformitate cu paragrafele B10-B16 din standardul respectiv se aplica entitatilor care au un interes in filiale sau in angajamente comune sau entitati asociate sau entitati structurate neconsolidate care sunt clasificate drept detinute in vederea vanzarii sau operatiuni intrerupte in conformitate cu IFRS 5 Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte; si clarifica faptul ca alegerea scutirii de la aplicarea metodei punerii in echivalenta in conformitate cu IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie se va face separat pentru fiecare entitate asociata sau asociere in participatie la recunoasterea initiala a entitatii asociate sau a asocierii in participatie.

2.4 Standarde emise care nu au intrat inca in vigoare

La data pregatirii situatiilor financiare, 31 decembrie 2017, Conducerea nu a aplicat standardele si interpretarile noi sau modificate prezentate mai jos care sunt emise si vor intra in vigoare dupa data de 31 decembrie 2017:

Standarde care au fost adoptate de Uniunea Europeana:

IFRS 9 Instrumente financiare (2014)

(In vigoare pentru perioadele anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2018)

IFRS 9 include cerinte privind instrumentele financiare, referitoare la recunoasterea, clasificarea si evaluarea, pierderile din depreciere, derecunoasterea si contabilitatea de acoperire impotriva riscurilor:

- IFRS 9 introduce o noua abordare privind clasificarea activelor financiare, care este determinata de caracteristicile fluxurilor de numerar si de modelul de business in cadrul caruia este detinut un activ. Aceasta abordare unica bazata pe principii inlocuieste cerintele din IAS 39 bazate pe reguli. Noul model va determina de asemenea existenta unui singur model de depreciere aplicabil tuturor instrumentelor financiare.
- IFRS 9 introduce un model nou privind pierderile din depreciere, bazat pe pierderile asteptate, care va impune recunoasterea mai rapida a pierderilor asteptate din deprecierea creantelor.

Standardul prevede ca entitatile sa inregistreze pierderile din depreciere asteptate aferente creantelor din momentul recunoasterii initiale a instrumentelor financiare si totodata sa recunoasca mult mai repede pierderile din depreciere asteptate pe intreaga durata de viata a acestora.

- IFRS 9 introduce un model semnificativ imbunatatit privind contabilitatea de acoperire, ce cuprinde cerinte suplimentare de prezentare a informatiilor privind activitatea de administrare a riscurilor. Noul model reprezinta o revizuire semnificativa a principiilor contabilitatii de acoperire, care permite alinierea tratamentului contabil cu activitatile de administrare a riscurilor.
- IFRS 9 elimina volatilitatea din contul de profit sau pierdere cauzata de modificarea riscului de credit aferent datoriilor evaluate la valoare justa. Modificarea cerintelor de contabilizare a acestor datorii presupune ca veniturile generate de deteriorarea propriului risc de credit al unei entitati nu vor mai fi recunoscute prin profit sau pierdere.

Societatea va amana aplicarea IFRS 9 pana la data intrarii in vigoare a noului standard pentru contractele de asigurare (IFRS 17), previzionata pentru 1 ianuarie 2021, aplicand exceptia temporara de aplicare a IFRS 9 asa cum a fost descrisa in prevederile IFRS 17 descrise mai jos.

Avand in vedere planificarea de implementare previzionata pentru 1 ianuarie 2021, Societatea nu este, la acest moment, in masura sa estimeze rezonabil impactul adoptarii acestui standard.

Amendamente aduse IFRS 9: Plati in avans cu compensare negativa

(In vigoare pentru perioade anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2019)

Aceste amendamente abordeaza preocuparile legate de contabilizarea activelor financiare care includ optiuni specifice de plata anticipata. In special, preocuparea a fost legata de modul in care o societate ar clasifica si evalua un instrument de datorie daca debitorului i s-ar permite sa plateasca anticipat instrumentul la o suma mai mica decat principalul neplatit si dobanda datorata. O astfel de suma de plata anticipata este adesea descrisa ca incluzand "compensare negativa". Aplicand IFRS 9, o companie ar masura un activ financiar cu asa-numita compensare negativa la valoarea justa prin profit sau pierdere.

Amendamentele permit entitatilor sa masoare la cost amortizat anumite active financiare platibile in avans cu asa-numita compensare negativa.

IFRS 17 Contracte de asigurari

(In vigoare pentru perioade financiare incepand la si dupa data de 1 ianuarie 2021)

Standardul determina schimbari fundamentale in ce priveste contabilizarea si raportarea contractelor de asigurari.

Standardul va aduce pentru utilizatorii situatiilor financiare o perspectiva complet noua. Nivelul ridicat de transparenta asupra profitabilitatii contractelor noi sau a celor existente le va acorda o mai mare vizibilitate asupra situatiei financiare a asiguratorilor. Pe langa cerinte de prezentare suplimentare, noul standard aduce o noua metoda de masurare a contractelor de asigurari, atat la recunoastere, cat si la masurarea ulterioara.

Avand in vedere planificarea de implementare previzionata pentru 1 ianuarie 2021, Societatea nu este, la acest moment, in masura sa estimeze rezonabil impactul adoptarii acestui standard.

IFRS 16 Leasing

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2019. Se permite aplicarea anterior acestei date daca Societatea aplica si IFRS 15).

IFRS 16 inlocuieste IAS 17 Leasing si interpretarile aferente. Standardul elimina modelul actual de contabilitate pentru locatari si in schimb cere companiilor sa aduca cele mai multe contracte de leasing in bilant in cadrul unui singur model, eliminand distinctia dintre leasing-ul operational si cel financiar.

In conformitate cu IFRS 16, un contract este sau contine leasing daca transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioada de timp, in schimbul unei plati obligatorii. In cazul acestui tip de contracte, noul model impune ca un locatar sa recunoasca un activ cu drept de utilizare si o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este depreciat iar datoria acumuleaza dobanda. Acest lucru va avea ca rezultat un model cu plati mai ridicate la inceputul perioadei de leasing al cheltuielilor pentru cele mai multe leasing-uri, chiar si atunci cand locatarul plateste chirii anuale constante.

Noul standard introduce o serie de exceptii de la domeniul de aplicare pentru utilizatori care includ: contracte de leasing cu o durata de inchiriere de 12 luni sau mai putin si care nu contin optiuni de achizitie si contracte de leasing unde activul suport are o valoare mica (tranzactii de leasing "cu valori reduse"). Contabilitatea locatorului va ramane in mare masura neafectata de introducerea noului standard iar distinctia dintre leasing-ul operational si cel financiar va fi pastrata.

Societatea nu se asteapta ca noul standard, atunci cand se va fi aplica prima data, sa aiba un impact semnificativ asupra situatiilor financiare deoarece Societatea nu este angajata in contracte care ar intra in domeniul de aplicare al IFRS 16.

Amendmente la IFRS 10 si IAS 28 Vanzare sau aport de active intre un investitor si Societatea asociata sau asocierea in participatie

(Comisia Europeana a decis sa amane aprobarea pe o perioada nedeterminata.)

Amendamentele clarifica faptul ca intr-o tranzactie care implica o entitate asociata sau asociere in participatie, gradul de recunoastere a castigului sau a pierderii depinde de masura in care activele vandute sau aduse ca aport constituie o intreprindere, astfel incat:

- un castig sau o pierdere sunt recunoscute in intregime atunci cand o tranzactie intre un investitor si Societatea asociata sau asocierea in participatie implica transferul unui activ sau al activelor care constituie o intreprindere (indiferent daca acesta este incorporat intr-o filiala sau nu), in timp ce
- un castig sau o pierdere sunt recunoscute partial atunci cand o tranzactie intre un investitor si o entitate asociata sau asociere in participatie implica active care nu constituie o intreprindere, chiar daca aceste active sunt incorporate intr-o filiala

Societatea se asteapta ca amendamentele, cand vor fi aplicate pentru prima data, sa aiba impact asupra prezentarii situatiilor financiare ale entitatii. Cu toate acestea, impactul cantitativ al adoptarii Amendamentelor poate fi evaluat numai in anul aplicarii initiale a Amendamentelor, deoarece depinde de transferul de active sau intreprinderi catre Societatea asociata sau societatea in participatie, care are loc in cursul perioadei de raportare.

Amendamente aduse IAS 28 Interese pe termen lung in entitatile asociate si in asocierile in participatie

(In vigoare pentru perioade anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2019)

Amendamentul clarifica faptul ca o organizatie cu capital de risc sau un fond mutual, unitate de investitii si entitati similare pot alege, la recunoasterea initiala, sa evalueze investitiile intr-o entitate asociata sau asociere in participatie la valoarea justa prin profit sau pierdere separat pentru fiecare entitate asociata sau asociatie in participatie.

IFRIC 23 Incertitudini cu privire la tratamentul impozitului pe profit

(In vigoare pentru perioadele anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2019; se permite aplicarea anterior acestei date.) Aceasta interpretare nu este inca aprobata de UE.

IFRIC 23 clarifica contabilizarea tratamentelor impozitului pe profit care inca nu au fost acceptate de autoritatile fiscale, avand in acelasi timp obiectivul de a spori transparenta. In conformitate cu IFRIC 23, testul cheie este daca este probabil ca autoritatea fiscala sa accepte tratamentul fiscal ales de entitate. Daca este probabil ca autoritatile fiscale sa accepte tratamentul fiscal incert, atunci sumele fiscale inregistrate in situatiile financiare sunt in concordanta cu declaratia fiscala, fara o incertitudine reflectata in evaluarea impozitelor curente si amanate. In caz contrar, venitul impozabil (sau pierderea fiscala),

bazele de impozitare si pierderile fiscale neutilizate se determina intr-un mod care sa prezica mai bine rezolvarea incertitudinii, utilizand fie valoarea unica cea mai probabila, fie valoarea asteptata (suma ponderata probabilistic). O entitate trebuie sa presupuna ca autoritatea fiscala va examina pozitia si va cunoaste pe deplin toate informatiile relevante.

Amendamente aduse IAS 19: Beneficiile angajatilor

(In vigoare pentru perioade anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2019)

Amendamentele impun ca Entitatea sa utilizeze ipoteze curente si actualizate atunci cand are loc o modificare a unui plan si o corectare, reducere sau decontare pentru a determina costul curent al serviciilor si dobanda neta pentru restul perioadei de raportare dupa modificarea planului.

3. Note la situatiile financiare**3.1 Informarea pe segmente**

Activitatile operationale sunt organizate si gestionate separate in conformitate cu natura produselor si serviciilor furnizate pentru fiecare segment reprezentand o unitate organizational strategica ce ofera diferite produse.

In scopul gestionarii, Societatea este organizata in urmatoarele segmente operationale:

- Asigurari de viata – produse de asigurare de viata adresate atat persoanelor fizice cat si societatilor juridice
- Administrarea fondurilor de pensii facultative

Tranzactiile intre segmentele de activitate sunt realizate la o valoare justa. Activele si datoriile pe segmente sunt evidentiate in mod distinct incluzand elemente direct atribuibile unui segment. Gruparea conturilor individuale pe linii mari de venituri si cheltuieli, respectiv active si datorii si capitaluri, pentru scopurile raportarii pe segmente se face, in principal, bazat pe informatiile pe care conducerea le foloseste atunci cand ia deciziile operationale cu privire la principalele linii de business ale Societatii: asigurarile de viata si administrarea fondurilor de pensii facultative.

Evaluarea performantei fiecarui segment se realizeaza in baza profitului sau pierderii raportat(e) pe segment care poate fi masurat(a) in mod diferit fata de profitul sau pierderea din situatiile financiare consolidate. Cheltuielile cu impozitul pe profit si cele cu impozitul amanat sunt determinate la nivel consolidat.

Situatia contului de profit sau pierdere aferenta anului 2017 pe segmente de activitate este prezentata in urmatorul tabel:

CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative
Venituri din prime brute subscrise. nete de reasigurare	691.353.471	
Venituri din investitii	193.006.869	
Venituri din comisioane	1.351.186	22.509.929
Alte venituri din exploatare	689.192	105.432
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA	886.400.718	22.615.361

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

CURENTA		
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice. net de reasigurare	247.299.507	
Alte cheltuieli tehnice. net de reasigurare	402.386.427	
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	68.819.675	
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE	718.505.609	
Cheltuieli cu investitiile	2.633.736	56.653
Cheltuieli operationale	124.810.956	21.356.647
TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA	845.950.301	21.413.300
PROFITUL BRUT AL ANULUI CURENT	40.450.417	1.202.060
Cheltuieli cu impozitul pe profit	10.592.743	
Cheltuieli cu impozitul amanat	1.833.962	
PROFIT NET	28.023.712	1.202.060
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL		
Modificarea rezervei din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	(53.746.384)	(105.306)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	44.424.124	
Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	1.491.562	16.849
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, NET	(7.830.698)	(98.665)
TOTAL REZULTAT GLOBAL	20.193.014	1.103.395

Prezentam comparativ situatia contului de profit sau pierdere aferenta anului 2016 pe segmente de activitate in urmatoarul tabel:

-RON-

CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative
Venituri din prime brute subscrise, nete de reasigurare	636.120.146	
Venituri din investitii	155.874.034	
Venituri din comisioane	474.331	19.687.377
Alte venituri din exploatare	368.101	201.333
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA CURENTA	792.836.612	19.888.710
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, net de reasigurare	230.747.518	
Alte cheltuieli tehnice, net de reasigurare	336.506.000	
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	65.293.879	
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE	632.547.398	
Cheltuieli cu investitiile	1.645.942	89.911
Cheltuieli operationale	120.855.598	18.091.746

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA	755.048.938	18.181.656
PROFITUL BRUT AL ANULUI CURENT	37.787.674	1.707.054
Cheltuieli cu impozitul pe profit	4.224.004	
Cheltuieli cu impozitul amanat	1.556.111	
PROFIT NET	32.007.559	1.707.054
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL		
Modificarea rezervei din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	(23.998.268)	(70.932)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	23.779.839	
Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	46.298	
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, NET	(172.131)	(70.932)
TOTAL REZULTAT GLOBAL	31.835.429	1.636.122

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Situatia pozitiei financiare la 31 decembrie 2017 pe segmente de activitate:

RON-

	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative	Ajustari	Total
Numerar si echivalente numerar	108.824.102	3.691.419		112.515.521
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere - investitii cu risc investitional transferat contractantilor	1.993.584.875			1.993.584.875
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.475.777.481	11.207.381		1.486.984.862
Titluri de participare detinute la societati afiliate	445.780			445.780
Imobilizari corporale	6.113.420	65.486		6.178.906
Imobilizari necorporale	2.950.825	201.905		3.152.730
Creante din asigurari directe si reasigurare	169.890.544			169.890.544
Creante privind impozitul pe profit current	-	-		-
Alte creante si cheltuieli in avans	78.486.657	1.040.175	(2.564.848)	76.961.984
TOTAL ACTIVE	3.836.073.684	16.206.366	(2.564.848)	3.849.715.202
Capital social	174.215.617	74.400.000		248.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa. net	8.470.651	(76.482)		8.394.169
Alte rezerve	31.959.590			31.959.590
Rezultat reportat	(8.667.017)	(64.090.803)		(72.757.820)
Rezultat current	28.023.712	1.202.060		29.225.772
TOTAL CAPITALURI PROPRII	234.002.553	11.434.775		245.437.328
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	1.513.040.830			1.513.040.830
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitional transferat contractantilor	1.993.584.875			1.993.584.875
Alte provizioane	(832.512)	1.644.465		811.953
Datorii din asigurari directe si reasigurare	29.259.858			29.259.858
Datorii privind impozitul pe profit	4.688.417.00			4.688.417
Datorii privind impozitul amanat	13.810.233			13.810.233
Alte datorii	46.567.012	5.079.544	(2.564.848)	49.081.708
TOTAL DATORII	4.064.271.996	6.724.009	(2.564.848)	3.604.277.874
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	4.298.274.549	18.158.784	(2.564.848)	3.849.715.202

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Prezentam comparativ situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016 pe segmente de activitate:

-RON-

	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative	Ajustari	Total
Numerar si echivalente numerar	78.937.508	2.618.171		81.555.679
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere - investitii cu risc investitional transferat contractantilor	1.867.560.964			1.867.560.964
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.437.930.536	10.774.110		1.448.704.646
Titluri de participare detinute la societati afiliate	445.780			445.780
Imobilizari corporale	5.142.205	18.776		5.160.981
Imobilizari necorporale	1.328.162	76.395		1.404.557
Creante din asigurari directe si reasigurare	150.557.703			150.557.703
Creante privind impozitul pe profit current				
Alte creante si cheltuieli in avans	66.543.196	1.655.215	(1.641.798)	66.556.613
TOTAL ACTIVE	3.608.446.054	15.142.667	(1.641.798)	3.621.946.923
Capital social	174.215.617	74.400.000		248.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa. net	16.207.203	11.975		16.219.178
Alte rezerve	29.126.563			29.126.563
Rezultat reportat	(15.338.836)	(64.954.072)		(80.292.908)
Rezultat current	32.851.344	863.269		33.714.613
TOTAL CAPITALURI PROPRII	237.061.891	10.321.172		247.383.063
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	1.419.565.751			1.419.565.751
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitional transferat contractantilor	1.867.560.964			1.867.560.964
Alte provizioane	72.540	1.253.289		1.325.829
Datorii din asigurari directe si reasigurare	22.112.529			22.112.529
Datorii privind impozitul pe profit	829.310			829.310
Datorii privind impozitul amanat	13.111.197			13.111.197
Alte datorii	48.131.872	3.568.206	(1.641.798)	50.058.280
TOTAL DATORII	3.371.384.163	4.821.495	(1.641.798)	3.374.563.860
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	3.608.446.054	15.142.667	(1.641.798)	3.621.946.923

In rubrica ajustari sunt incluse soldurile operatiunilor de decontare intrasegment.

In categoria alte venituri din exploatare sunt incluse si veniturile din dobanzi pentru segmentul de administrare pensii facultative in suma de 446.657 RON (2016: 271.881 RON). Pentru segmentul de asigurari de viata, dobanzile sunt incluse in categoria venituri din investitii (nota 3.3.1) fiind in suma de 61.438.394 RON (2016: 61.631.025RON).

In categoria cheltuielilor operationale sunt incluse si cheltuielile cu amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale in suma de 68.887 RON (2016: 34.039 RON) pentru activitatea de administrare a pensiilor facultative si in suma de 2.618.495 RON (2016: 1.808.623RON) pentru segmentul de asigurari de viata.

In cursul anului 2017 s-au efectuat achizitii de imobilizari corporale si necorporale in suma de 9.402.700 RON din care 295.523 RON (2016: 18.807 RON) pentru segmentul de administrare pensii facultative si in

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

suma de 9.107.177 RON (2016: 6.976.382 RON) pentru segmentul de asigurari de viata – Nota 3.16 si 3.17

3.2 Prime subscrise nete de variatia rezervei de prima, nete de reasigurare

Asigurari directe:	2016	-RON- 2017
		227.173.709
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este pastrat de Societate (cu participare la profit)	225.919.177	
		218.014.612
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este pastrat de Societate (fara participare la profit)	161.537.966	
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este transferat contractantului	274.257.574	291.754.541
	661.717.717	736.942.862
Total venituri din prime brute subscrise		
Cedari in reasigurare	(15.815.833)	(33.404.219)
Variatia rezervei de prima neta de reasigurare	(9.778.738)	(12.185.172)
	636.120.146	691.353.471
TOTAL prime brute subscrise nete de reasigurare		
Asigurari directe:	2016	2017
Asigurari pentru contracte cu prima unica	22.194.326	28.769.869
Asigurari pentru contracte cu prima periodica	639.520.391	708.172.993
Cedari in reasigurare	(15.815.833)	(33.404.219)
Variatia rezervei de prima neta de reasigurare	(9.778.738)	(12.185.172)
	636.120.146	691.353.471
Total venituri din prime brute subscrise		

In urma aplicarii testului pentru prezenta riscului de asigurare semnificativ conform cadrului IFRS 4 faza I, pe baza analizei contract cu contract au fost identificate o serie de contracte de tip unit linked care nu trec testul de risc semnificativ.

Conform politicii de clasificare a contractelor de asigurare, riscul semnificativ este evaluat la nivel de contract in primul pas, iar in pasul urmator la nivelul portofoliului cu riscuri omogene. In urma evaluarii la nivelul portofoliului cu riscuri omogene, aceste contracte reprezinta 0,51% din portofoliul activ la data de 31 decembrie 2017. Drept urmare, Societatea a clasificat toate produsele de asigurare practicate in categoria contractelor de asigurari de viata.

Primele de asigurare de grup totalizeaza la finalul anului 2017 suma de 76.220.915 RON reprezentand 10,3% din total prime brute subscrise. La data de 31 decembrie 2016, acelasi indicator este in suma de 51.141.064RON reprezentand 7,7% din total prime brute subscrise.

Din cadrul produselor din portofoliu, primele subscrise aferente asigurarilor de accident si boala, in valoare de 38.185 RON (2016: 16.316.842 RON) sunt incadrate in clasa A1, iar primele brute subscrise aferente produselor de sanatate in valoare de 16.306.676 RON (2016: 10.153.152 RON) sunt incadrate in clasa A2. Volumul total, corespunzator acestor prime, reprezinta 2,2% din total prime brute subscrise (2016: 4%). Pe parcursul anului 2017 s-a efectuat o reclasificare a produsului PPI1 - Payment Protection Death din clasa A1 in clasa C1 avand in vedere faptul ca riscul principal asigurat in cadrul acestui produs

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

este riscul de deces. Urmare a acestei reclasificari, volumul primelor subscrise aferente asigurarilor de accident si boala a scazut semnificativ in anul 2017.

Toate veniturile Societatii din prime brute subscrise sunt obtinute pe teritoriul Romaniei.

3.3 Venituri din investitii

	2016	-RON- 2017
Active financiare disponibile in vederea vanzarii - cu risc investitional pastrat de Societate	69.000.910	66.878.139
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere – cu risc investitional transferat contractantilor	86.873.124	126.128.730
Total venituri din investitii	155.874.034	193.006.869

Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional pastrat de Societate

	2016	-RON- 2017
Venituri din dobanzi din care:	61.631.025	61.438.394
Venituri din dobanzi obligatiuni	61.504.315	61.169.635
Venituri din dobanzi depozite si conturi curente	126.710	268.758
Castiguri/(pierderi) provenind din vanzarea plasamentelor	151.335	9.396
Venituri din participatii (dividende primite)	2.789.214	1.862.161
Venituri din amortizari titluri de stat	1.187.708	1.601.812
Venituri din unitati de fonduri mutuale	(971.300)	(2.813.385)
Castiguri din diferente curs investitii	4.212.928	4.779.761
TOTAL venituri din investitii aferente activelor financiare cu risc investitional pastrat de Societate	69.000.910	66.878.139

Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional transferat contractantilor

	2016	-RON- 2017
Venituri din comisioane aferente plasamentelor	368.329	352.350
Venit din dobanzi	56.012	54.845
Venit net din plasamente in unitati de fonduri mutuale	86.809.287	125.710.212
Castiguri/ pierderi din diferente curs investitii	(360.504)	11.323
Total venituri din investitii aferente activelor financiare cu	86.873.124	126.128.730

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

risc investitional transferat contractantilor

Veniturile din comisioane aferente plasamentelor au fost incluse in categoria veniturilor din investitii fiind redistribuite de catre Societate in vederea acumularii de unitati de fond.

3.4 Venituri din comisioane

	2016	-RON- 2017
Venituri din comisioane administrare investitii asigurari de viata	474.331	1.351.186
Venituri din comisioane de administrare fonduri de pensii facultative	19.687.377	22.509.929
Total venituri din comisioane	20.161.708	23.861.115

3.5 Alte venituri din exploatare

	2016	-RON- 2017
Venituri din dobanzi depozite si conturi curente	368.101	689.191
Venituri din vanzare imobilizari financiare	201.333	105.432
Total alte venituri din exploatare	569.434	794.623

3.6 Cheltuieli cu investitiile

Cheltuielile cu comisioanele aferente administrarii investitiilor au insumat 2.690.389 RON la 31 decembrie 2017, comparativ cu suma de 1.735.852 RON la finele anului precedent – vezi nota 3.1 pentru repartizarea acestor cheltuieli pe segmente de activitate.

3.7 Cheltuieli tehnice si de subscriere

3.7.1 Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice

	2016	-RON- 2017
a. Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor	2016	2017
Variatia rezervei matematice	104.409.501	126.023.912
Variatia rezervelor din diferente de curs valutar	(1.526.234)	(1.331.508)
Variatia rezervei de daune	(145.871)	(146.079)
Variatia altor rezerve tehnice	740.477	3.845.389
TOTAL variatie rezerve tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor	103.477.873	128.391.713
b. Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este pastrat de catre asigurator	2016	2017
Variatia rezervei matematice	126.721.998	119.508.889

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Variatia rezervei pentru beneficii si risturnuri	(3.395.870)	(2.298.825)
Variatia rezervei de daune	1.969.385	2.526.430
Variatia altor rezerve tehnice	10.226.911	1.545.977
Variatia rezervelor din diferente de curs valutar	(8.252.779)	(2.374.578)
TOTAL variatie rezerve tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este pastrat de catre asigurator	127.269.645	118.907.794
Total cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice	230.747.518	247.299.507

3.7.2 Alte cheltuieli tehnice, nete de reasigurare

	-RON-	
	2016	2017
a. Cheltuieli cu daunele		
Cheltuieli cu despagubirile	32.939.587	36.834.407
Daune recuperate de la reasiguratori	(1.516.211)	(4.069.042)
TOTAL despagubiri, nete de reasigurare	31.423.376	32.765.365
b. Alte cheltuieli tehnice	2016	2017
Rascumparari totale si partiale	163.414.652	174.506.093
Maturitati si anuitati	127.956.742	176.496.419
Reduceri de prima acordate asiguratilor si cheltuieli de participare la profit in relatie cu intermediarii de asigurari	13.711.230	18.618.550
TOTAL alte cheltuieli tehnice	305.082.624	369.621.062
TOTAL cheltuieli tehnice, inclusiv cheltuieli cu daunele nete de reasigurare	336.506.000	402.386.427

In cazul rascumpararii totale, contractantul denunta in scris contractul de asigurare, situatie in care beneficiaza de valoarea de rascumparare aferenta contractului. De asemenea, contractantul beneficiaza de valoarea de rascumparare aferenta contractului la data incetarii contractului de asigurare, in conformitate cu prevederile si conditiile contractului de asigurare.

In cazul rascumpararii partiale, conform clauzelor generale din conditiile contractuale, contractantul asigurarii are dreptul sa retraga o cota din numarul unitatilor aferente contractului de asigurare de viata incheiat, cota exprimata ca procent sau suma fixa, cu respectarea limitelor minime si maxime stabilite de Societate.

Sume reprezentand anuitati reprezinta un numar fix de unitati ce va fi platit periodic Anuitantului sau Beneficiarului, dupa caz, pe perioada de plata a anuitatilor conform prevederilor contractului incheiat. Sumele reprezentand cheltuieli cu maturitatile sunt sumele prevazute ca atare in cadrul contractului de asigurare, platibile in conformitate cu prevederile contractului de asigurare in cazul producerii evenimentului asigurat constand in supravietuirea asiguratului la data expirarii duratei contractului de asigurare.

3.7.3 Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere

In categoria costurilor de achizitie si a altor cheltuieli de subscriere sunt incluse in principal cheltuielile cu comisioanele brute platite agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru subscrierea unor contracte noi precum si amortizarea cheltuielilor cu bonusurile acordate acestora pentru intretinerea portofoliului de contracte existente.

Evolutia cheltuielilor de achizitie privind bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata in ultimii 3 ani este prezentata in nota 3.19.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

In categoria cheltuielilor de subscriere sunt incadrate si cheltuielile cu fondurile specifice asigurarilor (0,4% din primele incasate pentru fondul de garantare a asiguratilor, 0,25% din primele incasate pentru fondul de rezolutie constituit in baza Legii nr. 246/2015 privind redresarea si rezolutia asiguratorilor si 0,3% din primele incasate pentru taxa de functionare a Autoritatii de Supraveghere Financiara-sectorul asigurari, net de comisioanele primite de la reasigurator).

		-RON-
	2016	2017
Comisioanele platite agentilor de intermediere de asigurari de viata	55.193.932	60.364.402
Amortizarea cheltuielilor cu bonusurile acordate agentilor de intermediere asigurari de viata	9.379.109	14.967.556
Cheltuieli cu fondul de garantare, fondul de rezolutie si taxa de functionare	5.964.264	5.852.285
Comisioane reasigurare	(5.243.426)	(12.364.568)
TOTAL	65.293.879	68.819.675

Contractele de reasigurare ale Societatii au clauza de participare la profit, dupa cum urmeaza:

- pentru activitatea de asigurari de viata - participare anuala la profit cu reasiguratorul RGA – tratat incheiat in luna aprilie 2015;
- pentru reasigurarea de catastrofa – nu exista participare la profit;
- pentru asigurarea activitatii de bancassurance – participare anuala la profit

3.8 Cheltuieli operationale

	2016	-RON- 2017
Cheltuieli aferente activitatii de administrare a contractelor de asigurare de viata din care:		
Salarii si alte cheltuieli aferente	46.150.218	50.284.927
Cheltuieli consultant	16.165.335	15.655.001
Cheltuieli IT	11.644.047	11.209.181
Cheltuieli amortizari imobilizari corporale si necorporale	1.808.623	2.618.495
Chirii	7.809.635	8.383.953
Taxe (include TVA import servicii)	2.749.319	2.329.530
Telefoane.posta.curierat	2.199.560	2.132.248
Comisioane bancare	1.661.222	1.854.187
Cheltuieli deplasari	1.039.034	1.143.647
Sponsorizare	843.470	757.159
Transport	1.238.682	1.082.881
Reclama. publicitate si protocol	14.443.517	9.754.285
Utilitati, servicii si alte cheltuieli administrative	8.244.004	7.946.936
Alte servicii realizate de terti	4.710.587	5.632.384
Ajustari de creante din care:	148.345	4.026.140
<i>Cheltuieli/venituri din ajustari creante asigurati</i>	<i>(30.796)</i>	<i>(99.451)</i>
<i>Cheltuieli cu alte provizioane</i>	<i>7.633.216</i>	<i>11.086.010</i>
<i>Venituri din alte provizioane</i>	<i>(7.454.075)</i>	<i>(6.960.419)</i>
TOTAL	120.855.598	124.810.954

Cheltuielile de reclama si publicitate au fost orientate in anul 2017 catre campaniile de promovare a produselor existente in portofoliul de vanzari al Societatii si mentinerea portofoliului de clienti, ne mai fiind alocate cheltuieli pentru procesul de rebranding (cheltuieli alocate in 2016: 9.293.696 RON).

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

In categoria altor cheltuieli administrative au fost incluse cheltuielile pentru pregatirea profesionala a agentilor de intermediere asigurari de viata in suma de 2.186.671 RON (2016: 2.668.068 RON), cheltuielile de intretinere a sediului central si a agentilor (puncte de lucru) in suma de 2.653.921 RON (2016: 2.154.750 RON).

In categoria cheltuielilor cu taxele au fost incluse in anul 2017 si cheltuielile cu TVA-ul aferent importului de servicii in suma de 2.316.204 RON.

-RON-

Cheltuieli aferente activitatii de administrare pensii facultative din care:	2016	2017
Salarii si alte cheltuieli aferente	9.469.633	11.080.491
Comisioane agenti	4.932.280	5.868.910
Chirii	379.180	459.743
Taxe	1.222.840	1.480.243
Telefoane	389.476	403.609
Publicitate si protocol	158.120	216.583
Cheltuieli material	178.466	88.516
Utilitati, servicii si alte cheltuieli	1.250.424	1.367.213
Ajustari <i>din care:</i>	5.384.013	391.339
<i>Cheltuieli cu alte provizioane</i>	1.541.168	1.919.439
<i>Venituri din provizioane</i>	(1.429.841)	(1.528.100)
TOTAL	18.091.746	21.356.647
TOTAL CHELTUIELI OPERATIONALE	138.947.344	146.167.604

3.9 Cheltuieli cu impozitul pe profit

a) Cheltuiala cu impozitul pe profit curent a fost determinata astfel:

	2016	-RON- 2017
Rezultatul contabil inainte de impozit	39.494.728	34.333.693
Cheltuieli nedeductibile din care	13.651.252	30.270.992
Cheltuieli de protocol care depasesc limita legala	358.203	422.322
Cheltuieli cu provizioanele	7.460.912	12.767.720
Cheltuieli platforma loializare agenti	411.635	954.993
Cheltuieli sponsorizare ONG	843.470	757.159
Alte cheltuieli nedeductibile	4.577.032	15.368.798
Venituri neimpozabile din care:	(10.366.594)	(9.309.082)
Venituri din dividend	(3.458.072)	(1.862.161)
Reluati de provizioane si ajustari	(6.908.522)	(7.446.921)
Rezerva legala	(1.494.056)	(522.427)
Rezultat fiscal in anul curent	31.671.715	54.773.176
Impozit (16%)	5.067.474	8.763.708
Credit fiscal	(843.470)	(757.159)
Cheltuieli cu impozit pe profit aferent exercitiului financiar	4.224.004	8.006.549
In plus		
Alte elemente nedeductibile	-	2.586.194*
Total impozit pe profit de plata în exercitiul financiar	4.224.004	10.592.743

*Impozit pe profit suplimentar ca urmare a unei modificari de politica contabila privind recunoasterea si evaluarea cheltuielilor de achizitie reportate in situatiile financiare statutare (conforme cu Norma ASF 41/2015).

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Rata efectiva de impozitare este prezentata in urmatorul tabel:

	2016	-RON- 2017
Profitul contabil brut	39.494.728	34.333.693
Rata de impozitare statutară (%)	16%	16%
Impozit pe profit 16%	4.796.978	8.763.708
Impozit amanat (16%) in exercitiul financiar	2.219.550	1.612.752
Efectul cheltuieli nedeductibile asupra impozitului pe profit	2.184.200	4.843.359
Efectul veniturilor netabile asupra impozitului pe profit	(1.658.655)	(1.489.453)
Efectul rezervei legale asupra impozitului pe profit	(239.049)	(83.588)
Efectul creditului fiscal asupra impozitului pe profit	(843.470)	(757.159)
Total	6.459.554	8.814.327
Rata efectiva de impozitare (%)	16%	16%

b) Impozitul pe profit amanat

b.1) Impozitul pe profit amanat pentru anul curent aferent altor elemente ale rezultatului global a fost determinat astfel:

	2016	-RON- 2017
Rezerva din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare la sfarsitul perioadei	(65.730.882)	(21.306.758)
Rezerva din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare la inceputul perioadei	(89.510.721)	(65.730.882)
Cresterea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	23.779.839	44.424.124
Rezerva de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare la sfarsitul perioadei	85.238.145	31.386.456
Rezerva de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare la inceputul perioadei	109.307.344	85.238.145
Scaderea rezervei de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare	(24.069.199)	(53.851.690)
Total variatie aferenta elementelor de natura capitalurilor proprii	(289.360)	(9.427.566)
Impozit amanat (16%) in exercitiul financiar:	(46.298)	(1.508.411)

b.2) Impozitul pe profit amanat aferent elementelor care nu sunt de natura capitalurilor proprii cu efect in contul de profit si pierdere

La data de 31 decembrie 2017 Societatea a constituit impozit amanat urmare a reevaluarii garantiei financiare acordate participantilor la fondul de pensii facultative OPTIM si urmare a reclasificarii cheltuielilor cu bonusurile acordate agentilor de intermediere asigurari de viata in categoria cheltuielilor de achizitii amanate.

Cheltuiala cu bonusurile acordate agentilor de intermediere asigurari de viata in categoria cheltuielilor de achizitii amanate a condus la recunoasterea in anul 2017 a unei cresteri de creante in suma de 9.127.982 RON (2016: 4.453.005 RON) - a se vedea nota 3.19. Reevaluarea garantiei financiare la valoare de piata a condus la derecunoasterea unei datorii financiare. Impactul acestor modificari este prezentat in urmatorul tabel:

	2016	-RON- 2017
Obligatie constituita conform Normei nr. 26/2015 a Autoritatii de Supraveghere Financiara	5.272.686	7.606.968
Obligatie constituita conform Normei nr. 26/2015 a Autoritatii de Supraveghere Financiara a inceputul perioadei	-	5.272.686
Diferenta temporara din evaluarea datoriei financiare nete	(5.272.686)	2.334.282)

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Cheltuieli de achizitie reportate	13.832.114	20.653.304
Cheltuieli de achizitie reportate amortizate	(9.379.109)	(11.525.322)
Diferenta temporara din evaluarea creantelor	4.453.005	9.127.982
Total diferente temporare	(9.725.691)	(16.734.950)
Impozit amanat (16%) aferent elementelor care nu sunt de natura capitalurilor proprii	1.556.111	1.833.962
Total Impozit amanat (16%) in exercitiul financiar	1.509.813	325.552

3.10 Alte elemente ale rezultatului global**a. Rezultat din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile in vederea vanzarii**

In conformitate cu IFRS (IAS 39: Instrumente financiare recunoastere si evaluare) instrumentele financiare sunt clasificate in categorii specifice in functie de care se stabileste modul de evaluare. Pentru aplicarea standardului IAS 39, portofoliul de obligatiuni a fost clasificat de Societate in categoria activelor financiare disponibile in vederea vanzarii si in conformitate cu standardele IFRS acestea au fost evaluate la valoare justa. Diferenta dintre costul amortizat si valoarea justa a fost inregistrata in contul de rezerve printr-o ajustare in contul de rezerve din reevaluare.

In urmatorul tabel sunt prezentate ajustarile dintre cifrele conform raportarii statutare si cifrele conform raportarii IFRS efectuate la data de 31 decembrie 2017 pe tipuri de instrumente financiare:

Obligatiuni	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2017	Ajustari in cursul anului 2017	Ajustari de valoare la data de 1 ianuarie 2017
Obligatiuni corporative	(2.553.964)	(6.961.341)	4.407.377
Obligatiuni municipale	1.818.765	944.700	874.164
Obligatiuni de stat si supranationale	29.657.002	(48.262.332)	77.558.243
Plasamente in fonduri mutuale	2.555.602	157.241	2.398.361
Total	31.386.456	(55.056.985)	85.238.145

Comparativ, la data de 31 decembrie 2016 aceste ajustari de valoare pe tipuri de obligatiuni se prezinta astfel:

Obligatiuni	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2016	Ajustari in cursul anului 2016	Ajustari de valoare la data de 1 ianuarie 2016
Obligatiuni corporative	4.407.377	(11.079.152)	15.486.529
Obligatiuni municipale	874.164	874.164	
Obligatiuni de stat si supranationale	77.558.243	(16.935.293)	94.493.536
Plasamente in fonduri mutuale	2.398.361	3.071.082	(672.721)
Total	85.238.145	(24.069.199)	109.307.344

Din totalul rezervei de reevaluare justa a activelor financiare disponibile pentru vanzare la data de 31 decembrie 2017, suma de 31.116.314 RON (2016 : 85.238.145RON) este aferenta asigurarilor de viata, iar suma de (91.050) RON (2016 : 14.256 RON) este aferenta sectorului administrarii fondurilor de pensii facultative. Din totalul rezervei de reevaluare la 31 decembrie 2017, s-a inregistrat in contul de profit sau pierdere al asigurarilor de viata o eliberare de rezerva, ca urmare a vanzarilor de active financiare efectuate in cursul anului, in suma de 9.396 RON.

In sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative nu au avut loc vanzari de active financiare.

In anul precedent, din totalul rezervei de reevaluare justa la 31 decembrie 2016 in suma de 85.238.145 RON, s-a inregistrat in contul de profit sau pierdere o eliberare de rezerva in suma de 142.407 RON

pentru asigurarile de viata. In sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative nu au avut loc vanzari de active financiare.

b. Rezerve de reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile in vederea vanzarii

Intrucat Societatea a decis sa clasifice cea mai mare parte a investitiilor in instrumente financiare in categoria disponibile in vederea vanzarii, in timp ce obligatiile ce decurg din contractele de asigurare nu sunt evaluate la o valoare de piata, se creeaza o inconsistenta semnificativa intre evaluarea activelor si cea a obligatiilor, si deci o volatilitate sporita in capitalurile proprii. Schimbarile in evaluarea activelor necesita atentie sporita in urmarirea activelor ce acopera obligatiile pentru scopul de impartire a profitului si in testarea adecvarii obligatiilor deoarece activele si obligatiile nu sunt evaluate consistent. Urmand principiile contabilitatii colaterale, pentru reevaluarea activelor financiare prezentata la punctul 3.9a, se recunoaste in rezultatul global o rezerva de reevaluare in creditul contractantului care reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare (cu contrapartida in rezerve tehnice).

Aceasta rezerva inregistrata la data de 31 decembrie 2017 este prezentata comparativ cu anul precedent in urmatorul tabel:

-RON-

	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2016	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2017
Rezerve de reevaluare in creditul contractantului	(65.730.882)	(21.306.758)

Astfel, in anul 2017 s-a inregistrat in situatia miscarilor de capital suma de 44.424.124 RON obtinuta ca urmare a scaderii valorii juste a activelor financiare disponibile in vederea vanzarii (in anul 2016: 23.779.839 RON).

3.11 Cheltuieli cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global

Cheltuiala cu impozitul pe profit amanat a fost determinata in conformitate cu prevederile standardului de raportare contabila IAS 12. Acest standard impune unei entitati sa contabilizeze consecintele fiscale ale tranzactiilor si ale altor evenimente in acelasi mod in care contabilizeaza tranzactiile si celelalte evenimente in sine. Astfel, pentru tranzactiile si celelalte evenimente recunoscute in contul de profit sau pierdere, orice efecte fiscale aferente se vor recunoaste si ele in contul de profit sau pierdere. Pentru tranzactiile si alte evenimente recunoscute direct in capitalurile proprii, orice efecte fiscale aferente vor fi de asemenea recunoscute direct in capitalurile proprii. Cheltuielile cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global sunt prezentate detaliat in nota 3.9.

3.12 Dividende

Dividendele declarate si platite in timpul anului de catre Societate actionarilor sai precum si cele propuse spre repartizare si aflate in curs de aprobare in Adunarea Generala a Actionarilor sunt prezentate in tabelul de mai jos:

	2016	-RON- 2017
Dividende platite in cursul anului	17.448.008	24.163.052
Dividende propuse pentru aprobare	24.163.052	33.811.267

In anul 2017 Societatea a distribuit dividende catre NN Continental Europe in suma totala de 24.163.052 RON din profitul net realizat in anul 2016 in valoare totala de 25.657.109 RON. Astfel, in anul 2017 s-a acordat un dividend in suma de 0,212 RON pentru fiecare actiune (2016: 0,1531 RON pentru fiecare actiune).

3.13 Numerar si echivalente numerar

-RON-

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Disponibil in conturile curente – activitatea asigurari de viata din care:	12.587.588	12.315.103
In RON	1.482.254	2.106.406
In valuta echivalent RON	11.105.334	10.208.697
Disponibil in conturile curente – activitatea administrare pensii facultative din care:	2.228.306	267.630
In RON	2.228.306	259.557
In valuta echivalent RON	-	5.073
Depozite pe termen scurt - activitatea asigurari de viata din care:	66.349.920	96.634.047
In RON	66.349.920	96.634.047
In valuta echivalent RON		
Depozite pe termen scurt – activitatea administrare pensii facultative din care:	389.865	3.301.741
In RON	389.865	3.301.741
In valuta echivalent RON		
Numerar in casierie agentii in RON	-	-
Total disponibil in conturi curente, casierie si depozite pe termen scurt – activitatea de asigurari de viata	78.937.508	108.824.102
Total disponibil in conturi curente si depozite pe termen scurt – activitatea de administrare pensii facultative	2.618.171	3.691.419
Total disponibil in conturi curente, casierie si depozite pe termen scurt	81.555.679	112.515.521

Depozitele pe termen scurt sunt depozite plasate la termene cuprinse intre 2 si 90 zile functie de cerintele de lichiditate si conditiile de piata existente.

Depozitele in sold la 31 decembrie 2017 au fost plasate la o dobanda medie anuala de 0,40% calculata ca medie ponderata in functie de ratele de dobanzi practicate.

La 31 decembrie 2017, dobanda medie practicata pentru depozitele in sold la sfarsitul anului a fost de 0,24%.

3.14 Active financiare

Societatea clasifica instrumentele financiare detinute in urmatoarele categorii:

	Valoare justa la data de 31 decembrie 2016	Valoare justa la data de 31 decembrie 2017
Active financiare evaluate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere		
Active financiare disponibile in vederea vanzarii din care:	1.867.560.964	1.993.584.875
-pentru activitatea de administrare a fondurilor de pensii facultative	1.448.704.646	1.486.984.855
	10.774.110	11.207.381

	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere plasamente in fonduri mutuale – unitati de fond	1.982.443.240	-	-
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere – depozite	11.141.641	-	-

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Active financiare disponibile in vederea vanzarii-plasamente in fonduri mutuale si obligatiuni corporative	83.077.985	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii – titluri de stat, obligatiuni corporative, obligatiuni municipale si contracte forward	-	1.403.906.877	-

La data de 31 decembrie 2016 aceasta clasificare a activelor financiare se prezinta astfel:

	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere plasamente in fonduri mutuale – unitati de fond	1.830.005.125	-	-
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere – depozite	37.555.839	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii-plasamente in fonduri mutuale si obligatiuni corporative	177.679.927	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii – titluri de stat, obligatiuni corporative, obligatiuni municipale si contracte forward	-	1.271.024.719	-

Costul amortizat al creantelor din reasigurare, al altor creante financiare, al datoriilor din asigurari directe si reasigurare si al altor datorii financiare aproximeaza valoarea justa a acestora deoarece sunt pe termen scurt, de maxim 3 luni. Din punct de vedere al ierarhiei valori juste, acestea se incadreaza in nivelul 3 intrucat conducerea face estimari privind recuperările viitoare.

3.14.1 Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere

Societatea achizitioneaza unitati in fonduri de investitii ca urmare a selectarii de catre clienti a programelor de investitii disponibile in cadrul contractelor de asigurari de viata. Toate unitatile detinute in fonduri de investitii sunt alocate in fondurile NN Asigurari de Viata pentru care riscul este transferat detinatorilor contractelor de asigurare.

Diferentele de reevaluare in RON aferente contractelor in valuta includ diferente de curs valutar.

	Valuta	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Unitati in fonduri mutuale	RON	1.708.365.018	1.843.974.249
Depozite	RON	37.555.839	10.655.085
Total plasamente RON	RON	1.745.920.857	1.854.629.334
Unitati in fonduri mutuale	USD	5.690.266	5.930.636
	RON echiv	24.486.927	23.079.068
Depozite	USD	-	125.029
	RON echiv	-	486.550
	USD	5.690.266	6.055.665
Total plasamente USD	RON echiv	24.486.927	23.565.619
Unitati in fonduri mutuale	EUR	21.394.194	24.763.380
	RON echiv	97.153.178	115.389.922
Depozite	EUR	-	-
	RON echiv	-	-
	EUR	21.394.194	24.763.380
Total plasamente EUR	RON echiv	97.153.178	115.389.922
Total plasamente	RON echiv	1.867.560.964	1.993.584.875

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)***3.14.2 Active financiare disponibile in vederea vanzarii**

	Valuta	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Titluri de stat. obligatiuni cu garantia statului si supranationale (include contracte forward pentru acoperirea riscului valutar)	RON	1.000.039.404	1.132.124.627
	EUR	24.350.752	25.439.802
	RON echiv	110.579.201	118.541.846
Obligatiuni corporative si municipale	RON	257.238.883	153.240.403
Plasamente in fonduri mutuale	EUR	17.803.431	17.829.042
	RON echiv	80.847.158	83.077.986
	EUR	42.154.183	43.268.844
Total plasamente EUR	RON echiv	191.426.359	201.619.832
Total plasamente	RON	1.448.704.646	1.486.984.862

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii includ si activele financiare aferente activitatii de administrare a pensiilor facultative, respectiv titluri de stat in valoare de 11.207.381 RON (2016: 10.774.110 RON).

Valoarea contractelor forward pe cursuri de schimb valutar (FX forward) la data de 31 decembrie 2017 este in suma de (2.142.698) RON. Aceste contracte sunt utilizate pentru acoperirea riscului valutar aferente plasamentelor in titluri de stat nominate in EUR.

3.15 Titluri de participare

Societatea detine 67% din capitalul social al NNLease SRL si controleaza activitatea acesteia.

NNLease SRL este o companie de leasing care face parte din grupul international NN.

Valoarea investitiei in NNLease SRL la 31 decembrie 2017 este de 445.780 RON.

Investitia in NNLease SRL este prezentata in situatiile financiare la nivelul consideratiei platite la achizitionarea actiunilor acestei societati.

In exercitiul financiar 2017 Societatea NN Lease SRL a obtinut un profit net in suma de 223.958 RON (2016:167.380 RON) avand un capital propriu in suma de 1.347.528 RON din care capital social 666.480 RON si rezerve legale in suma de 133.296 RON

NN Continental Europe Holdings BV, cu sediul la adresa: Schenkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda,, detine 99,99% din NN Asigurari de Viata si a intocmit pentru anul 2017 situatii financiare consolidate incluzand situatiile financiare individuale ale Societatii NN ASIGURARI DE VIATA SA si ale NNLease SRL, fapt pentru care intrunindu-se conditiile de exceptare mentionate in standardele IFRS (inclusiv obtinerea acordului tuturor actionarilor pentru a nu intocmi situatii financiare consolidate) Societatea nu prezinta situatii financiare locale consolidate. Situatiile consolidate se pot obtine de la adresa specificata in capitolul 1 punctul II. Mentionam ca NN Continental Europe in calitatea sa de actionar majoritar a fost de acord cu pregatirea prezentelor situatii financiare individuale.

3.16 Imobilizari corporale

La data de 31 decembrie 2017, imobilizarile corporale constau in:

	Echipamente tehnologice	Mijloace de transport	Mobilier aparatura birotica imbunatatiri cladire	Avansuri si imobilizari corporale in curs	Total
Valoare de inventar					
1 ianuarie 2017	9.578.339	335.967	3.998.249	1.605.020	15.517.575
Intrari	1.558.045		3.186.753	1.833.075	6.577.873
Iesiri	(1.334.566)		(495.818)	(3.380.229)	(5.210.613)
31 decembrie 2017	9.801.818	335.967	6.689.185	57.866	16.884.836
Amortizare cumulata					
1 ianuarie 2017	7.656.683	335.967	2.363.944	-	10.356.594
Cheltuiala cu amortizarea	1.113.343		781.531		1.894.874
Iesiri	1.214.398		331.142		1.545.539
31 decembrie 2017	7.555.629	335.967	2.814.334	-	10.705.930
Valoare neta					
1 ianuarie 2017	1.921.655	-	1.634.306	1.605.020	5.160.981
31 decembrie 2017	2.246.189	-	3.874.851	57.866	6.178. 906

Achizițiile de mijloace fixe care nu au fost date în folosință sunt clasificate în categoria imobilizărilor corporale în curs, aceste mijloace fixe neintrând în depreciere până în momentul dării lor în folosință. La data de 31 decembrie 2017 valoarea acestora este de 57.866 lei.

Costul de achiziție al imobilizărilor corporale amortizate complet dar încă în folosință la data de 31 decembrie 2017, este în suma de 11.723.675 RON (2016: 8.836.846 RON) din care pentru sectorul administrării fondurilor de pensii facultative 190.161 (2016: 148.016 RON).

Pentru comparație prezentăm datele similare aferente exercitiului financiar 2016:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

	Echipamente tehnologice	Mijloace de transport	Mobilier aparatura birotica imbunatatiri cladire	Avansuri imobilizari	Total
Valoare de inventar					
1 ianuarie 2016	8.297.717	335.967	4.218.516		12.852.200
Intrari	1.470.327		1.542.362	2.921.805	5.934.494
Iesiri	189.705		1.762.629	1.316.785	3.269.119
31 decembrie 2016	9.578.339	335.967	3.998.249	1.605.020	15.517.575
Amortizare cumulata					
1 ianuarie 2016	7.097.204	335.967	3.538.572		10.971.744
Cheltuiala cu amortizarea	717.415		588.849		1.306.264
Iesiri	157.936		1.763.477		1.921.414
31 decembrie 2016	7.656.683	335.967	2.363.944		10.356.594
Valoare neta					
1 ianuarie 2016	1.200.513	-	679.944		1.880.457
31 decembrie 2016	1.921.655	-	1.634.306	1.605.020	5.160.981

3.17 Imobilizari necorporale

La data de 31 decembrie 2017, imobilizarile necorporale constau in:

	Concesiuni, brevete, licente si alte imobilizari necorporale	Avansuri si imobilizari necorporale in curs de executie	Total
-RON-			
Valoare de inventar			
1 ianuarie 2017	28.352.782	-	28.352.782
Intrari	1.760.549	1.064.280	2.824.829
Iesiri	(2.124.443)		(2.124.443)
31 decembrie 2017	27.988.888	1.064.280	29.053.168
Amortizare cumulata			
1 ianuarie 2017	26.948.225	-	26.948.225
Cheltuiala cu amortizarea	982.454		982.454
Iesiri	2.030.241		2.030.241
31 decembrie 2017	25.900.438	-	25.900.438

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Valoare neta

1 ianuarie 2017	1.404.557	-	1.404.557
31 decembrie 2017	2.088.450	1.064.280	3.152.730

In categoria imobilizarilor necorporale in curs au fost incluse aplicatiile dezvoltate si implementate in cadrul programului regional de standardizare si eficientizare a proceselor din platformele operationale, resurse umane, operatiuni financiare si IT.

Costul de achizitie a imobilizarilor necorporale amortizate complet dar inca in folosinta la data de 31 decembrie 2017, este in suma de 17.592.378 RON (2016: 25.789.384 RON) din care pentru sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative 443.062 RON (2016: 683.275 RON).

Pentru comparatie prezentam datele similare aferente exercitiului financiar 2016:

	Concesiuni. brevete. licente si alte imobilizari necorporale	Avansuri si imobilizari necorporale in curs de executie	-RON- Total
Valoare de inventar			
1 ianuarie 2016	27.292.087		27.292.087
Intrari	1.060.695		1.060.695
Iesiri	-		-
31 decembrie 2016	28.352.782	-	28.352.782
Amortizare cumulata			
1 ianuarie 2016	26.294.073		26.294.073
Cheltuiala cu amortizarea	698.435		698.435
Iesiri	44.283		44.283
31 decembrie 2016	26.948.225	-	26.948.225
Valoare neta			
1 ianuarie 2016	998.014		998.014
31 decembrie 2016	1.404.557	-	1.404.557

3.18 Creante din asigurari directe si reasigurare

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Creante din reasigurare	2.609.294	7.515.412
Creante din asigurari directe	147.948.409	162.375.132
Total	150.557.703	169.890.544

3.18.1 Creante din reasigurare

Creantele din reasigurare cuprind soldurile de primit de la societatile de reasigurare conform tratatelor de reasigurare in vigoare si cuprind valoarea daunelor de recuperat.

La data de 31 decembrie 2017, Societatea a efectuat testul de depreciere a creantelor din reasigurare si nu au fost constatate indicii care sa conduca la inregistrarea unor valori de depreciere.

Situatia creantelor de asigurare, comparativ pe 2 ani, este prezentata in tabelul urmator:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

---

	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
	Valuta (EUR)	RON	Valuta (EUR)	RON
Munich Re	-	988.809	-	2.769.951
NN Re	48.104	218.444	33.366	616.636
Reinsurance Group of America	179.108	813.346	399.652	2.221.204
Cardiff		588.695		1.907.621
TOTAL	227.212	2.609.294	433.018	7.515.412

3.18.2 Creante din asigurari directe

	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
	Valuta	RON	Valuta	RON
Creante din asigurari RON	-	33.743.801	-	37.501.881
Creante din asigurari individuale USD	16.049	69.065	17.052	66.358
Creante din asigurari individuale EUR	78	356	219	1.022
Creante asigurari-prime anualizate	-	116.786.196	-	127.357.429
Total creante asigurati		150.599.418		164.926.690
Provizion deprecieri creante		(2.651.009)		(2.551.558)
TOTAL		147.948.409		162.375.132

Valorile reprezentand creante din primele anualizate aflate in sold la data de 31 decembrie 2017 contin primele brute subscrise aferente contractelor traditionale care au intrat in vigoare in cursul exercitiului financiar 2017 chiar daca acestea vor fi incasate in urmatorul exercitiu financiar (anul primei aniversari a politei de asigurare).

In categoria creantelor din asigurari directe sunt cuprinse costurile de administrare a politelor de asigurare pe care Societatea le avanseaza in primul an clientilor conform conditiilor contractuale aferente produselor de asigurare in suma de 836.868 RON (2016: 813.268 RON).

Valoarea contabila a creantelor din activitatea de asigurare a fost revizuita pentru depreciere la data de 31 decembrie 2017. In urma efectuarii testului de depreciere s-au inregistrat ajustari in contul de profit sau pierdere in suma de 129.677 RON reprezentand reversare a provizionului contsituit initial, soldul ajustarilor depreciere creante din asigurare la 2017 fiind de 2.551.558 RON (2016: 2.651.009 RON).

Testul de depreciere se efectueaza lunar si se constituie provizion integral pentru creantele neincasate ce depasesc termenul de plata de 30 de zile.

3.19 Cheltuieli de achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans

3.19.1 Cheltuieli de achizitie reportate

Cheltuielile de achizitie reportate includ cheltuielile cu bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru intretinerea portofoliului de contracte existente si cheltuielile cu comisioanele

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

aferente clauzelor de asigurare de viata suplimentare atasat politei de asigurare de viata. In tabelul urmator este prezentata evolutia acestor cheltuieli comparativ cu perioadele precedente. Mentionam ca evolutia cheltuielilor de achizitie pentru perioadele precedente anului 2017 a fost inregistrata prin rezultat reportat conform tratamentului contabil aplicabil unei modificari de politici contabile in mod retrospectiv (a se vedea nota 3.26).

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Cheltuieli de achizitie reportate la 1 ianuarie ale anului	52.257.170	56.710.175
Cheltuieli de achizitie reportate in an	13.832.114	20.653.304
Cheltuieli de achizitie reportate amortizate in an	(9.379.109)	(11.525.322)
TOTAL cheltuieli de achizitie reportate	56.710.175	65.838.157

3.19.2 Alte creante si cheltuieli in avans

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Furnizori debitori	3.917.664	5.065.405
Debitori decontari cu terti	2.924.203	4.032.754
Total alte creante	6.841.867	9.098.159
Cheltuieli in avans	3.004.571	2.025.668
TOTAL	9.846.438	11.123.827

In categoria furnizori debitori sunt cuprinse sumele in curs de incasare de la agentii de intermediere asigurari de viata, iar in categoria debitori decontari cu terti sunt cuprinse sumele in curs de incasare de la Societatea NN Pensii Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat in suma de 90.821 RON (2016: 72.964 RON) si comisionul de administrare a fondurilor de pensii facultative de incasat de la fondurile de pensii facultative in suma de 1.467.598 RON (2016: 1.209.441 RON).

Cheltuielile in avans includ cheltuielile cu chiriile platite in avans conform prevederilor contractelor de inchiriere in vigoare, cheltuieli cu abonamentele la diverse publicatii, cheltuieli efectuate pentru intretinerea sistemelor si aplicatiilor tehnice conform prevederilor contractuale.

La data de 31 decembrie 2017 obligatiile viitoare ce decurg din contractul de inchiriere a spatiului aferent sediului central sunt in suma de 26.318.381 RON, (2016: 29.454.832 RON). Contractul este incheiat pe o perioada de 10 ani iar sumele de plata sunt esalonate astfel :

- Scadente in urmatoorii 3 ani (2018-2020): 9.813.633 RON
- Scadente in perioada 2021 – 2026: 16.504.747 RON.

3.20 Rezerve tehnice pentru contractele de asigurare de viata

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Rezerva matematica	1.094.326.584	1.213.835.487
Rezerva de prime	162.286.666	174.470.998
Rezerva pentru participare la beneficii si risturnuri	115.661.152	68.938.203
Rezerva de daune	16.492.196	19.018.453

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Alte rezerve tehnice	30.799.153	36.777.689
Total rezerve tehnice traditionale	1.419.565.751	1.513.040.830
Rezerve tehnice contracte in unitati de fond	1.867.560.964	1.993.584.875
TOTAL REZERVE TEHNICE	3.287.126.715	3.506.625.705

Societatea nu cedeaza in reasigurare rezerve aferente contractelor de asigurare de viata.

Modificarea rezervelor in cursul exercitiului 2017 este prezentata in urmatoarul tabel:

	La 1 ianuarie 2017	Cresteri	Descresteri	Diferente curs aferente variatiei rezervelor	La 31 decembrie 2017
Rezerva matematica	1.094.326.584	119.513.951	5.061	13	1.213.835.487
Rezerva matematica pentru care expunerea la riscul de investitie este transferat contractantilor	1.867.560.964	133.777.097	5.385.384	(2.367.802)	1.993.584.875
Rezerva de daune avizata	12.016.888	2.016	(2.090.965)	120.460	14.230.329
Rezerva de daune neavizata	4.475.305	312.973	-	(154)	4.788.124
Rezerva pentru participare la beneficii si risturnuri	115.661.151	-	44.424.124	(2.298.824)	68.938.203
Rezerva de prime	162.286.667	12.187.097	1.926	(840)	174.470.998
Alte rezerve tehnice	30.799.153	5.987.105	2.791	(5.778)	36.777.689
TOTAL	3.287.126.713	271.780.239	47.728.321	(4.552.925)	3.506.625.705

In descresterea rezervei de beneficii si risturnuri a fost inclusa descresterea rezervei pentru beneficiile amanate inregistrate in creditul contractantului in suma de 44.424.124 RON (2016: crestere 23.779.839 RON). Aceasta modificare reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare disponibile in vederea vanzarii.

Prezentam comparativ datele privind modificarea rezervelor in cursul anului 2016:

	La 1 ianuarie 2016	Cresteri	Descresteri	Diferente curs aferente variatiei rezervelor	La 31 decembrie 2016
Rezerva matematica	967.604.586	126.734.743	12.672	(73)	1.094.326.584
Rezerva matematica pentru care expunerea la riscul de investitie este transferat contractantilor	1.763.151.463	108.024.638	4.546.765	931.628	1.867.560.964

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Rezerva de daune avizata	11.601.555	663.816	-	(248.482)	12.016.889
Rezerva de daune neavizata	3.067.131	1.407.862	-	314	4.475.307
Rezerva de beneficii si risturnuri	142.836.861		23.779.839	(3.395.870)	115.661.152
Rezerva de prime	152.507.712	9.780.139	1.401	216	162.286.666
Alte rezerve tehnice	29.610.606	1.199.714	11.154	(13)	30.799.153
TOTAL	3.070.379.914	274.149.112	27.690.031	(2.712.280)	3.287.126.715

Concentrarea rezervelor tehnice pe riscurile de asigurare acoperite in contractele de asigurari de viata in vigoare la 31 decembrie 2017 comparativ cu anul precedent este prezentata in urmatorul tabel:

-RON-

Riscul asigurat	Rezerva tehnica la 31 decembrie 2016	Rezerva tehnica la 31 decembrie 2017
Riscul de deces	2.584.620.221	2.702.041.428
Riscul de supravietuire	622.655.952	712.521.290
Riscul de invaliditate	35.596.032	37.080.695
Risc de plata pentru spitalizare sau interventii chirurgicale	21.889.537	26.141.110
Risc de imbolnaviri grave	4.606.303	5.124.783
Altele	17.758.670	19.277.963
TOTAL	3.287.126.715	3.502.187.269

3.20.1 Ipoteze semnificative utilizate in calculul rezervelor

Rezervele de polita calculate si inregistrate de catre societate sunt rezerve matematice Zillmer, avand la baza metodologia de calcul a rezervelor tehnice nete asa cum este descrisa in literatura de specialitate.

Desi servesc aceluasi scop, rezervele Zillmer difera de rezervele de tip cea mai buna estimare a obligatiilor viitoare (best estimate of liabilities - BEL), atat conceptual, cat si din punct de vedere al valorilor rezultate in urma calculelor.

Prin definitie, rezervele de tip BEL se bazeaza pe presupuneri ce reprezinta cea mai buna estimare a asiguratorului asupra tuturor elementelor ce afecteaza excesul valorii prezente a obligatiilor viitoare ale Societatii peste valoarea prezenta a primelor viitoare.

Rezerva Zillmer, calculata in conformitate cu cerintele specificate de catre organismul de supraveghere a industriei asigurarilor prin norme tehnice, se diferentiaza de o rezerva BEL prin urmatoarele:

- includerea doar a obligatiilor provenite din beneficii de supravietuire si/sau deces, in functie de riscul asigurat, impreuna cu o ajustare pentru cheltuielile initiale
- utilizarea unei rate de discount egale cu rata tehnica a dobanzii, spre deosebire de ratele de discount specifice mediului macroeconomic de la momentul evaluarii in cazul rezervei de tip BEL
- neincluderea ratelor de reziliere in presupunerile privind valorile medii prezente
- folosirea unei tabele de mortalitate determinata pentru intreaga populatie

Parametrii pe care se bazeaza calculul rezervei Zillmer sunt:

- **Tabela de mortalitate:** modificarea tabelelor de mortalitate in cadrul rezervei Zillmer poate fi efectuata doar daca ea reflecta o modificare structurala (i.e. nu accidentala/ocazionala) a ratelor de mortalitate aplicabila cohortelor pentru care s-ar efectua modificarea. In plus, este necesara identificarea momentului de la care aceasta modificare ar fi aplicabila si evaluarea efectului asupra relatiei dintre rezerva rezultata si beneficiile contractuale legate de valoarea rezervei care sunt predefinite la momentul emiterii

contractului (intr-o rezerva de tip Zillmer, modificarea parametrilor in timpul desfasurarii contractului presupune o redefinire a relatiei prima – suma asigurata). In consecinta, asiguratorul testeaza doar ca nivelul rezervelor este adecvat in conditiile presupunerilor curente de mortalitate.

- **Rata tehnica a dobanzii:** metodologia de calcul a rezervei Zillmer presupune ca valoarea viitoare a beneficiilor generate de acoperirea riscurilor asigurate sa fie actualizata cu rata tehnica garantata. Astfel, prin aceasta metodologie, asiguratorul este obligat la o crestere predefinita in valoarea rezervei indiferent de rezultatul real al venitului din investitii. In consecinta, rata tehnica garantata nu reprezinta o expresie a celei mai bune estimari referitoare la rata dobanzilor, ci o obligatie asumata de asigurator.

- **Procentul Zillmer:** in metodologia rezervei Zillmer, acest procent aplicat sumei asigurate reprezinta o estimare a cheltuielilor initiale luate in calcul in evaluarea rezervei. Odata emis contractul de asigurare, procentul Zillmer folosit in evaluarea rezervei pentru acel contract nu mai poate fi modificat (conceptual, el trebuie sa reprezinte cheltuielile ocazionate de emiterea contractului si deci nu are sens modificarea lui ulterioara emiterii).

In consecinta, spre deosebire de BEL, odata emis un contract de asigurare, evolutia rezervei lui este predefinita si independenta de estimarile asiguratorului referitoare la evolutia portofoliului si/sau a contextului de piata, motiv pentru care parametrii de calcul nu sunt supusi testelor de senzitivitate. In acest context, faptul ca rezervele sunt inca adecvate este testat separat, in cadrul testului de adecvabilitate a rezervelor, dar inadecvabilitatea (in cazul in care ea exista) este adresata prin crearea unei rezerve distincte, la nivel de portofoliu si nu prin modificarea parametrilor in cadrul rezervelor existente.

Pana la implementarea IFRS 4 Faza II, nu se impune modificarea politicii contabile pentru calculul rezervelor tehnice, fapt pentru care Societatea a continuat aplicarea politicilor statutare privind evaluarea obligatiilor care decurg din contractele de asigurare.

In tabelul urmator sunt prezentate principalele ipoteze utilizate in calculul rezervelor tehnice:

Anul emiterii contractului de asigurare de viata	Emis pana in 2004	Emis intre 2004 si 2012	Emis incepand cu 2013, cu exceptia Next, Prudent 30	Next, Prudent 30
Tabela de mortalitate	INS* 1989-1991	INS 2000-2002	INS 2006-2008	INS 2006-2008
Rata de discount	5,5%	3,5%	3,5%	2.5%
Procentul Zillmer	2%	2%	2%	n/a

* INS – Institutul National de Statistica

3.20.2 Testul de adecvare a datoriei

Testul de adecvare a datoriilor care decurg din contractele de asigurare, efectuat la data de 31 decembrie 2017, a luat in calcul toate fluxurile de trezorerie contractuale (inclusiv optiunile si garantiile contractuale – valori de rascumparare, transformarea contractelor in contracte libere de plata primelor), precum si estimari ale cheltuielilor de administrare ale contractelor. Testul a avut la baza presupuneri stabilite conform celei mai bune estimari. Testul de adecvare a fost efectuat separat pentru portofoliile de tip unit linked (contracte de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor) si pentru contracte de tip traditional. Ambele teste au indicat ca rezervele sunt adecvate.

Rezultatele testului de adecvare a rezervelor precum si valoarea rezervelor incluse in test, sunt prezentate in tabelele de mai jos.

31.12.2017

Portofoliul Traditional

(milioane RON)

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

---

<i>Rezerve testate (% din total)</i>	93,8%
--------------------------------------	-------

Valoarea rezervelor testate (m RON)

Rezerva matematica	1.154,3
Rezerva de administrare	3,1
Rezerva de prime	27,0
Rezerva de participare la profit	41,6
Total	1.225,9

Valoarea obligatiilor rezultata din test	647,2
--	-------

Surplus de adecvare a rezervelor	578,8
----------------------------------	-------

31.12.2017

Portofoliul Unit-Linked

(milioane RON)

<i>Rezerve testate (% din total)</i>	95,6%
--------------------------------------	-------

Rezerva matematica	1.905,1
--------------------	---------

1.905,1

Valoarea obligatiilor rezultata din test	1.870,3
--	---------

Surplus de adecvare a rezervelor	34,8
----------------------------------	------

Pentru produsele traditionale, au fost testate in proportie de 93,8% rezerva matematica, rezerva de administrare, rezerva de participare la profit, rezerva de prime, iar pentru produsele unit-linked a fost testata rezerva matematica in proportie de 95,6% din portofoliu.

Riscul de evolutie adversa a riscurilor asigurate este evaluat de asemenea pe baza surplusului la risc. Deviatiiile sunt estimate intr-un orizont de incredere de 95% si au in vedere deviatii asteptate ca urmare a volatilitatii experientei trecute sau a faptului ca parametrii utilizati in derivarea presupunerilor au de asemenea un grad de incertitudine.

In mod particular, pentru riscul de mortalitate sunt luate in calcul si scenarii referitoare la inrautatarea ratelor de mortalitate in viitor.

Structura pe maturitati contractuale, neactualizate a activelor si datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2017 este prezentata in tabelul urmator:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

-RON-

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabila	Total
Creante reasigurare	7.515.412					7.515.412
Rezerve tehnice	60.751.922	129.440.014	454.894.027	867.954.867		1.513.040.830
Rezerve tehnice in unitati de fond					1.993.584.875	1.993.584.875
Datorii din reasigurare	8.730.893					8.730.893

Pentru comparabilitate prezentam datele la 31 decembrie 2016:

-RON-

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabila	Total
Creante reasigurare	2.609.294					2.609.294
Rezerve tehnice	51.941.857	134.966.402	430.879.412	801.778.080		1.419.565.751
Rezerve tehnice in unitati de fond					1.867.560.964	1.867.560.964
Datorii din reasigurare	5.969.132					5.969.132

3.21 Alte provizioane pentru riscuri si cheltuieli

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Sold initial	16.190	1.325.829
Cresteri	1.309.639	537.259
Descresteri	-	1.051.135
Miscari nete in an	1.309.639	513.876
Sold final	1.325.829	811.953

Descresterea provizioanelor in cursul anului 2017 in suma de 513.876 RON, se datoreaza scaderii provizionului aferent incheierii programului Share Save cu suma de 1.051.135 RON dar si a cresterii provizionului pentru restructurare angajati in suma de 382.876 RON.

Provizionul pentru pensii reprezinta o obligatie ce decurge din contractul colectiv de munca la nivel de societate care prevede acordarea a doua salarii medii acelor angajati care indeplinesc drepturile de intrare in pensie. Suma estimata la valoare prezenta si reprezentand contravaloarea a doua salarii platibile in cazul pensionarii la data de 31 decembrie 2017 este 90.020 RON (2016: 30.368 RON).

Provizionul pentru planul de economii pentru angajati este determinat in baza obligatiilor ce decurg din programul Share Save lansat in anul 2014, program ce s-a finalizat in luna septembrie 2017. Programul prevedea restituirea sumelor economisite de catre fiecare angajat pe perioada celor 3 ani cu un surplus in cazul in care valoarea actiunii NN a societatii mama a crescut in aceasta perioada. Valoarea acestui

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

---

provizion este de a fost de 1.051.135 RON iar platile aferente incheierii acestuia au fost facute in luna August 2017, provizionul reluandu-se la venituri.

3.22 Datorii din asigurari directe si reasigurare

-RON-

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Datorii din reasigurare	5.969.132	8.730.893
Datorii din asigurari directe	16.143.397	20.528.965
Total	22.112.529	29.259.858

3.22.1 Datorii din contractele de reasigurare

Datoriile din reasigurare cuprind soldurile de platit catre societatile de reasigurare conform tratatelor de reasigurare in vigoare si cuprind valoarea primelor cedate in reasigurare de platit.

	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
	Valuta (EUR)	RON	Valuta (EUR)	RON
Munich RE		1.255.389		1.134.792
NN Re	123.768	562.416	45.789	776.943
Reinsurance Group America	598.361	2.717.215	412.985	2.179.457
Cardiff		1.434.112		4.639.701
TOTAL	722.129	5.969.132	458.771	8.730.893

Prezentarea datoriilor din reasigurare in RON este realizata la cursul de inchidere valabil in ultima zi a anului de raportare.

3.22.2 Alte datorii catre clienti din asigurari directe

Datoriile catre clienti din asigurari directe includ beneficii din contractele de asigurare de platit la data de 31 decembrie 2017 in suma de 4.040.407 RON (2016 : 3.229.979 RON). sumele incasate de la clienti si aflate in curs de alocare pe contractele de asigurare in suma de 8.682.348 RON (2016 : 9.963.428 RON) precum si datorii din operatiuni de bancassurance in suma de 7.806.210 RON (2016 : 2.949.990 RON).

	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
	Valuta	RON	Valuta	RON
Datorii catre clienti din asigurari RON	-	16.101.913	-	20.414.132
Datorii catre clienti din asigurari USD	9.386	40.391	7.339	28.558
Datorii catre clienti din asigurari EUR	241	1.093	18.515	86.275
Total datorii catre clienti	9.627	16.143.397	25.854	20.528.965

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

3.23 Alte datorii

Alte datorii includ sumele de platit catre bugetul statului, bugetul asigurarilor sociale, fonduri speciale-taxe si varsaminte asimilate, angajati, agentii de intermediere a contractelor de asigurari de viata precum si cele datorate furnizorilor de servicii.

		-RON-
	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Furnizori	8.527.538	9.400.789
Datorii catre angajati	10.290.338	10.314.244
Comisioane datorate agentilor	22.312.939	19.818.429
Datorii catre buget asig soc. si bugetul statului	4.600.247	4.804.335
Decontari cu terti	4.327.218	4.743.911
TOTAL	50.058.280	49.081.708

In categoria datoriilor catre angajati sunt incluse bonusul de performanta platibil in luna mai a anului urmator in suma de 4.366.105 RON (2016: 3.813.905 RON), contravaloarea concediilor de odihna neefectuate in cursul anului in suma de 3.119.541 RON (2016: 2.640.818 RON) precum si valoarea salariilor in plata la finalul anului in suma de 2.755.907 RON (2016: 2.115.443 RON).

In categoria comisioanelor datorate agentilor sunt incluse sumele aflate in plata la finalul anului 9.100.631 RON (2016: 8.304.434RON) si sumele reprezentand fondul de garantare constituit de catre agentii de intermediere asigurari de viata in baza prevederilor contractului de mandat 9.091.373 RON la 31 decembrie 2017 (2016: 8.977.872 RON). Acest fond are destinatia de a acoperii comisioanele necastigate care sunt generate in cazul anularii politelor de asigurare in situatia in care plata primelor de asigurare inceteaza.

In categoria decontarilor cu terti sunt incluse sumele reprezentand primele colectate in reseau bancara in ultima zi lucratoare a anului si aflate in curs de identificare in vederea alocarii in contractele de asigurare in suma de 2.499.865 RON (2016: 3.098.090 RON).

3.24 Impozit pe profit

3.24.1 Impozitul pe profit curent

	2016	2017
La 1 ianuarie 2017	(35.252)	829.310
Sume inregistrate in contul de profit sau pierdere	4.224.004	10.592.743
Plati efectuate	(3.234.521)	(6.733.636)
Ajustari an precedent	(124.921)	-
La 31 decembrie 2017	829.310	4.688.417

3.24.2 Impozitul pe profit amanat

	2016	2017
La 1 ianuarie 2017	3.240.237	13.111.197
Sume inregistrate in contul de profit sau pierdere curent	1.556.111	1.833.962
Sume inregistrate in contul de rezultat reportat	8.361.147	10.534.105
Sume inregistrate in alte elemente ale rezultatului global	(46.298)	(11.669.031)
La 31 decembrie 2017	13.111.197	13.810.233

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Diferentele temporare care au generat modificarea obligatiei reprezentand impozit pe profit amanat la data de 31 decembrie 2017 sunt prezentate in urmatorul tabel alaturi de datele din anul precedent.

	2016	2017
Impozit pe profit amanat la 1 ianuarie	3.240.237	13.111.197
Venituri din impozit amanat din diferente temporare aferente rezervelor tehnice	-	-
Diferente temporare aferente cresterii valorii activelor financiare disponibile in vederea vanzarii	(3.851.072)	(6.799.473)
Diferente temporare aferente valorii activelor financiare disponibile in vederea vanzarii creditate catre contractanti	3.804.774	(3.409.081)
Diferente temporare aferente garantiei financiare aferente fondului de pensii facultative OPTIM	843.630	373.485
Diferente temporare aferente modificarii cheltuielilor de achizitie reportate in anul curent	712.481	1.460.477
Diferente temporare aferente cheltuielilor de achizitie reportate aferente perioadelor precedente (inainte de 2017)	8.361.147	9.073.628
Impozit pe profit amanat la 31 decembrie 2017	13.111.197	13.810.233

3.25 Capital social

Capitalul Societatii. asa cum este inregistrat la Oficiul Registrului Comertului la data de 31 decembrie 2017 este format din 113.991.626 actiuni, fiecare cu o valoare nominala de 1 RON.

Conform reglementarilor in domeniul pensiilor private, in vederea acordarii licentei de administrare in acest sector, societatea a procedat in anul 2007 la alocarea unui echivalent RON a 1.500.000 EUR, adica 5.100.000 RON pentru desfasurarea activitatii in acest sector. Capitalul social alocat segmentului de activitate pensii facultative a fost majorat in perioada 2009 - 2014 cu suma de 65.300.000 RON, suma alocata pentru desfasurarea activitatii in sectorul de administrare a pensiilor facultative. Astfel, capitalul subscris si varsat la data de 31 decembrie 2017 se compune din:

- 39.591.626 RON pentru segmentul de activitate de asigurari de viata
- 70.400.000 RON pentru segmentul de administrare a pensiilor facultative

In cursul anului 2017 nu au fost efectuate majorari de capital social.

La 31 decembrie 2017 structura actionariatului inregistrata la Oficiul Registrului Comertului se prezinta astfel:

Actionar	Numar actiuni	Procentaj %	Valoare RON
NN Continental Europe B.V.	113.991.625	99,999999	113.991.625
Nationale-Nederlanden Intertrust BV	1	0,000001	1
TOTAL	113.991.626	100,00000	113.991.626

La 31 decembrie 2016 structura actionariatului inregistrata la Oficiul Registrului Comertului era urmatoarea:

Actionar	Numar actiuni	Procentaj %	Valoare RON
NN Continental Europe B.V.	113.991.625	99,999999	113.991.625
Nationale-Nederlanden Intertrust BV	1	0,000001	1

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

TOTAL	113.991.626	100.00000	113.991.626

Datorita faptului ca pana la 31 decembrie 2003 Romania a indeplinit criteriile unei economii hiperinflationiste, Societatea a adoptat cerintele IFRS 1 si IAS 29 privind actualizarea la inflatie a capitalului social pana la data de 31 decembrie 2003. In urma acestui calcul a rezultat o crestere a capitalului social cu 134.623.991 RON, concomitent cu o scadere de aceeasi valoare a rezultatului reportat.

Niciun alt element din situatiile financiare anuale nu a fost impactat de modificari survenite asupra indicelui preturilor.

Reconcilierea intre capitalul social statutar al societatii si capitalul social prezentat in bilantul contabil este prezentata in tabelul urmator:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Capital social in conformitate cu standardele romanesti de contabilitate	113.991.626	113.991.626
Ajustari de hiperinflatie (IAS 29) din anii anteriori (pana la 31 decembrie 2003)	134.623.991	134.623.991
Capital social in bilant IFRS	248.615.617	248.615.617

3.26 Alte rezerve si rezultat reportat**a) Rezerve de reevaluare la valoare justa**

In urma aplicarii prevederilor standardului IAS 39 privind recunoasterea si reevaluarea activelor financiare, au fost identificate si determinate diferentele dintre valoarea contabila si valoarea justa a acestora – vezi nota 3.9. Aceste diferente au fost inregistrate printr-o ajustare in contul de rezerve din reevaluare.

Reconcilierea rezervelor de reevaluare la valoare justa la data de 31 decembrie 2017 este prezentata in urmatorul tabel:

	Rezerva reevaluare active financiare disponibile in vederea vanzarii	Rezerva reevaluare in creditul contractantului active financiare disponibile in vederea vanzarii	Impozit amanat afertent altor elemente ale rezultatului global	Total net
La 1 ianuarie 2017	85.238.144	(65.730.882)	(3.193.939)	16.313.323
Modificarea rezervei din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	(53.851.690)			(53.851.690)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare		44.424.124		44.424.124
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei de reevaluare a activelor financiare disponibile pentru vanzare			(5.021.833)	(5.021.833)
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare			3.409.081	3.409.081

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

La 31 decembrie 2017	31.386.454	(21.306.758)	(4.806.691)	5.273.005
-----------------------------	-------------------	---------------------	--------------------	------------------

Reconcilierea rezervelor de reevaluare la valoare justa la data de 31 decembrie 2016 este prezentata in urmatorul tabel:

	Rezerva reevaluare active financiare disponibile in vederea vanzarii	Rezerva reevaluare in creditul contractantului active financiare disponibile in vederea vanzarii	Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	Total net
La 1 ianuarie 2017	109.307.343	(89.510.721)	(3.240.237)	16.556.385
Modificarea rezervei din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	(24.069.199)			(24.069.199)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare		23.779.839		23.779.839
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei de reevaluare a activelor financiare disponibile pentru vanzare			3.851.072	3.851.072
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare			(3.804.774)	(3.804.774)
La 31 decembrie 2017	85.238.144	(65.730.882)	(3.193.939)	16.313.323

b) Rezerve legale si alte rezerve

In conformitate cu legislatia din Romania, societatile trebuie sa repartizeze o valoare egala cu cel mult 5% din profitul inainte de impozitare in rezerve legale, pana cand acestea ating 20% din capitalul social. In momentul in care a fost atins acest nivel, Societatea poate efectua alocari suplimentare in functie de necesitatile proprii. Rezerva legala nu poate fi distribuita actionarilor si nici nu poate fi utilizata pentru acoperirea pierderilor.

Rezerva legala constituita in cursul exercitiului financiar 2017 din distribuirea rezultatului curent este in cuantum de 522.427 RON (2016: 1.494.056 RON) majorand astfel rezerva legala total constituita de Societate pana la suma de 22.798.325 RON conform datelor din bilantul intocmit la data de 31 decembrie 2017 constituindu-se astfel cuantumul maxim de 20% din capitalul social conform prevederilor legale:

La 1 ianuarie 2016	20.781.842
Crestere rezerva legala din repartizarea profitului 2016	1.494.056
La 31 decembrie 2016	22.275.898
Crestere rezerva legala din repartizarea profitului 2017	522.427
La 31 decembrie 2017	22.798.325

In categoria alte rezerve au fost incluse si rezervele de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni de catre Grupul NN in suma de 9.161.275 RON (2016: 8.250.576 RON), astfel:

	2016	2017
La 1 ianuarie 2017	29.086.090	30.526.474

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Rezerva legala distribuita	1.494.056	522.427
Cresterea rezervei de participare la performanta Grupului	(53.672)	910.699
La 31 decembrie 2017	30.526.474	31.959.600

Reconcilierea altor rezerve si a rezultatului reportat este prezentata in situatia miscarii capitalurilor proprii.

c) Rezultat reportat

Rezultatul reportat la data de 31 decembrie 2017 este prezentat comparativ cu perioada precedenta in urmatorul tabel:

	2016	2017
La 1 ianuarie 2017	(85.083.078)	(81.786.964)
Rezerva legala distribuita	(1.494.056)	(522.427)
Rezultat reportat	22.113.257	33.714.623
Dividende distribuite in an	(17.448.008)	(24.163.052)
Corectie calcul impozit pe profit 2015	124.920	-
La 31 decembrie 2017	(81.786.964)	(72.757.820)

3.27 Sistemul de control intern si de management al riscurilor

a) Sistemul de control intern

NN Asigurari de Viata SA a optat pentru o guvernanta corporativa sustinuta de un sistem financiar si de control bazat pe modelul celor 3 linii de aparare (3LoD).

Modelul celor 3 linii de aparare asigura existenta unui cadru de guvernanta corporativa solida, prin implementarea sistemului de management al riscului financiar si non-financiar, bazat pe cele 3 linii de aparare, respectiv pe implementarea a trei nivele distincte de gestionare a riscului cu roluri si responsabilitati de executie si de supraveghere.

Departamentele cu responsabilitati de supraveghere si control verifica respectarea tuturor cerintelor legislative, a regulilor interne si a celor mai bune practici din domeniu in ceea ce priveste separarea sarcinilor, pricipiul dublei verificari, transparenta in raportare si asumarea raspunderii managementului.

Principiile directe ale Societatii aferente sistemului de control se reflecta in structura Societatii:

- prima linie de aparare, reprezentata de conducerea Societatii, managementul si departamentele operationale, care iau in mod colectiv decizii de afaceri si au rsponsabilitatea primara in executia operationala, vanzari, operatiuni, investitii si au responsabilitati privind implementarea si aplicarea controalelor de prima linie detaliate in politicile si procedurile interne; in prima linie de aparare sunt plasate functia cheie investitii si toate functiile critice;
- a doua linie de aparare, departamentele importante de control (Departamenul de Conformitate, Departamentul Managementul Riscurilor Operationale, Departamentul Juridic, Departamentul Functie Actuariala si Departamentul Control Financiar, care au rol de suport si monitorizare a politicilor si procedurilor. Rolul acestei functii de control este sa dezvolte politici si proceduri aferente zonei de risc pe care o monitorizeaza, sa asigure implementarea sistemului de control in prima line de aparare si sa sustina prima linie de aparare in luarea de decizii aliniate cu expunerea la risc asumata de companie;
- a treia linie de aparare este Departamentul de Audit Intern care furnizeaza certificari independente cu privire la eficienta activitatii si proceselor , incluzand aspecte privind guvernanta, calitatea cadrului de risc management si a sistemului de control intern.

b) Sistemul de management al riscului

Sistemul de management al riscului are patru componente:

- strategia de management a riscului;
- evaluarea riscului;
- controlul ;
- monitorizarea riscurilor

Conducerea Societatii este responsabila pentru definirea, implementarea si organizarea sistemului de management al riscului pentru a se asigura ca sistemul de control intern functioneaza in mod eficient. Consiliul de Administratie (sau Comitetele de Guvernanta aferente, asa cum sunt acestea mandatate) aproba politicile si procedurile privind managementul riscului precum si elemente cantitative si calitative privind apetitul la risc al Societatii.

Managementul Societatii se asigura de implementarea sistemului de management al riscului in fiecare arie de responsabilitate, de gestionarea riscului in cadrul activitatilor derulate si ca functia de risc are standarde si atributii corespunzatoare. Obiectivul activitatii de management al riscului este sa sustina Societatea in stabilirea si realizarea strategiei sale de afaceri avand in vedere strategia de risc si apetitul la risc al Societatii. Strategia de risc este preluata in cultura de risc si in documentele aferente guvernantei, intr-un limbaj comun referitor la riscuri si cu referire catre Politica locala de management al riscului (document aliniat cu Politicile de risc ale Grupului NN), cu scopul de a asigura ca toate riscurile sunt gestionate in mod consecvent si ca Societatea opereaza in limitele apetitului de risc.

Politica locala de management al riscului stabileste ca toti angajatii Societatii au responsabilitatea de a gestiona riscurile relevante din aria lor de responsabilitate intr-un mod integrat, prezinta rolurile si responsabilitatile in functie de linia de aparare din care acestia fac parte precum si responsabilitatile departamentelor responsabile cu managementul riscului.

In cadrul politicii locale de management al riscului sunt implementate si: taxonomia de risc, sistemul de management al riscului tinand cont de clasele de risc; realizarea testelor de stres, managementul capitalului, evaluarea activelor si obligatiunilor.

Procesul ORSA

Procesul ORSA ca parte a functiunii de management al riscurilor este procesul de autoevaluare a riscurilor si a solvabilitatii. Acest proces este definit, in conformitate cu politica locala privind ORSA, ca totalitatea proceselor si procedurilor utilizate pentru a identifica, evalua, monitoriza, gestiona si raporta pe termen scurt si lung, riscurile cu care Societatea se confrunta sau se poate confrunta si pentru a stabili fondurile proprii necesare astfel incat nevoile de solvabilitate globale ale Societatii sa fie indeplinite in orice moment. In mod particular, ORSA este:

- un instrument specific in cadrul sistemului de management al riscului, reprezentand o analiza generica privind adecvarea capitalului, testata intr-o serie de scenarii tinand cont de profilul de risc curent si/sau posibile riscuri emergente si avand in vedere strategia Societatii;
- o parte integranta a procesului de planificare pe termen mediu;
- un proces luat in considerare in mod continuu in procesul de luare a deciziilor strategice ale Societatii;
- baza a documentarii pentru practicile de management al riscului si managementul de capital;
- un proces care nu serveste la calcularea cerintei de capital, cu toate ca majorarile de capital pot fi impuse ca urmare a ORSA.

Procesul de autoevaluare a riscurilor si a solvabilitatii este aplicabil doar pentru activitatea de asigurari.

In ceea ce priveste activitatea de investitii, in sensul aplicarii principiului persoanei prudente, Societatea va investi numai in active si instrumente ale caror riscuri pot fi identificate, masurate, monitorizate, gestionate, controlate si raportate in mod adecvat si care pot fi luate in considerare la acoperirea necesitatilor globale de solvabilitate, determinate conform ORSA.

Comitetele de guvernare

La nivelul Societatii functioneaza comitete permanente care ofera suport Consiliului de Administratie, fiecare comitet de guvernanta actionand in conformitate cu mandatul cu care este imputernicit si cu termeni de referinta, stabiliti de politicile Societatii. Astfel, comitetele permanente ale Societatii sunt urmatoarele:

a) Comitetul de risc integrat (IRC)

Comitetul de risc integrat (IRC) este acel comitet in cadrul NN Asigurari de Viata care are responsabilitatea finala in ceea ce priveste discutarea tuturor riscurilor si a subiectelor legate de capitalul Societatii.

In cadrul Comitetului de risc integrat se discuta toate expunerile la risc si eventualele masuri de diminuare a acestora pentru a aborda riscul intr-un mod integrat. IRC detine autoritatea de a stabili si ajusta apetitul la risc si de a solicita si aproba implementarea masurilor aferente riscurilor si capitalului. Comitetul de risc integrat va delega puterea de decizie a riscurilor relevante unor subcomitete diferite, cu conditia ca aceasta decizie sa nu cauzeze o nerespectare in disponibilitatea locala de acceptare a riscului, iar efectul acesteia, din perspectiva Presedintelui subcomitetului, sa nu fie unul semnificativ. IRC va monitoriza deciziile subcomitetelor de risc financiar, risc non-financiar si risc de produse.

b) Comitetul de risc financiar (FRC)

Comitetul de risc financiar (FRC) este un sub-comitet care face parte integrata din Comitetul de risc integrat (IRC). Principala responsabilitate a FRC este aceea de a aproba, a pregati pentru aprobare si a oferi consultanta in ceea ce priveste riscurile financiare care i-au fost delegate de catre Comitetul de Risc Integrat.

c) Comitetul de risc non-financiar (NFRC)

Comitetul de risc non-financiar (NFRC) este un sub-comitet care face parte integrata din Comitetul de risc integrat (IRC). Principala responsabilitate a comitetului NFRC este aceea de a aproba, de a pregati pentru aprobare si de a oferi consultanta in ceea ce priveste riscurile non-financiare care i-au fost delegate de catre Comitetul de Risc Integrat.

d) Comitetul de Risc pentru Produse (PRC)

Comitetul de Risc pentru Produse (PRC) este un sub-comitet care face parte integrata din Comitetul de Risc Integrat (IRC). Principala responsabilitate a PRC este aceea de a identifica riscurile, de a face recomandari si de a (pre)aproba detalii legate de produse ce au fost delegate de Comitetul de risc integrat.

e) Comitetul de Investitii (CI)

Comitetul de Investitii reprezinta un for intern de discutii si decizii cu privire la strategia de investitii a departamentului de investitii din cadrul NN Asigurari de Viata. Responsabilitatile principale sunt legate de stabilirea strategiei de investitii, tinand cont cel putin de: alocarea pe clase mari de active, durata portofoliului, alocarea pe clasa obligatiunilor de stat, etc. Totodata, Comitetul de Investitii mai are responsabilitatea de a discuta orice modificare legislativa cu impact asupra activitatii investitionale, in sensul analizei efectului respectivelor modificari asupra portofoliilor curente dar si asupra strategiei investitionale viitoare

f) Comitetul privind Portofoliul de proiecte (LPB)

Principala responsabilitate a LPB este aceea de a aproba initiativele de schimbare privind produsele de business si de a le prioritiza in cadrul portofoliului local. LPB aproba sau respinge principalele obiective si termene limita ale proiectelor si ia decizii asupra unor aspecte care au fost solicitate de catre consiliul de proiect.

g) Comitetul privind Portofoliul de proiecte strategice (SLPB)

Principala responsabilitate a SLPB este aceea de a aproba initiativele de schimbare strategice privind produsele si procesele Societatii si de a le prioritiza in cadrul portofoliului local. SLPB aproba sau respinge principalele obiective si termene limita ale proiectelor strategice si ia decizii asupra unor aspecte care au fost solicitate de conducerea Societatii.

h) Comitetul pentru calitatea vanzarilor (SQC)

Principala responsabilitate a SQC este aceea de investigare a fraudelor in procesul de vanzare si de monitorizare a calitatii vanzarii de produse. Acest comitet are atributii de decizie atat privind fraudele identificate cat si referitor la imbunatatirea procesului de management al reclamatilor in general.

i) Comitetul de audit

Este un comitet consultativ, numit si aprobat de catre Adunarea Generala a Actionarilor care isi desfasoara activitatea in conformitate cu prevederile legale aplicabile si cu Regulamentul intern.

Riscul operational

Riscul operational este riscul unei pierderi directe sau indirecte rezultate din procese interne si sisteme, inadecvate sau defectuoase, din erori umane sau in urma unor evenimente externe.

Riscul operational este strans legat de riscurile de conformitate, legal si reputational - si prin urmare sunt monitorizate impreuna ca riscuri nefinanciare. NN are definit un cadru care guverneaza procesul de identificare, evaluare, diminuare, monitorizare si raportare a riscurilor operationale. Elementele importante ale acestui cadru sunt procesele de identificare si evaluare a riscurilor, urmarirea actiunilor de diminuare a riscurilor, indicatorii cheie de risc (KRI), registrele de controale cheie (KCR), raportarea incidentelor, comitetul de riscuri nefinanciare (NFRC) si dashboard-ul aferent acestor riscuri (NFRD).

3.28 Riscul de asigurare si riscul financiar

3.28.1 Solvabilitate si management al riscului

Incepand cu 1 ianuarie 2017 Societatea aplica regulile de Solvabilitate II, conform Legii nr. 237/2015 care transpune dispozitiile reglementarilor Parlamentului European in domeniul asigurarilor.

Conform politicii de management al capitalului, Societatea trebuie sa mentina, in orice moment, fonduri proprii eligibile cel putin la nivelul capitalului de solvabilitate (SCR) cerut de lege, calculat prin formula standard. SCR se calculeaza avand in vedere principiul continuitatii activitatii Societatii si se calibreaza astfel incat sa fie luate in calcul toate riscurile cuantificabile la care Societatea este expusa. Calibrarea se bazeaza pe valoarea la risc a fondurilor proprii de baza, la un nivel de incredere de 99.5%, pe o perioada de un an.

Cerinta de capital de solvabilitate acopera minim urmatoarele riscuri:

- (a) risc de subscriere la asigurare de viata;
- (b) risc de subscriere la asigurare de sanatate;
- (c) riscul de piata;
- (d) riscul de credit;
- (e) riscul operational.

Fondurile proprii sunt definite ca fiind excedentul activelor fata de obligatii/pasive. Activele si obligatiile Societatii trebuie sa reflecte valoarea de piata la momentul raportarii. Astfel, activele Societatii sunt evaluate la valoarea la care ar putea fi tranzactionate intre contrapartide, in cadrul unei tranzactii obiective, iar pasivele Societatii sunt evaluate la valoarea la care ar putea fi transferate sau decontate intre contrapartide, in cadrul unei tranzactii obiective.

Fondurile proprii se clasifica pe 3 ranguri/niveluri in functie de disponibilitatea lor de a acoperii integral pierderile astfel incat sa se asigure continuarea activitatii.

Societatea dispune doar de fonduri proprii de baza de cea mai buna calitate (tier 1, unrestricted) , incadrate la rang 1 si constituite din: capital social ordinar varsat, rezerve legale, rezultatul reportat pozitiv al exercitiilor financiare anterioare ramas dupa distribuirea profitului, profitul net al ultimului exercitiu financiar, rezerva de reconciliere .

Cerinta de capital minim (MCR) pentru societatile de asigurari de viata este de 3.7 milioane de euro. MCR nu scade sub 25% din SCR si nu depaseste 45% din SCR.

Cerinta de capital minim, MCR, se calculeaza ca functie liniara a unui set sau subset al urmatoarelor variabile, net de reasigurare:

- a) rezerve tehnice;
- b) prime subscrise;

- c) capital la risc;
- d) impozite amânate;
- e) cheltuieli administrative.

Societatea detine fonduri proprii indisponibile pentru calcularea fondurilor proprii eligibile la nivelul Grupului NN și anume: rezervele legale, conform Legii 31/1990 a societăților comerciale, precum și diferențele din reevaluare conform regulilor de Solvabilitate II, reflectate în rezerva de reconciliere.

În același timp, activele nete ale Societății nu pot fi mai mici de 50% din capitalul sau social. Dacă activele nete scad sub jumătate din capitalul social, atunci capitalul social trebuie modificat astfel încât activele nete să devină mai mari decât jumătate din capitalul social.

Politica de capital aprobată la nivelul Grupului NN are în vedere stabilirea capitalului comercial la un nivel de cel puțin 125% din capitalul de solvabilitate (SCR). Stabilirea capitalului comercial are în vedere, în principal, creșterea încrederii clienților printr-un nivel ridicat de capitalizare al Societății.

Pentru riscurile financiare, Societatea identifică următoarele tipuri de riscuri:

- riscul de credit
- riscul de piață
- riscul de business (persistența și cheltuieli)
- riscul generat de deviații adverse ale riscurilor asigurate (mortalitate și morbiditate).

Responsabilitatea pentru administrarea riscurilor financiare aparține Comitetului de Administrare a Riscului în Asigurări.

Riscul de credit

Riscul de credit reprezintă riscul de schimbare a credibilității financiare a emitentilor de active, a partenerilor de afaceri (de ex. reasiguratori) sau a intermediarilor către care Societatea are expunere financiară. Există trei tipuri de risc de credit:

- Risc de incapacitate de plată
- Risc de schimbare a nivelului credibilității financiare (rating-ului), fără a intra în incapacitate de plată
- Riscul aferent primei de risc de credit: riscul ca piața să perceapă diferit prețul riscului unei obligațiuni corporative pentru un partener care nu schimbă nivelul rating-ului.

Riscul de credit este calculat centralizat, la nivelul grupului, pe baza datelor aferente activelor deținute de societățile din grup.

Riscul de piață

Riscul de piață privește schimbarea în rata dobânzii, în prețul acțiunilor, în prețul activelor imobiliare, în ratele de schimb valutar sau în alți factori economici generali. Acest risc produce efecte atunci când activele și pasivele nu reacționează similar la schimbările produse mai sus. Pentru asiguratorii, riscul de piață privește în principal riscul de dobândă și riscul de schimbare a prețului acțiunilor.

Toate portofoliile investitoriale se administrează pe baza unui mandat de investiții. Acest mandat definește rolurile și responsabilitățile părților implicate, aplicabilitatea mandatului, stabilește obiectivele investitoriale, și definește riscurile financiare. De asemenea, mandatul de investiții stabilește alocarea strategică, definește constrângerile legale și limitele interne NN, regulile de diversificare, explică regulile de calcul ale performanței, raportarea către NN Group și guvernanta managementului de portofoliu.

Mandatul este agreeat si semnat de directorul general, directorul departamentului de risc, administratorii de portofoliu si NN Investment Partners Cehia in calitate de mandatar.

NN Investment Partners utilizeaza un sistem informatic de administrare a activelor, care controleaza limitele de expunere pe toate instrumentele, astfel incat apropierea de limitele interne si limitele legale este monitorizata si semnalata. Apropierea de aceste limite este verificata zilnic precum si la fiecare tranzactie de catre managerii de portofoliu.

In cursul anului 2017 NN Asigurari de Viata a efectuat investitii si in instrumente derivate, respectiv contracte forward. Aceste contracte forward sunt destinate acoperirii riscului valutar urmare deciziei managementului Societatii de a investi activele aflate in administrare clasificate in categoria activelor disponibile pentru vanzare in unitati de fonduri mutuale denumite in EUR.

Riscul de business

Riscul de business priveste riscurile la care este expusa Societatea de asigurare ca urmare a faptului ca desfasoara activitati comerciale. In aceasta categorie, principalele riscuri a caror evolutie este atent monitorizata sunt riscul de reziliere (riscul ca detinatorii de polite de asigurare sa le rezilieze intr-un procent mai mare decat cel preconizat) si riscul de cheltuieli (riscul ca nivelul cheltuielilor in raport cu volumul de business sa inregistreze evolutii adverse fata de cele preconizate).

Riscul de evolutie adversa a riscurilor asigurate

Acest risc apare ca urmare a faptului ca primele de asigurare stabilite de companie au la baza anumite presupuneri referitoare la nivelurile asteptate ale daunalitatii. Acest risc este evaluat pe baza surplusului la risc. Deviatile sunt estimate intr-un orizont de incredere de 95% si au in vedere deviatii asteptate ca urmare a volatilitatii experientei trecute sau a faptului ca parametrii utilizati in derivarea presupunerilor au de asemenea un grad de incertitudine.

In mod particular, pentru riscul de mortalitate sunt luate in calcul si scenarii referitoare la inrautatarea ratelor de mortalitate in viitor.

Riscul operational

Riscul operational este riscul unei pierderi directe sau indirecte rezultate din procese interne si sisteme, inadecvate sau defectuoase, din erori umane sau in urma unor evenimente externe.

Riscul operational este strans legat de riscurile de conformitate, legal si reputational - si prin urmare sunt monitorizate impreuna ca riscuri nefinanciare. Societatea are definit un cadru care guverneaza procesul de identificare, evaluare, diminuare, monitorizare si raportare a riscurilor operationale. Elementele importante ale acestui cadru sunt procesele de identificare si evaluare a riscurilor, urmarirea actiunilor de diminuare a riscurilor, indicatorii cheie de risc (KRI), registrele de controale cheie (KCR), raportarea incidentelor, comitetul de riscuri nefinanciare (NFRD) si dashboard-ul aferent acestor riscuri (NFRD).

3.28.2 Procesul de subscriere

Activitatea de subscriere (underwriting) consta in principal din analiza fiecarei cereri de asigurare din mai multe puncte de vedere, pentru a evita fraudarea si pentru a stabili probabilitatea producerii unui eveniment asigurat.

Rolul underwritingului incepe odata cu inregistrarea cererii in baza de date a sistemului tehnic operational si se incheie in momentul emiterii politei. Underwritingul se ocupa de asemenea cu evaluarea riscului pe parcursul derularii contractului (in cazul atasarilor de asigurari suplimentare sau coasigurati, maririlor de sume asigurate/prima, reevaluarilor, repuneri sau pentru schimbare de ocupatie/hobby/sport sau pentru

risc de tara). In toate cazurile evaluarea se face in mod diferit pe fiecare componenta in parte, asigurare principala sau suplimentara, in conformitate cu regulile interne, urmarind indeplinirea criteriilor calitative si cantitative de apreciere a riscului de asigurare conform cu politicile contabile aliniate la prevederile sistemului de raportare financiara IFRS. Metodologia aplicata in evaluarea contractelor de asigurare conform cadrului IFRS 4 faza I a fost stabilita in conformitate cu principiile enuntate in ghidul intern de trecere la sistemul IFRS, document care face parte integranta din strategia de implementare a sistemului de raportare financiara IFRS. Acest ghid a fost elaborat in vederea utilizarii sale in procesul de trecere la sistemul de raportare financiara conform IFRS pentru a analiza impactul Etapei I a IFRS4 – „contracte de asigurare” asupra evaluarii produselor aflate in portofoliul societatii.

Activitatile desfasurate in aria underwriting cuprind:

1. Underwriting tehnic - vizeaza acuratetea datelor cuprinse in cererea de asigurare si in documentatia suplimentara, de la date personale pana la sume, durate, calcule, etc.

2. Underwriting financiar:

- justificarea sumei asigurate (totalul sumelor asigurate solicitate) in functie de situatia financiara a contractantului (venituri nete anualizate), varsta, tipul de asigurare, durata contractului;
- verificarea capacitatii de plata a primelor, in vederea prevenirii rezilierii contractului;
- stabilirea interesului asigurabil (asigurari personale, asigurari de afaceri) etc.

Principalele surse de informatii in realizarea activitatii de underwriting financiar se refera la:

- Cererea de asigurare, cuprinzand informatii referitoare la: contractantul asigurarii, persoana asigurata, tipul de asigurare solicitata, sume asigurate si asigurari suplimentare atasate;
- Chestionarul financiar;
- Contractul de imprumut (atunci cand contractul de asigurare este cesionat de catre detinatorul politei catre un creditor), care confirma termenii in care se ofera imprumutul.
- Documentele financiar – contabile: bilantul contabil, contul de profit sau pierdere.

3. Underwriting occupational, hobby, sport – insemna evaluarea riscului presupus de ocupatia, sportul practicat, hobby-urile persoanei asigurate; se au in vedere:

- ocupatia de baza
- ocupatia suplimentara (unde e cazul)
- sporturi si hobby-uri practicate (se urmaresc cele cu grad ridicat de risc, cum sunt: speologia, alpinismul, motociclismul, karate etc).

4. Underwriting rezidential – presupune evaluarea riscului legat de rezidenta definitiva/temporara a persoanei asigurate.

5. Underwriting medical - presupune evaluarea si selectia riscului asigurabil din punct de vedere al starii de sanatate a clientului si se ocupa exclusiv de posibilitatea producerii unui eveniment asigurat, nu de stabilirea unui diagnostic.

Riscul asigurat se poate imparti in doua categorii:

- risc standard: contractul este emis in termenii initiali agreeati la semnarea cererii;
- risc substandard: pot avea loc urmatoarele modificari:
  - Acordarea de excluderi pentru asigurarile suplimentare
  - Refuzul unor asigurari suplimentare
  - Acordarea de extraprime sau scaderea sumei asigurate
  - Amanarea incheierii contractului
  - Refuzul contractului de asigurare.

Riscul de subscriere

Asumarea riscurilor de subscriere este un element cheie in activitatea unei companii de asigurare. Acest risc este asumat prin vanzarea de polite de asigurare. Obiectivul procesului de aprobare si revizuire a produselor precum si al comitetului de management al produselor este sa asigure un design eficient, un management adecvat al subscrierii si daunelor, un nivel corespunzator al primelor de asigurare, precum si asigurarea ca produsele sunt potrivite pentru clienti. De asemenea, in cadrul procesului de aprobare trebuie sa se demonstreze ca respectivul produs poate fi administrat efectiv pe intreaga sa durata.

Managementul riscurilor asigurate (riscul ca daunele efective sa depaseasca presupunerile) este realizat la nivel de contract. Societatea administreaza acest risc printr-un management integrat al activelor si obligatiilor precum si prin diversificarea activa a tipurilor de obligatii din portofoliu. Riscul rezidual este administrat prin limitarea expunerilor si a concentrarii, precum si prin intermediul reasigurarii.

- limitele de toleranta pentru asigurarile de viata sunt definite la nivel de viata asigurata precum si pentru expuneri la evenimente semnificative, de exemplu, pandemii;
- reasigurarea este utilizata pentru reducerea expunerilor la risc in limitele de toleranta. Riscul de credit generat de reasigurare este administrat printr-o politica specifica.

In privinta riscului de concentrare aferente riscului de subscriere, riscurile de mortalitate si invaliditate-morbiditate, o parte semnificativa a persoanelor asigurate de catre societatea NN Asigurari de Viata traiesc si/sau lucreaza in Bucuresti sau imprejurimi. Administrarea acestui risc se face la nivel de portofoliu prin folosirea contractelor de reasigurare de tip stop-loss pentru asigurarile suplimentare de sanatate si cat XL pentru asigurarile de deces si invaliditate.

3.28.3 Reasigurare

Reasigurarea este un instrument important in realizarea unui profil de risc corespunzator. Prin intermediul reasigurarii, se asigura mentinerea si cresterea controlului asupra riscului subscris, limitarea fluctuatiilor mari in profit in cazul aparitiei unor evenimente majore cu impact negativ asupra portofoliului asigurat, ajustarea apetitului de risc, controlul procesului de management al capitalului si suportul oferit de catre reasurator in modificarea sau dezvoltarea de produse prin activitatea de consultanta.

Selectarea formelor de reasigurare precum si decizia de adoptare a unui anumit program de reasigurare sunt stabilite in functie de apetitul de risc al Societatii. Nivelul apetitului de risc este stabilit de catre Comitetul de Risc si aprobat de catre Consiliul de Administratie.

Conform tratatelor de reasigurare existente, NN Asigurari de Viata are urmatoarele retineri ce arata apetitul de risc al asiguratorului:

- Pentru contractele individuale: 75.000 EUR cu cedare 25% catre NN Re si 75% catre RGA
- Pentru asigurarile de credite individuale: 25.000 EUR
- Pentru asigurarile de catastrofa: 500.000 EUR

De asemenea pentru asigurarile suplimentare de sanatate, NN Asigurari de Viata a stabilit o rata a daunei de maxim 60% pe care doreste sa o acopere, restul pana la o rata a daunei de 100% fiind cedat in reasigurare catre NN Re.

Pentru produsul de asigurare dedicat femeilor (UNA), NN Asigurari de Viata a stabilit o rata a daunei de maxim 42% pe care doreste sa o acopere, restul pana la o rata a daunei de 100% fiind cedat in reasigurare catre NN Re.

Pentru asigurarea suplimentara de boli grave, retentia NN Asigurari de Viata este de 70% din suma asigurata, restul fiind cedat catre NN Re (cota de 10%) si RGA (cota de 20%).

Pentru contractele de asigurare de viata de grup, NN Asigurari de Viata cedeaza 75% catre RGA si catre NN Re 25% pana la 30.04.2017 si incepand cu 01.05.2017 rata de participare catre RGA este de 50% si catre NN Re 50%.

Pentru riscurile de incapacitate temporara de munca, pierderea involuntara a locului de munca si spitalizare din accident acoperite prin contractele de credit de nevoi personale fara ipoteca imobiliara acordate de catre ING Bank N.V. Amsterdam – Sucursala Bucuresti clientilor sai, NN Asigurari de Viata cedeaza in proportie de 100% riscul catre Societatea Cardif.

Pentru produsul de Sanatate, retentia NN Asigurari de Viata este de 30% din cheltuielile medicale aferente spitalizarii, restul fiind cedat catre Munich Re (cota de 70%).

Cerintele de baza luate in considerare la negocierea contractelor de reasigurare sunt:

La nivelul grupului NN exista proceduri de minimizare a riscului de credit pe care NN Asigurari de Viata are obligatia sa le aplice la incheierea unui nou contract de reasigurare si la monitorizarea contractelor existente.

Aceste proceduri implica criterii precum:

- Marimea si calitatea Societatii de reasigurare (pe baza informatiilor oficiale publicate de companiile de rating recunoscute la nivel mondial)
- Limitarea expunerii pe reasurator la nivel de grup si la nivel de companie
- Includerea in contractul de reasigurare a unui prag minim de rating al Societatii de reasigare. cu optiunea din partea Societatii de a termina contractul fara taxe sau penalizari in cazul in care reasuratorul este evaluat sub nivelul rating-ului din contract
- Aprobarea contractelor de reasigurare are la baza de asemenea expunerea la risc estimata pentru intreaga perioada a contractului de reasigurare

Incepand cu anul 2011, toate contractele de reasigurare nou incheiate includ o clauza ce permite terminarea contractului in cazul in care rating-ul reasuratorului scade sub pragul minim stabilit prin politici la nivelul grupului ING. Incepand cu data de 01.03.2015, conform politicii de reasigurare la nivel de grup, ratingul minim este de A-/A3 (rating publicat de o institutie externa de evaluare a creditului nominalizata).

Riscul de evolutie adversa a riscurilor asigurate este evaluat de asemenea pe baza surplusului la risc. Deviatile sunt estimate intr-un orizont de incredere de 95% si au in vedere deviatii asteptate ca urmare a volatilitatii experientei trecute sau a faptului ca parametrii utilizati in derivarea presupunerilor au de asemenea un grad de incertitudine.

In mod particular, pentru riscul de mortalitate sunt luate in calcul si scenarii referitoare la inrautatarea ratelor de mortalitate in viitor.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezinta riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor estimate, ce rezulta din imposibilitatea asiguratorilor de a onora in orice moment obligatiile de plata pe termen scurt. Riscul de lichiditate este administrat separat, prin mentinerea constanta a unui coeficient de lichiditate mai mare decat minimul impus de catre organismul de supraveghere a industriei asigurarilor (Autoritatea de Supraveghere Financiara – sectorul asigurari).

3.29 Riscurile asociate investitiilor

Societatea, fiind o companie activa pe pietele financiare, este expusa in mod firesc la o serie de riscuri asociate instrumentelor financiare detinute si pietelor financiare pe care opereaza.

Societatea a integrat managementul riscului in activitatea sa zilnica cat si in dezvoltarea strategica pentru a se asigura ca riscurile la care Societatea este expusa sunt administrate eficient in conformitate cu limitele, respectiv apetitul de risc al Societatii si al Grupului din care face parte.

Principalele riscuri asociate investitiilor la care Societatea este expusa sunt:

- riscul de piata (riscul de pret, riscul valutar, riscul de dobanda)
- riscul de lichiditate
- riscul de credit

Riscul de piata

Riscul de piata este riscul ca variatia preturilor pietei, cum ar fi cursul de schimb valutar, rata dobanzii si pretul instrumentelor de capitaluri proprii, sa afecteze veniturile Societatii sau valoarea instrumentelor financiare detinute.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Obiectivul managementului riscului de piata este acela de a gestiona si controla expunerile la riscul de piata in cadrul unor parametri acceptabili si in acelasi timp de a optimiza rentabilitatea investitiilor.

Societatea este expusa la urmatoarele categorii de risc de piata:

Riscul de pret

Societatea este expusa riscului de pret datorita variatiei pretului activelor financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere si reprezentate de investitiile in fonduri deschise de investii. Datorita faptului ca activele financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt integral asociate programelor de asigurari in unitati de fond, variatia pretului de piata a acestor active nu are un impact direct asupra rezultatelor financiare ale Societatii. Expunerea Societatii la riscul de pret pentru aceasta categorie de active financiare este limitata la faptul ca veniturile din taxa de administrare a programelor de asigurari de unitati de fond este dependenta direct proportional de valoarea activelor asociate, valoare influentata de evolutiile pietelor.

Fondurile de investitii asociate programelor de asigurari in care riscul este transferat contractantilor in unitati de fond sunt prezentate in urmatorul tabel:

- RON -

Fond de investitii	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
NN International Romanian Bond	1.242.086.353	1.268.333.231
NN International Romanian Equity	466.269.665	575.641.019
Alte fonduri de investitii administrate de grupul NN	121.649.100	221.546.976
Total	1.830.005.118	2.065.521.226

Riscul valutar

Riscul valutar este riscul inregistrarii unor pierderi ca urmare a fluctuatiilor nefavorabile ale cursului de schimb.

Expunerea Societatii la riscul valutar este data atat de activele desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere denuminate in EUR si USD, respectiv unitati in fonduri deschise de investitii aferente programelor de asigurari in unitati de fond pentru care riscul valutar este transferat participantilor cat si de investitiile pe riscul Societatii desemnate la valoare justa prin conturile de capital denuminate in EUR. Variatia cursului de schimb are impact asupra rezultatelor financiare ale Societatii numai pentru cea din urma categorie de active mentionata mai sus si numai in situatia reciclarii rezervei de reevaluare prin contul de profit si pierdere.

Structura pe valute in echivalent RON a activelor aferente programelor de asigurari in unitati de fond si depozite este:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
RON	1.745.920.857	1.854.629.334
EUR (echivalent RON)	97.153.180	115.389.922
USD (echivalent RON)	24.486.927	23.565.619
Total	1.867.560.964	1.993.584.875

Structura pe valute in echivalent RON a investitiile pe riscul Societatii in active denuminate in valuta include titluri de stat denuminate in EUR, unitati in fonduri mutuale si depozite pe termen scurt si numerar detinute in scopul platilor curente in valuta si este prezentata in urmatorul tabel:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
--	--------------------------	--------------------------

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

RON	1.257.278.287	1.479.169.308
EUR (echivalent RON)	191.426.359	7.815.554
Total	1.448.704.646	1.486.984.862

Toate instrumentele de debit ale Societatii sunt denumite in RON si implicit nu sunt supuse riscului valutar.

Riscul de dobanda

Riscul de rata a dobanzii reprezinta riscul deteriorarii valorii activelor si/ sau inregistrarii de pierderi datorita fluctuatiiilor nefavorabile ale ratei dobanzii pe piata. Activele financiare expuse la riscul de dobanda sunt, pentru Societate, reprezentate de activele cu venit fix incadrate in categoria activelor disponibile in vederea vanzarii, respectiv titluri de stat si obligatiuni corporative si municipale asa cum sunt detaliate in nota 3.14.2.

Riscul de rata a dobanzii este gestionat de Societate prin corelarea duratei activelor si obligatiilor. Societatea stabileste tinte de durata la nivel de portofoliu de active si limite de variatie de la aceste tinte pe care le urmareste si le analizeaza cu frecventa trimestriala.

O variatie in sensul cresterii ratelor de dobanda cu 125 bps ar avea un impact in valoarea de piata a activelor disponibile in vederea vanzarii in suma de (85.263.610) RON (2016: (50.269.780) RON), rezerva din reevaluare devenind negativa si in suma de (53.877.154) RON (2016: 34.968.366 RON). Aceasta variatie nu are impact in contul de profit si pierdere dar ar conduce la o scadere a rezervei din reevaluare in creditul contractantului la suma de (122.869.272) RON (2016: (13.231.666) RON). Astfel, aceasta variatie ar determina o scadere a capitalurilor proprii cu suma de (156.933.944) RON (2016: 1.872.726 RON), din care:

- modificarea rezervei de reevaluare in creditul contractantului (101.562.515) RON (2016: 52.494.216 RON);
- modificarea rezervei de reevaluare a activelor disponibile in vederea vanzarii (85.263.610) RON (2016: (50.269.780) RON)
- impozit pe profit amanat 29.892.180 RON (2016: (356.710) RON)

O variatie in sensul diminuarii ratelor de dobanda cu 125 bps ar avea un impact in valoarea de piata a activelor disponibile in vederea vanzarii in suma de 95.955.211 RON (2016: 57.127.879 RON), rezerva din reevaluare crescand la valoarea de 127.341.667 RON (2016: 142.341.667 RON). Aceasta variatie nu are efect asupra contului de profit si pierdere dar ar conduce la o crestere a rezervei din reevaluare in creditul contractantului la suma de 58.349.548 RON (2016: (130.742.065) RON). Astfel, aceasta variatie ar determina o crestere a capitalurilor proprii cu suma de 147.513.674 RON (2016: (6.621.975) RON), din care:

- modificarea rezervei de reevaluare in creditul contractantului 79.656.306 RON (2016: (65.011.183) RON);
- modificarea rezervei de reevaluare a activelor disponibile in vederea vanzarii 95.955.211 RON (2016: 57.127.879 RON)
- impozit pe profit amanat (28.097.843) RON (2016: 1.261.329 RON).

Variatiile in ambele sensuri sunt prezentate in urmatorul tabel comparativ cu anul precedent:

Scenariul de crestere a ratei de dobanda:

	31 decembrie 2017	Crestere dobanda (+125bps)	Valori noi in scenariu de crestere rata dobanda
Rezerva reevaluare active	31.386.456	(85.263.610)	(53.877.154)
Rezerva profit sharing	(21.306.758)	(101.562.515)	(122.869.272)
Impozit amanat	(1.612.752)	29.892.180	28.279.428

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Total capitaluri proprii	8.466.946	(156.933.945)	(148.466.998)
	31 decembrie 2016		
Rezerva reevaluare active	85.238.145	(50.269.780)	34.968.366
Rezerva profit sharing	(65.730.882)	52.499.216	(13.231.666)
Impozit amanat	(3.121.162)	(356.710)	(3.477.872)
Total capitaluri proprii	16.386.101	1.872.726	18.258.828

Scenariul de scadere a ratei de dobanda:

	31 decembrie 2017	Scadere rata dobanda (-125bps)	Valori noi in scenariu de scadere rata dobanda
Rezerva reevaluare active	31.386.456	95.955.211	127.341.667
Rezerva profit sharing	(21.306.758)	79.656.306	58.349.548
Impozit amanat	(1.612.752)	(28.097.843)	(29.710.594)
Total capitaluri proprii	8.466.946	147.513.674	155.980.621
	31 decembrie 2016		
Rezerva reevaluare active	85.238.145	57.127.879	142.366.024
Rezerva profit sharing	(65.730.882)	(65.011.183)	(130.742.065)
Impozit amanat	(3.121.162)	1.261.329	(1.859.833)
Total capitaluri proprii	16.386.101	(6.621.975)	9.764.126

Variatiile in ambele sensuri calculate pe portofoliul de active aferente asigurarilor de viata (99,9% din totalul activelor financiare), impactul unor astfel de variatii asupra activelor disponibile in vederea vanzarii aferente sectorului de administrare pensii facultative fiind nesemnificativ la nivelul Societatii.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul de a inregistra pierderi datorita imposibilitatii Societatii de a-si onora obligatiile financiare de plata la momentul scadentei.

Tot din perspectiva riscului de lichiditate dar legat de conditiile de piata, Societatea poate fi afectata negativ prin imposibilitatea de a instraina active financiare, in conditiile in care acest lucru se impune, fara a inregistra pierderi semnificative.

Riscul de lichiditate este gestionat de Societate prin stabilirea de limite investitionale care sa asigure capacitatea de a face fata unor eventuale obligatii de plata anticipata a rezervelor sau unor eventuale vanzari fortate a activelor pentru mentinerea ratelor de capital sau aderarea la constrangeri legate de managementul activelor si obligatiilor.

Activele financiare din portofoliul Societatii pentru care riscul investitional apartine detinatorilor de polite de asigurari avand in componenta unitati de fond se impart in:

-RON-

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Unitati in fonduri deschise de investitii	1.830.005.125	1.982.716.323
Depozite	37.555.839	10.868.552
TOTAL	1.867.560.964	1.993.584.875

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Investitiile in fonduri deschise de investii sunt caracterizate de o lichiditate ridicata acestea putand fi rascumparate in orice moment.

Activele financiare incadrate ca si disponibile in vederea vanzarii sunt reprezentate in mare parte de titluri de stat emise de Statul Roman care pe plan local sunt considerate mult mai lichide decat obligatiunile emise de alte entitati si se prezinta astfel:

-RON-

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Titluri de stat, obligatiuni cu garantia statului si supranationale	1.111.579.793	1.223.275.542
Obligatiuni corporative si municipale	257.238.883	182.774.033
TOTAL instrumente cu venit fix	1.368.818.676	1.406.049.575
Investitiile in fonduri deschise de investii – plasamente in fonduri mutuale	80.847.159	83.077.986
Contracte FX forward	(961.189)	(2.142.499)
Total active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.448.704.646	1.486.984.862

Structura pe maturitati contractuale, neactualizate a activelor si datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2017 este prezentata in tabelul urmator:

-RON-

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabilita	Total
Numerar si echivalente numerar	112.515.521					112.515.521
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	2.475.140	36.387.324	432.821.844	932.222.569	83.077.986	1.486.984.862
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere	11.141.634				1.982.443.241	1.993.584.875
Creante asigurati si reasigurare	34.180.835	135.709.709				169.890.544
Cheltuieli achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	2.689.314	15.714.105	20.136.804	38.421.761		76.961.984
TOTAL ACTIVE	163.002.445	187.811.138	452.958.648	970.644.330	2.065.521.226	3.839.937.786
Rezerve tehnice	60.751.922	129.440.014	454.894.027	867.954.867		1.513.040.830
Rezerve tehnice in unitati de fond	11.141.634				1.982.443.241	1.993.584.875
Datorii din asigurari si reasigurare	20.528.965				8.730.893	29.259.858
Alte datorii inclusiv impozit amanat	38.837.571	5.841.181	9.091.373	-	13.810.233	67.580.358
TOTAL DATORII	120.118.458	135.281.195	463.985.400	867.954.867	2.016.126.001	3.603.465.921
LIHIDITATEA NETA	42.883.987	52.529.943	(11.026.752)	102.689.463	49.395.225	236.471.865

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Prezentam comparativ structura pe maturitati a activelor financiare si a datoriilor financiare la 31 decembrie 2016 in tabelul urmator:

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabila	Total
Numerar si echivalente numerar	81.555.679					81.555.679
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	139.839.942	283.321.095	256.110.524	688.585.926	80.847.159	1.448.704.646
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere	37.555.839				1.830.005.125	1.867.560.964
Creante asigurate si reasigurare	30.348.945	120.208.758				150.557.703
Cheltuieli achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	3.610.039	11.907.421	22.684.110	28.355.143		66.556.613
TOTAL ACTIVE	292.910.444	415.437.274	278.794.634	716.941.069	1.910.852.284	3.614.935.605
Rezerve tehnice	51.941.857	134.966.402	430.879.412	801.778.080		1.419.565.751
Rezerve tehnice in unitati de fond					1.867.560.964	1.867.560.964
Datorii din asigurari si reasigurare	9.500.109	12.612.420				22.112.529
Alte datorii inclusiv impozit amanat	43.531.525	8.263.428	3.629.458	4.536.807	4.037.569	63.998.787
TOTAL DATORII	104.973.491	155.842.250	434.508.870	806.314.887	1.871.598.533	3.373.238.031
LICHIDITATEA NETA	187.936.953	259.595.024	(155.714.236)	(89.373.818)	39.253.751	241.697.574

Riscul de credit

Riscul de credit reprezinta riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor asteptate ca urmare a neindeplinirii de catre contrapartida a obligatiilor financiare. Societatea este expusa riscului de credit ca urmare a investitiilor realizate in instrumente cu venit fix si in depozite bancare, si ca urmare a detinerilor de disponibilitati in conturile curente deschise la banci.

Riscul de credit este gestionat de societate prin stabilirea de limite de investitii in ceea ce priveste concentrarea pe un singur emitent, clase de rating, niveluri de senioritate si prin aderarea la politicile si cadrul organizational stabilite la nivelul Grupului NN in ceea ce priveste investitiile si riscurile asociate.

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe clase de rating, la 31 decembrie 2017, se regaseste mai jos:

Rating	Suma (RON)
A+	0
A	21.538.742
A-	53.468.252
BBB+	6.454.185
BBB	40.283.121
BBB-	1.283.686.318
Fara rating	81.554.244
TOTAL	1.486.984.862

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Intreaga suma prezentata ca aferenta instrumentelor cu rating BBB- este reprezentata de investitiile in titluri de stat si certificate cu discount emise de Statul Roman din care suma de 10.774.110 RON este aferenta segemntului de administrare a fondurilor de pensii facultative.

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe clase de rating la data de 31 decembrie 2016 este prezentata in urmatorul tabel:

Rating	Suma (RON)
A+	32.561.216
A	13.822.771
A-	96.284.144
BBB+	65.113.606
BBB	29.194.251
BBB-	1.131.842.687
Fara rating	79.885.970
TOTAL	1.448.704.646

Depozitele la 31 decembrie 2017 sunt in valoare de 96.235.580 RON (2016: 104.295.624 RON) din care pentru sectorul de administrare a fondurilor de pensii facultative in suma de 125.050 RON (2016: 389.865 RON). Toate depozitele sunt constituite la banci care isi desfasoara activitatea in Romania.

Prezentarea depozitelor la 31 decembrie 2017 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt constituite aceste depozite. se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total Depozite 31 decembrie 2017	Rating
ING Bank N.V. Amsterdam - sucursala Bucuresti	22.123.724	A+
Citibank Europe plc.Dublin - Sucursala Romania.	73.824.664	A+
BRD Societe Generale	287.192	A+
TOTAL Depozite:	96.235.580	

Precizam ca rating-urile bancilor comerciale a fost preluat la 31 decembrie 2017 din Bloomberg. pe scara S&P.

Prezentarea depozitelor overnight la 31 decembrie 2016 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt constituite aceste depozite. se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total depozite overnight 31 decembrie 2016	Rating
ING Bank N.V.. Amsterdam - sucursala Bucuresti	29.961.449	A+
Citibank Europe plc.Dublin - Sucursala Romania.	74.334.175	A+
TOTAL Depozite:	104.295.624	

Precizam ca rating-urile bancilor comerciale a fost preluat la 31 decembrie 2016 din evidentele Grupului NN.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

---

Prezentarea numerarului si echivalentului in numerar la 31 decembrie 2017 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt deschise conturile bancare de operatiuni curente sau cele de depozit se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total solduri bancare curente si depozite overnight 31 decembrie 2017	Rating
Citibank Europe plc.Dublin - Sucursala Romania.	83.885.859	A+
ING Bank N.V.. Amsterdam - sucursala Bucuresti	26.396.638	A+
CEC Bank	323.682	Fara rating
Banca Comerciala Romana S.A.	33.203	BB+
Banca Transilvania	587.083	BB
Banca Raiffeisen	378.836	BBB-
BRD Societe Generale	830.626	BBB-
Alte banci	79.594	Fara rating
TOTAL	112.515.521	

Prezentarea numerarului si echivalentului in numerar la 31 decembrie 2016 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt deschise conturile bancare de operatiuni curente, se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total solduri bancare curente si depozite overnight 31 decembrie 2016	Rating
Citibank Europe plc.Dublin - Sucursala Romania.	46.357.905	A+
ING Bank N.V.. Amsterdam - sucursala Bucuresti	33.329.755	A+
CEC Bank	263.340	Fara rating
Banca Comerciala Romana S.A.	101.985	BB+
Banca Transilvania	273.966	BB
Banca Raiffeisen	155.376	BBB-
BRD Societe Generale	1.036.342	BBB-
Alte banci	37.010	Fara rating
TOTAL	81.555.679	

Prezentarea activelor financiare la 31 decembrie 2017, comasata functie de riscul de credit, se regaseste in urmatorul tabel:

	BB	BB+	BBB	A+	A	A-	BBB-	F1 sau fara rating
Numerar si	587.083	33.203		110.282.496			1.209.462	

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

echivalente numerar								403.277
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	4.262.458	6.454.185	36.020.663		- 21.538.742	53.468.252	1.284.305.276	80.935.286
Creante asigurate si reasigurare								169.890.544
Cheltuieli achizitie reportate. alte creante si cheltuieli in avans								76.961.984
TOTAL ACTIVE	4.849.541	6.487.388	36.020.663	110.282.496	21.538.742	53.468.252	1.285.514.738	328.191.091

Prezentarea activelor financiare la 31 decembrie 2016 functie de riscul de credit se regaseste in urmatorul tabel:

	BB	BB+	BBB	A+	A	A-	BBB-	F1 sau fara rating
Numerar si echivalente numerar	273.966	101.985		79.687.660			1.191.718	300.350
Active financiare disponibile in vederea vanzarii		65.113.606	29.194.251	32.561.216	13.822.775	96.284.144	1.131.720.447	
Creante asigurate si reasigurare					2.689.501	3.279.631		16.143.397
Cheltuieli achizitie reportate. alte creante si cheltuieli in avans								66.556.613
TOTAL ACTIVE	273.966	65.215.591	29.194.251	112.248.876	16.512.276	99.563.775	1.132.912.165	83.000.360

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe tari de provenienta a emitentilor este prezentata in tabelul urmator:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
Marea Britanie	44.115.187	43.402.001
Luxemburg	79.885.970	83.077.986
Norvegia	32.561.216	-
Romania	1.149.052.213	1.267.386.844
Rusia	25.190.205	29.533.631
Austria	7.244.244	6.966.694
Franta	13.822.775	21.538.742
Germania	-	2.549.187
Olanda	-	19.038.192
S.U.A.	96.832.766	13.491.585
TOTAL	1.448.704.646	1.486.984.862

Cu exceptia creantelor de la asigurate prezentate mai jos. nici unul dintre activele financiare ale Societatii nu au fost considerate restante sau depreciate.

Societatea considera ca depreciate creantele de la asigurate cu restante de peste 60 de zile. suma depreciarii fiind la data de 31 decembrie 2017 de 2.551.558 RON (2016: 2.651.009 RON).

Situatia creantelor restante dar nedepreciate la valoare contabila bruta se prezinta astfel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017
1-30 zile	27.938.403	31.351.751
Peste 30 zile	5.061.551	5.380.642
Total	32.999.954	36.732.393

Toate celelalte creante sunt nerestante si nedepreciate.

3.30 Relatii cu entitatile afiliate

Societatea isi desfasoara activitatea pe teritoriul Romaniei intretinand relatii comerciale cu alte societati ale grupului. din tara si din strainatate. Companiile din cadrul grupului aflate in relatii cu Societatea sunt:

- NN Continental Europe Holdings B.V. cu sediul social in Schenkkade 65. 2595AS 's-Gravenhage. Olanda. – actionar principal al Societatii
- NN Re Holding B.V. cu sediul in Amsterdam. Olanda – reasigurator al Societatii
- NNLease SRL cu sediul in Bucuresti. str. Costache Negri. nr. 1-5 – servicii de inchiriere spatii si utilitati precum si programe de pregatire profesionala pentru agentii de intermediere asigurari de viata
- NN SAFRAP SA cu sediul in Bucuresti. str. Costache Negri. nr. 1-5 – alocari de costuri administrative ale sediului central
- NN Investment Partners BV cu sediul in Haga. Olanda – pentru activitatea de administrare investitii
- NN Investment Partners CR a.s.. cu sediul in Praga. Republica Ceha – pentru activitatea de consultanta si administrare a investitiilor
- NN Management Services. s.r.o. cu sediul in Praga. Republica Ceha – prestari servicii in domeniul IT
- NN RAS Ltd. cu sediul in Budapesta. Ungaria – consultanta in servicii actuariale
- NN Hayat VE Emeklilik cu sediul in Istanbul. Turcia – consultanta servicii HR

Datoriile catre aceste entitati la sfarsitul perioadei de raportare sunt prezentate in urmatorul tabel :

	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
Denumire societate afiliata	Valuta EUR	RON	Valuta EUR	RON
NNLease SRL		86.497		-
NN Continental Europe Holdings BV Olanda	353.763	1.606.474	279.400	1.301.921
NN Investment Partners BV Olanda		71.515		-
Amsterdam broker asigurare		102.580		-
NN RE Holding B.V.	67.783	520.031	12.420	160.307
TOTAL	421.546	2.387.097	291.820	1.462.228

Datoriile prezentate nu includ serviciile estimate pentru luna decembrie 2017 si nefacturate in cursul anului.

Creantele asupra acestor entitati la sfarsitul perioadei de raportare au fost:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

Denumire societate afiliata	31 decembrie 2016		31 decembrie 2017	
	Valuta	RON	Valuta	RON
NN RE Holding BV	30.274	176.059	-	-
NN SAFPAP SA		72.964		90.821
TOTAL	30.274	249.023	-	90.821

Tranzactii intre companiile aceluasi grup in anul 2017 sunt prezentate in urmatorul tabel:

Denumire societate afiliata	Servicii	Reasigurare	Taxa administrare investitii
NN Continental Europe Holdings B.V (consultant si management)	11.279.964		
NN Re Holding B.V. (reasigurare)		2.006.347	
NN Lease SRL (chirii, intretinere si utilitati)	6.044.385		
NN Investment Partners BV Olanda (managementul investitiilor)			
NN Investment Partners CR Cehia (managementul investitiilor)			1.384.417
NN Management Services. s.r.o (consultanta IT)	1.761.855		
NN RAS Regional Actuarial Services (servicii actuariale)	573.653		
NN SAFPAP (intretinere si utilitati)	(696.287)		
TOTAL	18.963.570	2.006.347	1.384.417

Comparativ prezentam situatia tranzactiilor intre companiile aceluasi grup in anul 2016:

Denumire societate afiliata	Servicii	Reasigurare	Taxa administrare investitii
NN Continental Europe Holdings B.V (consultant si management)	10.752.340		
NN Re Holding B.V. (reasigurare)			
NN Lease SRL (chirii, intretinere si utilitati)	5.855.195	189.009	
NN Investment Partners BV Olanda (managementul investitiilor)			514.420
NN Investment Partners CR Cehia (managementul investitiilor)			866.994
NN Management Services, s.r.o (consultanta IT)	4.669.327		
NN RAS Regional Actuarial Services (servicii actuariale)	540.727		
NN SAFPAP (intretinere si utilitati)	(773.021)		
TOTAL	21.044.568	189.009	1.381.414

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Toate tranzactiile cu societatile afiliate au fost efectuate la conditiile pietei.

3.31 Evenimente ulterioare

Nu au fost inregistrate evenimente ulterioare datei bilantului de o magnitudine care sa justifice prezentarea in note.

3.32 Analiza pe maturitati a activelor si datoriilor

Tabelul de mai jos prezinta analiza activelor si datoriilor in functie de exigibilitate.

La data de 31 decembrie 2017:

ACTIVE	Pana in 12 luni	Peste 12 luni	Fara maturitate prestabila	Total
Numerar si echivalente numerar	112.515.521			112.515.521
Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere:				
- investitii cu risc investitional transferat contractantilor	11.141.634		1.982.443.241	1.993.584.875
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	38.862.464	1.365.044.413	83.077.986	1.486.984.862
Titluri de participare detinute la societati afiliate			445.780	445.780
Imobilizari corporale			6.178.906	6.178.906
Imobilizari necorporale			3.152.730	3.152.730
Creante din asigurari directe si reasigurare	169.890.544			169.890.544
Alte creante si cheltuieli de achizitie reportate	16.377.744	58.558.572		74.936.316
Cheltuieli in avans	2.025.668			2.025.668
TOTAL ACTIVE	350.813.575	1.423.602.985	2.075.298.643	3.782.272.202
DATORII	Pana in 12 luni	Peste 12 luni		Total
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	190.191.936	1.322.848.894		1.513.040.830
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitie transferat contractantilor			1.993.584.875	1.993.584.875
Alte provizioane			811.953	811.953
Datorii din asigurari directe si reasigurare	29.259.858			29.259.858
Datorii privind impozitul amanat			13.810.233	13.810.233
Alte datorii	53.770.115			53.770.115
TOTAL DATORII	273.221.919	1.322.848.894	2.008.207.061	3.604.277.874

La 31 decembrie 2016:

ACTIVE	Pana in 12 luni	Peste 12 luni	Fara maturitate prestabila	Total
Numerar si echivalente numerar	81.555.679			81.555.679
Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere:				
- investitii cu risc investitional	37.555.839			1.867.560.964

NN ASIGURARI DE VIATA S.A.**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel*

transferat contractantilor			1.830.005.125	
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	421.034.414	946.823.073	80.847.159	1.448.704.646
Titluri de participare detinute la societati afiliate			445.780	445.780
Imobilizari corporale			5.160.981	5.160.981
Imobilizari necorporale			1.404.557	1.404.557
Creante din asigurari directe si reasigurare	150.557.703			150.557.703
Alte creante	6.841.867		56.710.175	63.552.042
Cheltuieli in avans	3.004.571			3.004.571
TOTAL ACTIVE	700.550.073	946.823.073	1.917.863.602	3.612.946.923
DATORII	Pana in 12 luni	Peste 12 luni		Total
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	186.908.259	1.232.657.492		1.419.565.751
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitie transferat contractantilor			1.867.560.964	1.867.560.964
Alte provizioane			1.325.829	1.325.829
Datorii din asigurari directe si reasigurare	22.112.529			22.112.529
Datorii privind impozitul amanat			13.111.197	13.111.197
Alte datorii	50.887.590			50.058.280
TOTAL DATORII	259.908.378	1.232.657.492	1.881.997.990	3.374.563.860

KPMG Audit SRL
Victoria Business Park
DN1, Soseaua Bucuresti-Ploiesti nr. 69-71
Sector 1

P.O. Box 18-191
Bucharest 013685
Romania

Tel: +40 (21) 201 22 22
+40 (372) 377 800
Fax: +40 (21) 201 22 11
+40 (372) 377 700
www.kpmg.ro

Raportul auditorului independent

Catre actionarii NN Asigurari de Viata S.A.

Sediu social: Strada Costache Negri 1-5, Sector 5, Bucuresti, Romania
Cod unic de inregistrare: 9100488

Raport cu privire la auditul situatiilor financiare individuale

Opinie

Am auditat situatiile financiare individuale anexate ale NN Asigurari de Viata S.A. ("Societatea") care cuprind situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2017, situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global, situatia individuala a modificarilor capitalurilor proprii si situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative.

Situatiile financiare individuale la data de si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2017 se identifica astfel:

- Total activ: 3.849.715.202 lei
- Profitul net al exercitiului: 29.225.772 lei

In opinia noastra, situatiile financiare individuale anexate ofera o imagine fidela a pozitiei financiare neconsolidate a Societatii la data de 31 decembrie 2017 precum si a rezultatelor operatiunilor neconsolidate si a fluxurilor de trezorerie neconsolidate ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana ("IFRS").

Baza pentru opinie

Am desfasurat auditul nostru in conformitate cu Standardele Internationale de Audit ("ISA"), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului si al Consiliului European („Regulamentul”) si Legea nr.162/2017 („Legea”). Responsabilitatile noastre in baza acestor standarde si reglementari sunt descrise detaliat in sectiunea *Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare individuale* din raportul nostru. Suntem independenti fata de Societate, conform *Codului Etic al Profesionistilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili ("codul IESBA")* si conform cerintelor de etica profesionala relevante pentru auditul situatiilor financiare individuale din Romania, inclusiv Regulamentul si Legea, si ne-am indeplinit celelalte responsabilitati de etica profesionala, conform acestor cerinte si conform codului IESBA. Credem ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, in baza rationamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanta in efectuarea auditului situatiilor financiare individuale din perioada curenta. Aceste aspecte au fost abordate in contextul auditului situatiilor financiare individuale in ansamblul lor si in formarea opiniei noastre asupra acestor situatii financiare individuale. Nu oferim o opinie separata cu privire la aceste aspecte cheie de audit.

Valoarea contabila a rezervelor tehnice pentru activitatea de asigurari de viata

Situatiile financiare individuale includ urmatoarele elemente in legatura cu rezervele tehnice pentru contractele de asigurare de viata:

- Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de societate in suma de 1.513.040.830 lei (31 decembrie 2016: 1.419.565.751 lei);
- Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional transferat contractantilor in suma de 1.993.584.875 lei (31 decembrie 2016: 1.867.560.964 lei);
- Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, nete de reasigurare in suma de 247.299.507 lei (2016: 230.747.518 lei), care cuprind:
  - Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor in suma de 128.391.713 lei (2016: 103.477.873 lei);
  - Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este pastrat de catre asigurator in suma de 118.907.794 lei (2016: 127.269.645 lei).

A se vedea urmatoarele note din situatiile financiare individuale: Nota 3.20 – *Rezerve tehnice pentru contractele de asigurare de viata* si Nota 3.7.1 – *Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice*.

Aspect cheie de audit

Societatea inregistreaza rezerva matematica privind asigurarile de viata si rezerva matematica aferenta asigurarilor de viata pentru care expunerea la riscul de investitii este transferata contractantilor ("rezervele tehnice") in conformitate cu Standardele

Modul de abordare in cadrul misiunii de audit

Procedurile noastre de audit asupra acestui aspect, efectuate, acolo unde a fost cazul, cu asistenta specialistilor nostri actuari, au inclus, printre altele:

- Inspectarea termenilor contractuali pentru o selectie dintre cele mai semnificative produse de asigurare, pentru a intelege beneficiile aferente si riscurile acoperite;

Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana.

In cadrul procesului de calcul al rezervelor tehnice, Societatea evalueaza suficienta rezervelor tehnice prin "testul de adecvare a datoriilor". Testul de adecvare a datoriilor presupune un calcul alternativ al rezervelor tehnice, in baza celor mai bune estimari, care este comparat cu rezervele tehnice nete de cheltuielile de achizitie raportate.

Calculul rezervei matematice, precum si testul de adecvare a datoriilor efectuate de Societate sunt bazate pe procese de modelare actuariala care implica metodologii actuariale complexe, rationamente si ipoteze referitoare la rate de mortalitate, rate de anulare, probabilitati de rascumparare si diminuare a sumei asigurate, rate de discount si randamente. Schimbări relativ nesemnificative ale acestor ipoteze pot avea un efect semnificativ asupra sumelor estimarilor aferente, ca urmare a naturii pe termen lung a obligatiilor.

Datorita aspectelor descrise mai sus legate de complexitatea metodelor actuariale si de necesitatea ca Societatea sa dezvolte rationamente semnificative in raport cu ipotezele care stau la baza calculului, am considerat ca valoarea contabila a rezervelor tehnice reprezinta un aspect cheie de audit.

➤ Evaluarea metodologiei si modelelor Societatii aplicate in calculul rezervelor tehnice la 31 decembrie 2017, tinand cont de beneficiile si de riscurile acoperite ale produselor de asigurare si in raport cu cerintele cadrului relevant de raportare financiara;

➤ Testarea modului in care sunt concepute, implementate si functioneaza controalele cheie asupra rezervelor tehnice; controalele cheie identificate si testate se refera la: calculul automat al rezervelor tehnice si accesul restrictionat la calcularea si contabilizarea rezervelor tehnice;

➤ Evaluarea critica a ipotezelor utilizate de conducerea Societatii in estimarea rezervelor tehnice si in testul de adecvare a datoriilor prin compararea acestora cu cunostintele noastre generale despre mediul economic, despre cadrul de reglementare al industriei si circumstantele specifice Societatii, inclusiv informatii istorice si date publice disponibile, astfel:

- Am comparat ratele de mortalitate cu tabelele de mortalitate relevante;
- Am evaluat probabilitatea de rascumparare si diminuare a sumei asigurate tinand cont de informatiile istorice ale Societatii;
- Am testat acuratetea analizei Societatii privind modul in care randamentele curente ale portofoliului de active sunt suficiente pentru a acoperi obligatii viitoare aferente politelor cu randamente garantate si am corelat informatiile privind randamentele cu istoricul Societatii si cu date publice disponibile;
- Am comparat ratele de discount cu date publice disponibile.

➤ Elaborarea propriilor noastre aprecieri cu privire la marimea rezervei matematice in baza evaluarii noastre privind ipotezele utilizate si datele de intrare pentru calcul (prime brute, cheltuieli cuprinse in cota de prima, dobanzi tehnice, diminuari ale rezervei matematice ca urmare a deceselor, rascumpararilor si maturitatilor, etc.) si compararea rezultatelor cu valoarea inregistrata de catre Societate;

➤ Am evaluat acuratetea si completitudinea informatiilor cu privire la rezervele tehnice pentru activitatea de asigurari de viata prezentate in situatiile financiare individuale, inclusiv incertitudinile ce afecteaza estimarea rezervelor.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare individuale

Conducerea Societatii este responsabila pentru intocmirea situatiilor financiare individuale care sa ofere o imagine fidela in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare individuale lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

In intocmirea situatiilor financiare individuale, conducerea este responsabila pentru evaluarea capacitatii Societatii de a-si continua activitatea, pentru prezentarea, daca este cazul, a aspectelor referitoare la continuitatea activitatii si pentru utilizarea contabilitatii pe baza continuitatii activitatii, cu exceptia cazului in care conducerea fie intentioneaza sa lichideze Societatea sau sa opreasca operatiunile, fie nu are nicio alternativa realista in afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiara al Societatii.

Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare individuale

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare individuale, in ansamblu, sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum si in emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garantie a faptului ca un audit desfasurat in conformitate cu ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, individual sau cumulat, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare individuale.

Ca parte a unui audit in conformitate cu ISA, exercitam rationamentul profesional si mentinem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare individuale, cauzata fie de fraudă, fie de eroare, proiectam si executam proceduri de audit ca raspuns la respectivele riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune intelegeri secrete, fals, omisiuni intentionate, declaratii false si evitarea controlului intern.
- Intelegem controlul intern relevant pentru audit, in vederea proiectarii de proceduri de audit adecvate circumstantelor, dar fara a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacitatii controlului intern al Societatii.
- Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si caracterul rezonabil al estimarilor contabile si al prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- Formulam o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizarii de catre conducere a contabilitatii pe baza continuitatii activitatii si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoilei semnificative privind capacitatea Societatii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia in raportul auditorului asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare individuale sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina Societatea sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.

- Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare individuale, inclusiv prezentările de informații, și măsura în care situațiile financiare individuale reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație că am respectat cerințele de etică profesională relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.

Dintre aspectele comunicate persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare individuale din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, considerăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare - Entități de Interes Public

Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 23 octombrie 2015 să audităm situațiile financiare individuale ale NN Asigurări de Viață S.A. pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este 2 ani, acoperind exercitiile financiare încheiate la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2017.

Confirmăm ca:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu rapoartele suplimentare prezentate Comitetului de Audit al Societății, pe care le-am emis la data de 5 aprilie 2018 și la data de 21 iunie 2018. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu am furnizat pentru Societate serviciiile interzise care nu sunt de audit (SNA) menționate la paragraful 5 alineatul 1 din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Pentru și în numele KPMG Audit S.R.L.:

Grecu Tudor Alexandru

înregistrat la Camera Auditorilor Financiar
din România cu numărul 2368/2008

KPMG Audit S.R.L.

înregistrat la Camera Auditorilor Financiar
din România cu numărul 9/2001

București, 22 iunie 2018

KPMG Audit SRL
Victoria Business Park
DN1, Soseaua Bucuresti-Ploiesti nr. 69-71
Sector 1

P.O. Box 18-191
Bucharest 013685
Romania
Tel: +40 (21) 201 22 22
+40 (372) 377 800
Fax: +40 (21) 201 22 11
+40 (372) 377 700
www.kpmg.ro

Independent Auditors' Report

(free translation¹)

To the Shareholders of NN Asigurari de Viata S.A.

Headquarters: 1-5 Costache Negri Str., District 5, Bucharest, Romania
Unique Registration code: 9100488

Report on the Audit of the Separate Financial Statements

Opinion

We have audited the accompanying separate financial statements of NN Asigurari de Viata S.A. ("the Company"), which comprise the separate statement of financial position as at 31 December 2017, the separate statements of profit or loss and other comprehensive income, separate changes in equity and separate cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

The separate financial statements as at and for the year ended 31 December 2017 are identified as follows:

• Total assets:	RON 3,849,715,202
• Net Profit for the year:	RON 29,225,772

In our opinion, the accompanying separate financial statements give a true and fair view of the unconsolidated financial position of the Company as at 31 December 2017, and its unconsolidated financial performance and its unconsolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union ("IFRS").

¹ TRANSLATOR'S EXPLANATORY NOTE: The above translation of the auditors' report is provided as a free translation from Romanian which is the official and binding version and refers to the Romanian version of the separate financial statements which was subject to our audit.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs), Regulation (EU) no. 537/2014 of the European Parliament and of the Council ("the Regulation") and Law no. 162/2017 ("the Law"). Our responsibilities under those standards and regulations are further described in the Auditors' Responsibilities for the Audit of the Separate Financial Statements section of our report. We are independent of the Company in accordance with International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the separate financial statements in Romania, including the Regulation and the Law and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the separate financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the separate financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Technical reserves for life insurance business

The separate financial statements include the following amounts in relation to technical reserves for life insurance contracts:

- Technical reserves for contracts where investment risk is retained by the company – RON 1,513,040,830 (2016: RON 1,419,565,751);
- Technical reserves for contracts where investment risk is transferred to policyholders – RON 1,993,584,875 (2016: RON 1,867,560,964);
- Change in technical reserves, net of reinsurance – RON 247,299,507 (2016: RON 230,747,518), which comprise of:
  - Change in technical reserve for life insurance contracts where the investment risk is transferred to policyholders– RON 128,391,713 (2016: RON 103,477,873);
  - Change in technical reserve for life insurance contracts where the investment risk is retained by the insurer – RON 118,907,794 (2016: RON 127,269,645).

Refer to the following notes to the separate financial statements: Note 3.20 – *Technical reserves for life insurance contracts* and 3.7.1 – *Change in technical reserves*.

The key audit matter	How the matter was addressed in our audit
<p>The Company recognizes mathematical reserves for traditional life insurance and for life insurance where investment risk is transferred to policyholders ("the technical reserves") in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union ("IFRS").</p> <p>Furthermore, the Company has implemented a process by which is assessing the sufficiency of the technical reserves ("liability adequacy testing"). The liability adequacy test</p>	<p>Our audit procedures in the area, performed, where applicable, with the assistance from our own actuarial specialists, included, among others:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Inspecting contractual terms for a sample of most significant insurance products in order to understand benefits offered and the risk profile of the products sold; ➤ Assessing the Company's methodology and models applied in the estimation of the insurance reserves as at 31 December 2017 considering the benefits and risk profile of the

involves an alternative calculation of the technical reserves on a best estimate basis which is compared to the technical reserves calculated net of deferred acquisition costs.

The mathematical reserve estimation as well as the reserves adequacy test performed by the Company are based on actuarial modelling processes which involve complex actuarial methodologies, judgments and assumptions regarding inputs such as mortality rates, lapse rates, surrender rates, paid-up rates, discount rates or yield rates. Relatively insignificant changes in these assumptions may have a significant effect on the amounts of the related estimates due to the long-term nature of the obligations.

Due to the matters described above related to the complexity of the actuarial methods, and the significant judgments in relation to the underlying assumptions, we considered the sufficiency of the technical reserves for life insurance business to be a key audit matter.

insurance products against the requirements of the relevant financial reporting standards;

- Testing the design, implementation and operating effectiveness of the key controls related to calculation of technical reserves; the key controls identified and tested related to: set up of the automated calculation of the technical reserves, restricted access to the calculation and recording of technical reserves;
- Challenging the key assumptions used by Company in the estimation of technical reserves and in the reserves adequacy testing by comparing them to our knowledge about the general economic environment, the regulatory environment of the industry, and the Company's specific circumstances, including historical information, available public data, i.e.:
  - We compared the mortality rates to the relevant mortality tables,
  - We evaluated the surrender, lapse and paid-up rates against the Company's historical information,
  - We assessed the appropriateness of the Company's analysis whether the current asset portfolios yield sufficient cash inflows to cover future obligations on the policies which have a guaranteed interest rate and corroborated the yield information with the Company's historical data and with the publicly available market data;
  - We compared the discount rates to the publically available data.
- Developing our own expectation for the amount of the mathematical reserve based on our assessment of the assumptions and inputs to the calculation (gross premiums, expense loadings in the gross premiums, technical interests, release from mathematical reserve due to death, surrender and maturity, etc.) and comparing it to the amount recognized by the Company;
- We assessed the accuracy and completeness of the related separate financial statements disclosures in describing the Company's technical reserves for life insurance business, including the estimation uncertainty.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Separate Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these separate financial statements in accordance with the International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of separate financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the separate financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditors' Responsibility for the Audit of the Separate Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the separate financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditors' report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these separate financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the separate financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the separate financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the separate financial statements, including the disclosures, and whether the separate financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the separate financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditors' report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements - Public Interest Entities

We were appointed by the General Shareholders' Meeting on 23 October 2015 to audit the separate financial statements of NN Asigurari de Viata S.A. for the year ended 31 December 2017. Our total uninterrupted period of engagement is 2 years, covering the periods ended 31 December 2016 and 31 December 2017.

We confirm that:

- Our audit opinion is consistent with the additional reports presented to the Audit Committee of the Company, which we issued on 5 April 2018 and 21 June 2018. We also remained independent of the audited entity in conducting the audit.
- We have not provided to the Company the prohibited non-audit services (NASs) referred to in Article 5(1) of EU Regulation (EU) No 537/2014.

For and on behalf of KPMG Audit S.R.L.:

Grecu Tudor Alexandru

Refer to the original signed
Romanian version

registered with the Chamber of Financial
Auditors of Romania under no 2368/2008

Bucharest, 22 June 2018

KPMG AUDIT S.R.L.

Refer to the original signed
Romanian version

registered with the Chamber of Financial
Auditors of Romania under no 9/2001